

ÇETMİ'nin SESİ

Yıl: 4 Sayı: 24 Nisan-Mayıs-Haziran 2002

Gözü, Kulağı, Nabızı

Çetmi'nin
Sesinden

★

Selam İle

★

Hatıralar

★

Tarih

Sayfalarından

★

Bizim

Çocuklarımız

★

Misafir

Kalemler

★

Bizim

Mehmetler

★

Memleket

Şiirleri

★

Torundan

Dedeye

★

Mazideki

Canlar

★

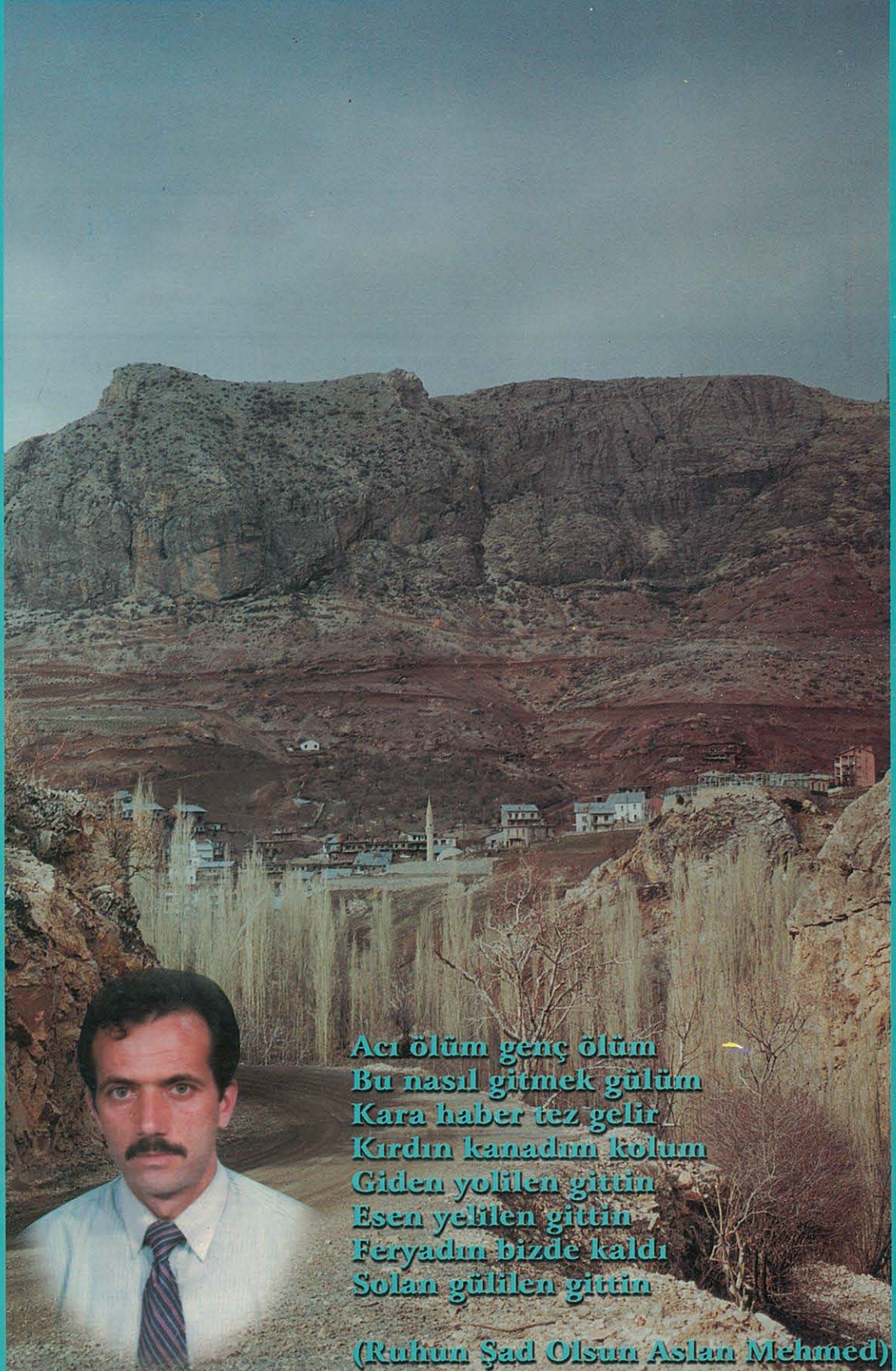
Hayata

★

Çocukca

★

Bağışla

Acı ölüm genç ölüm
Bu nasıl gitmek gülüm
Kara haber tez gelir
Kırdın kanadım kolum
Giden yolilen gittin
Esen yelilen gittin
Feryadın bizde kaldı
Solun gülilen gittin

(Ruhun Şad Olsun Aslan Mehmed)

KERMES'E DAVET

Elde edilecek tüm gelirleri vakıf faaliyetlerinde kullanılmak üzere 24.AĞUSTOS.2002 TARİHİNDE ÇETMİ'DE KERMES DÜZENLENECEKTİR. Siz Çetmi'li veya Çetmi kökenli hanımefendilerin enaz üç parça el emeğiniz veya göz nurunuz olan giyilebilir yada kullanılabilir eşya ile bu kermese katılmanızı, yakınlarınızı ve diğer tanıdıklarınızı da bu hayır faaliyetine katkıda bulunmaya davet etmenizi, bağışlayacağınız eşyalarınız için vakıf temsilcilerimiz, ÇETMİ'NİN SESİ Dergisi temsilcilerimiz ya da aşağıda isim ve telefonları verilen görevli hanımefendilerle temas kurmanız önemle rica olunur.

Görevliler:

Hayriye KOÇ (Koordinatör)	0.324 814 43 45	Günay UÇAR (Bursa)	0.224 239 83 13
İsmehan UYSAL (Koordinatör)	0.332 323 79 47	Rukiye AKKOCA (İstanbul)	0.212 436 55 81
Ayşe ÖNDER (Ankara)	0.312 432 46 65	Emine ASLAN (İzmir)	0.232 275 17 31
Hatice YILDIRIM (Antalya)	0.242 339 39 16	Neşe AKKOCA (Karaman)	0.338 213 02 41
Melek UÇAR (Alanya)	0.242 522 36 78	Şükriye GÜVEN (Mersin)	0.324 327 27 33
Müşerref USLAN (Bursa)	0.224 233 84 19	Ayşe Lale DEMİR (Mersin)	0.324 325 32 84

**Bugün komşumuza
Selam verelim!**

NÜKTE KİTABEVİ

okudukça

Kürkçü Mah. Kardeşler Sk. No: 7 KONYA
Tel. : 0.332-350 80 75 - 351 54 16 Fax: 350 88 58
www.nuktekitabevi.com

ÇETMİ'nin SESİ Mahalli Dergi

Çetmililer Eğitim Kültür ve
Yardımlaşma Vakfı Adına

Sahibi ve Yazı İş. Müd.
Abdurrahman ÖNDER
Tel. : 0.532 - 354 07 54

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Hüseyin Alp ÖZEL

YAYIN KURULU
Dr. Ali ÖZEL
Nurettin ÖZEL
Şükrü KARACA
Kerim BOZDAĞ

TEMSİLCİLERİMİZ
ANAMUR : Metin AKKOCA
ANKARA : Mustafa ÖNDER
ANTALYA : Mehmet KARACA
ÇETMİ : Hüseyin EŞYOK
FRANSA : Bilal BALCI
Ahmet GÜÇLÜ
İSTANBUL : Hüseyin TIKIR
İZMİR : Şükrü KARACA
Mehmet EREN

ADRES:
Rampalı Çarşı No: 186
Meram - KONYA

İRTİBAT TELEFONLARI
0.332 - 351 26 67 (Vakıf Mrk.)
0.332 - 358 05 61 (Yay. Yön.)
0.542 - 671 90 95 (Yay. Yön.)

ABONE VE REKLAM İÇİN
BANKA HESAP NUMARASI

VAKIFBANK
KONYA MERKEZ ŞUBESİ
Hesap No: 2031013

Çetmililer Eğitim, Kalkınma ve
Yardımlaşma Vakfı
Rampalı Çarşı Kat: 2 No: 186
Tel: 351 26 67 Meram/KONYA

Dergideki isim belirtilmemiş fotoğraflar
Hüseyin Alp ÖZEL'e aittir.

GRAFİK & BASKI
ARI OFSET

Kalecik Mah. Altunbay Sk.
T.H.K. Pasajı Kat: 2/KONYA
Tel : (0.332) 350 42 21
Fax : (0.332) 350 17 04

ÇETMİ'nin SESİ

Yıl: 4 Sayı: 24 Nisan-Mayıs-Haziran 2002

Göz, Kulağı, Nabızı

Çetmi'nin
Sesinden

*

Selam İle

*

Hatıralar

*

Tarih

Sayfalarından

*

Bizim

Çocuklarımız

*

Misafir

Kalemler

*

Bizim

Mehmetler

*

Memleket

Şiirleri

*

Torundan

Devede

*

Mazideki

Canlar

*

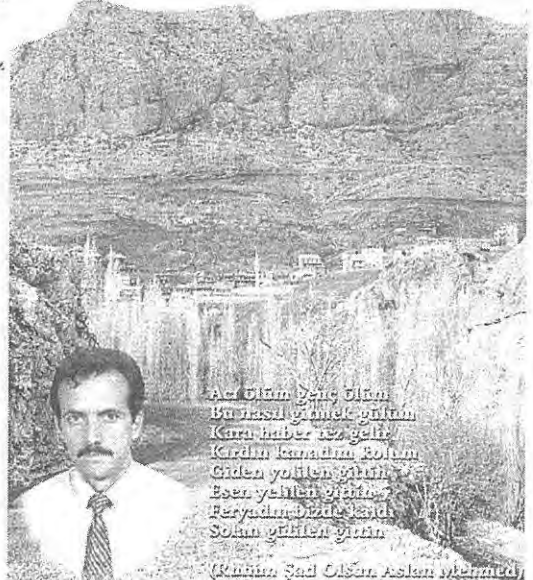
Hayata

*

Çocukca

*

Bağışla

Açıldım genc, ümit
Bırakışlı gımden ümit
Kara haber, az gelir
Kırdın kanadın, bolun
Giden yolları, gımden
Esen yelken, gımden
Feryadın, dımden
Solun, gımden gımden
(Ruhun Sad Olusan Aslan Mehmet)

Nisan-Mayıs-Haziran 2002

Çetmi'nin Sesinden	Abdurrahman Önder	2-3-4
Selam İle	Hüseyin Alp Özel	5-6-7
Hatıralar	Dr. Ali Özel	8-9-10-11
Tarih Sayfalarından	Şükrü Karaca	12-13
Gönül Penceresinden	Mehmet Balci	14-15
Sizden Gelenler	Hulusi Boz	16
Bizim Çocuklarımızdan	Kompozisyonlar	17-18
Misafir Kalemler	Osman Aslan	19-20-21-22
Bizim Mehmetler	Abdurrahman Önder	23-24
Memleket Şiirleri	Niğmetullah Uçar	25-26
Yazı-Yorum	Kerim Bozdağ	27
Emek-Meslek Köşesi	Salih Solmaz	28
Torundan Devede	Hüseyin Varol	29
Mazideki Canlar	Şükrü Karaca	30-31
Hayata	Çetmi'nin Sesi	32-33
Okuyalım-Öğrenelim	Süleyman Uludağ	34-35
Bizden Söylemesi	Niyazi Ertek	36
Çocukca	Ali Tuğrul Akkoca	37-38-39
Çetmi Lakaplarından Seçmeler	Bizim Tayfa	40
Teşekkür (Şehidlere Vefa)	Çetmi'nin Sesi	41
Geleceğin Şairlerinden	Çetmi'nin Sesi	42-43
Bağışla	Hüseyin Alp Özel	44-45-46
Anlamlı Kutlama	Mehmet Karaca	47
Çetmiden Portreler		48

ÇETMİNİN SESİNDEN

Abdurrahman ÖNDER

Değerli Okuyucu

Yeni bir sayı ile 24. sayımızla size yeniden merhaba demenin mutluluğunu yaşıyoruz. 23. sayının sizin elinize ulaştığı günden bu yana aldığımız haberlerle bazen üzüldük bazen de sevindik.

Sevinçlerimizi ve üzüntülerimizi sizinle paylaşmak istedik. Bildiğimiz gibi hayat devam ediyor, yaşadığımız sürece hem üzüleceğiz hem sevineceğiz.

Dileğimiz; siz okurlarımızın, hemşehrilerimizin, ülkemiz insanlarının, soydaşlarımızın dindaşlarımızın sevinçli ve mutlu günleri daha çok olsun. Zaten malumunuz sadece sevinmek veya sadece üzümek imtihan için gönderilen insanoğlunun yaratılış gayesine aykırı! Sevebilmek, sevelebilmek, mutlu etmek, mutlu olmak, "gökkubbe'de hoş bir sada" bırakmak bu gün her zamankinden daha çok önem kazandı.

Üzüldük! Yakınlarımızı kaybettik, yakınlarımızın yakınlarını kaybettik. Sevindik! Bu kayıp anlarında bile yeniden kenetlendik, dargınlıkları kırgınlıkları unuttuk... Evet yakınlarımızı kaybettik. Bu süre içerisinde ilk kaybımız Ayşe ÖĞÜT Hanımefendi oldu. Hemşehrimiz, kardeşimiz, Çetmimizin

yetiştirdiği g u r u r kaynaklarımızdan, Kepez Belediyesi İ m a r Komisyonu B a ş k a n ı, vakfımızın A n t a l y a temsilcisi Sn M u s t a f a Ö Ğ Ü T ' ü n a n n e s i n i kaybettik. Başta Hasan dayı olmak

üzere tüm evlatlarına, torunlarına, yakınlarına başsağlığı diliyoruz.

Raziye ÖZEL Hanımefendiyi kaybettik! Çetmimizin yetiştirdiği özel ve güzel insanlardan, bu günün neslinin yeterince tanımadığı, tanıtılması gerektiğine yürekten inandığımız;

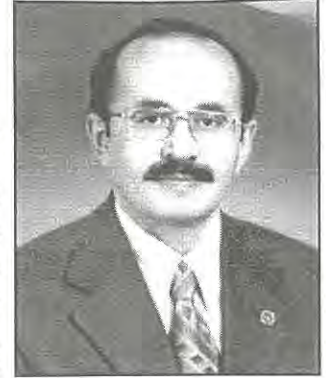
merhum hafız Hüseyin ÖZEL'in sevgili eşini kaybettik. Kızları Emine, Gönül ve Şükran Hanımefendilere başsağlığı diliyoruz. Onların annesi de hem anneleri hem babaları idi. Acıları büyük, Allah'tan sabır diliyoruz. Ayrıca tüm özel ailesinin başsağolsun.

Değerli hemşehrimiz Abdullah BİRCAN'ın sevgili eşi Emine BİRCAN Hanım'ı kaybettik. Onunda yakınlarına başsağlığı diliyoruz.

Allah'ın rahmetine tevdi ettiğimiz yakınlarımız bunlarla bitmedi! Balcı Ahmedin sevgili eşi Balcı Alimesi'de hakkın rahmetine kavuşanlardan, onada Allah'tan rahmet,yakınlarına başsağlığı diliyoruz.

Bunların haricinde bu dönemdeki kayıplarımızdan biriside "sıra dışı bir Çetmili" Kembil Emine. Yiğit lakabıyla anılmış. Sevgili halacığını lakabıyla anmak istedim. Renkli kişiliğiyle hepimizin yakından tanıdığı, sevdiği, neşe kaynaklarımızdan, herkese "karagözlüm" diye hitap eden eskiden düğün-dernek denince ilk akla gelen hanım, Kembil Emine'yi (Emine Boz) kaybettik. Emine ablaya, Mehmet ve Mustafa kardeşlerime, tüm yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Değerli okuyucu; size bahsedeceğim en son kaybımız, kayıplarımızın en acı olanı, en acı vereni! Evet. Mehmet ASLAN'ı, ikinci köse Mehmedi de kaybettik. Sevgili Mehmet'in bir özelliği de dergimizin yazı kadrosundan olması Annesine, ablalarına, ağabeylerine ve tüm yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Merhume Ayşe Ögüt

Vefat eden hemşehrilerimizi isim isim sayarak, kısa kısa tanıtım cümleleri yazarak sizi üzdüğümüzün farkındayım. Unutmamak gerekir ki ölümlerine saygısı olmayanların dirilerine de saygısı olmaz. O zaman onlarda yaşayan ölümler olurlar. Burada bir başka hususu da unutmamak lazım: Üzüntü, sevincin öz kardeşi! İnsan hayatının vazgeçilmez, ertelenmez gerçeklerinden.

Şimdi de sizi sevindirecek, size işte Çetmi'li bu! Dedirtecek güzelliklerden bahsetmek istiyorum:

Antalyadaki hemşehrilerimiz Mehmedin vefat haberini alınca; bununla beraber onun hastahane masraflarının karşılanması gerektiği haberini almışlar. Yediyüzonikimilyon TL'sine ihtiyaç vardır. Cenazenin hastahanedan çıkarılması için önce bu para temin edilir. Arkasından haber; Zeytinköyüne, yani dedelerimizin haricinde hemşehrilerimizin Antalyanın göbeğinde kurdukları ikinci Çetmimize ulaşır. Hemen bir kampanya başlatılır. Hemşehrilerimiz Dede BOZDEMİR, Hüseyin YILDIZ, Uğur ÖNDER durumdan vazife çıkartıp görev alırlar. Bu para kısa zamanda temin edilir. Alınan borç ödenir. Daha sonra Mehmedin yakınları devreye girerler, Mehmedin kendisinin parasının olduğu, böyle bir paraya ihtiyaçlarının olmadığını söylerler, teşekkür ederler, parayı Hüseyin YILDIZ'a iade ederler. Hüseyin YILDIZ bizi aramaktadır, bu toplanan parayı vakfa aktarabilmek için. Bu paranın Mehmede yapılan bir yardım olduğundan bunun vakfa verilmesinin ancak merhum kardeşimizin yakınlarının rızası ile mümkün olabileceğinden, sevgili kardeşimizin yakınları ile görüşüp onların onayını alıyoruz. Aile meclisi kararı ile toplanılan 648,000,000- TL'si Hüseyin YILDIZ aracılığıyla ile vakıf hesabına aktarılıyor. Böylece sevgili kardeşim ruhunu teslim ederken en sevdiği Çetmili Üniversite Gençliğine bir aylık

Merhume Emine Boz

burs vermeyi ihmal etmedi. "Şeker yeğenlerine" "Şeker dayıdan" veda hediyesi! Herkese teşekkürler ediyoruz. İşte Çetmili bu: Fedakar, hayırsever, kadir-kıymet bilir, özlenen, beklenen, istenen Çetmili bu! Hayır sahibi hemşehrilerimize teşekkürler hayra vesile olan isimleri tekrar tekrar anmaktan onur duyduğum ilkokuldan arkadaşım Dedeye, Uğura ve Hüseyine teşekkürler.

Bir başka güzel örnekte Çetmiden! Hayırdan yarışan insanlara yakışan cinsten. Dergimizin yayın yönetmeni sevgili kardeşim Hüseyin ALP ÖZEL beni arıyor: "Ağabey köye gittim, ilköğretim okulunu ziyaret ettim, pırıl pırıl gençler tanıdım, bu çocuklarımızı mutlaka okutmalıyız." diyor. Başka bir şey daha yapmamız lazım: diyor. Hüseyinle aramızda espri konusu olan bir söz söylüyorum. "Hüseyin bana açık ol!" diyorum. Çetmi İlköğretim Okuluna biliyorsunuz vakti zamanında vakıf-belediye işbirliği ile okul binasının üzerine bir kat çıkılmıştı. Diye hatırlıyorum ne gerekiyorsa şimdide yapılır diyorum. Hüseyin; "Çetmi İlköğretim Okuluna fotokopi makinası lazım" diyor, yaptığı görüşmeleri anlatıyor.

Düşünüyoruz, konuşuyoruz, çalınabilecek hayır kapılarını çalmaya başlıyoruz. Bu konuyu en son, vakfımızın başkan yardımcısı da olan belediye başkanımız Mehmet BALCI ağabeyle konuşup bu problemin belediyemiz aracılığıyla çözülmesi talebinde bulunuyoruz. Sayın başkan kendisinden beklenen ve kendisine yakışan bir tarzda okulumuzun problemini çözüyor. Teşekkürler sayın başkan. İşte Çetmili bu, işte Çetmiliden, Çetminin belediyesinden ve onun sayın başkanından beklenen bu. Tekrar tekrar teşekkürler.

Çetmilinin yaptığı güzel faaliyetler devam ediyor bizde bu güzellikleri büyük bir memnuniyetle duyuruyoruz. Çetmililer Vakfı Konya'da Orman Bölge Müdürlüğü'nün Tema

Vakfı'na tahsis ettiği alanda Konya'nın yeşertilmesine katkıda bulunmak üzere hatıra ormanı dikti. Tema Vakfı üyelerinden, bizimde ikinci dönem vakıf başkanımız olan sayın İbrahim TIKIR'ın girişimleri sonucu Konya'daki hemşehrilerimiz Mart ayı içerisinde yaklaşık 400 adet Çam ve Sedir fidanı diktiler. Bu fidanlarında vakfımızla beraber serpilip büyüyeceğine, o toprağa diktiğimiz fidanların, gonca gonca güller olacağına inanıyoruz. Fidan dikimine bizzat katılan (o gün toplantısından dolayı çok az bir süre kalabilen sayın başkanda dahil olmak üzere) bütün hemşehrilerimize teşekkür ediyoruz. Bir teşekkürde Tema Vakfı'nın bölge sorumlusu, Konya'mızın ağaçlandırılmasına gönül vermiş, yeşil sevdalısi Namık CEYHUN'a. Tekrar tekrar teşekkürler sayın CEYHUN. Allah gayretinize zeval vermesin.

Çetmilinin kurduğu bir kurum olsunda bunun Çetmiye katkısı olmasın, bu mümkün mü? Elbette değil. Bir başka güzel faaliyette yine Çetmiden. Konya Tarım İl Müdürlüğünden temin edilen 1500 adet kiraz fidanı, 200 adet elma fidanı ve 400 adet armut fidanı S. S. Çetmi Tarımsal Kalkınma Koop. aracılığıyla kasabamızda hemşehrilerimize ücretsiz olarak dağıtılıyor. Tarım İl Müdürü Sn. Sami VURUCU'ya bu yakın ilgisinden dolayı teşekkür ediyoruz. Kooperatif başkanımız Sn. Mustafa POLAT'a il müdürlüğümüzle kasabamız arasında böyle bir bağ kurduğundan dolayı teşekkür ediyor, hizmetlerinin devamını diliyoruz.

Değerli okuyucu; biz vakıf yönetimi olarak 25-26.Mayıs.2002 tarihinde Çetmide olacağız. Hemşehrilerimizi ve okuyucularımızı da Çetmiye davet ediyoruz. ÇETMİ İÇİN NELER YAPABİLİRİZ? ÇETMİLİ İLE BERABER NELER YAPILABİLİR? Sorularına cevap arayacağız. Örnek alan değil örnek alınan, örnek gösteren değil örnek gösterilen bir Çetmi ve Çetmili hedefliyoruz. Biz bunu yapabiliriz. Yeterki isteyelim. Ayrıca vakfımızın kurucular kurulunu da Çetmimizde toplayacağız. Yönetim kurulumuzda boşalan üyelerin yerine yenilerini seçeceğiz. Kurucular kurulumuzun üye sayısını çoğaltacağız.

Dergimizin bu sayıdan önceki sayılarında ilanlarını yayınladığımız Çetmili hanımların düzenleyeceği kermes Çetmililer Gününden 1 gün evvel yani 24 Ağustos 2002'de ÇETMİ'de, düzenlenecek. Çetmili hanımlar lütfen görevlilerle temas kurun! Sizin hayır sever, fedakar, cefakar olduğunuzu biliyoruz. Onun için sizi göreve davet ediyoruz.

Değerli okuyucu; görüyorsunuz Çetmili yardımlaşıyor, Çetmili kurumlarını kurallar temeline oturtuyor, Çetmili tüm sıkıntılarını kendi arasında yardımlaşarak, dayanışma içerisinde, Çetmi ve Çetmili Boğaziçi'nin parlayan yıldızı olma yolunda emin adımlarla ilerliyor...

Yeni bir sayıda, daha güzel haberlerle buluşmak dileğiyle.

Merhum İhsan Yazıcı Hocaefendi Çetmililerle

SELAM İLE

Hüseyin Alp ÖZEL

Merhaba.

Uzun, sisli ve soğuk kış mevsiminin geride kaldığı, cemrelerin birer birer düştüğü, bereketli nisan yağmurlarının yağdığı, tabiatın yeniden uyanıp, her yerin yemyeşil olduğu, parlak ve sıcak mayıs güneşinin bütün cömertliğiyle hepimizi sardığı bir bahar gününden merhaba. 24. sayımıza ulaşmanın sevinç ve gururuyla, ayrıca kalitemizin de 24 ayar olduğu kanaatiyle cümlenize selam ve muhabbetlerimizle tekrar merhaba efendim.

Kıymetli Çetminin sesi okuru: Bahar sayımızla yine sizlerle beraberiz. Dünya gündeminde hepimizin şahit olduğu yeni oyunlar ve yeni senaryolar sürüp gidiyor. Aslında senaristler ve oyuncular hep aynı kadro, yalnızca figüranlar ve dekorlar farklı. Değişmeyen bir başka ve yegane şey de biz seyirciler. Filistin'deki yaşananlar daha birkaç yıl önce Bosna'da, Çeçenistan'da, Azerbaycan'da yaşandı. Bu gün Afganistan, Irak ve Suriye üzerine senaryolar devam ediyor. Doğu Türkistan'da hala sinsice ve kahpece Müslüman Türk kanı dökülüyor. Bütün insanlığın en lanetlenmiş kavmi olan İsrailoğulların tarihlerine bakıp ders almalarını kazdıkları derin ve karanlık vahşet kuyularına bir gün kendilerinin düşeceğini bilmelerini vurgulamak gerekir. Bu arada mazlum sıfatındaki birey ve toplumlarında kendilerini yeni baştan ilmin ve tarihin ışığında gözden geçirmelerini diliyoruz. Yoksa Dünyada yaşanan buhranlar sürekli tekrar edip duracak. Acılar ve gözyaşları hiç dinmeyecek.

Değerli okurumuz; vakfımızın sürekli olarak devam eden öğrenci bursları hizmetinin yanında (22 üniversite öğrencimize burs veriyoruz) gerçekleştirdiğimiz önemli bir çalışmayı duyurarak başlamak istiyoruz. Birkaç sayıdır. (22.-23. sayılar) dergimizde ilan ettiğimiz "BİR KİTAP BİN UMUT" kampanyamız nihayet semeresini verdi. Dergi arka kapağında isimlerini yazacağımız hemşehrilerimiz ve dostlarımızın destekleriyle Çetmi İlköğretimokulu Kütüphanesine 70-80

ciltten oluşan 5 takım ansiklopedi, 60 yazarın kitaplarından oluşan hepsi seçme olan, ki içlerinde ŞARK, D Ü N Y A ve E D E B İ Y A T klâsiklerinin yer aldığı 400 adet kitabı armağan ettik. Yaklaşık 2.000.000.000 TL'lik bir rakamla oluşturduğumuz emsalsiz bir çalışma oldu. Boğaziçi'nde bu kadar zengin bir kütüphaneye sahip okul yoktur diye düşünüyoruz. Bu kampanya süresince irtibat halinde olduğumuz herkese vakıf ve dergimiz adına şükranlarımızı arz ederim.

- İkinci haberimiz vakıf bünyesinde gerçekleştirilen "Hatıra Ormanı" çalışmalarıdır. TEMA VAKFI'NIN işbirliğiyle yaptığımız ağaç dikme kampanyasına büyüklü küçüklü çok sayıda hemşehrimiz katıldı. 400 fidan dikildi. Dikimden sonra birkaç kez gidip fidanlarımızı kontrol ettik. Hepsini de tutmuşlar. İnşallah 5-10 yıl sonra kendi ormanımızın içinde bir "Çetmililer Piknik Şöleni" düzenleriz. Kampanyaya katılan hemşehrilerimizin fotoğraflarını dergi arka kapağında yayınlayacağız. Buradan eli toprağa değen hemşehrilerimize teşekkürler sunuyorum.

Değerli Dostlar; son birkaç ay içerisinde Çetmi'de, Antalya ve Konya'da birbirinden değerli hemşehrilerimizi kaybettik. Kimileri yaşlılıktan, kimileri bir sebep olarak hastalıktan Hakk'a yürüdüler. Hayata sayfamızda hep isimlerini vereceğimiz bütün hemşehrilerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet diler, aileleri ve yakınlarına da sabr-ı cemil niyaz ediyorum.

Son Çetmi'ye gidişimde uğradığım ilköğretimokulumuzda bir kaçını önceden tanıdığım birbirinden kıymetli öğretmen arkadaşlarımla tanıştım. Bizim istikbalimizi emanet edeceğimiz çocuklarımızın,

kardeşlerimizin hizmetinde, eğitim ve öğretiminde olan hocalarımızı buradan takdir ve teşekkürle anıyorum. Sıradan bir öğretmen edasında uzak, çalışkan, azimkar, cefakar ve asilane bir hizmet yapıyorlar. Hemen hemen her sülaleden bir çocuğun olduğu öğrenci kardeşlerimize her gün mesai bitiminden sonra ve Cumartesi-Pazar günleri ÖZEL DERS vererek onları geleceğe hazırlıyorlar. Zamanlarını feda edip kardeşlerimizi imkansızlıklar içerisinde olsa da çeşitli bilgilerle donatıyorlar. 6. 7. ve 8. sınıflardan seçilen bu özel grubun toplu resmini kapakta görebilirsiniz. Çoğunluğu kız olan bu çocuklarımızın mutlaka okutulması gerekiyor. Artık Çetmili Üniversiteli kızlarımızda olmalı diyorum. Onları Çetmi'deki makuz talihlerinden kurtarmak için kökü Çetmi'de olan herkese insani ve vicdani bir sorumluluk var. Bananeciliğe ve bencillığe son verme zamanımız çoktan gelmiştir hatta geçmektedir. Maddi durumu kısıtlı olan ailelere her türlü desteği yapmamız, onları ikna edip çocuklarının okutulmasını sağlamamız hepimizin görevi olmalıdır. Zira insana yapılan yatırım en güzel ve kalıcı olanıdır.

Kıymetli okurumuz; kasabamızın kalkınması, insanımızın refah seviyesinin yükselmesi için herkesin üzerine bir görev düşmektedir. Kurulup yaşatılmaya çalıştırılan Tarımsal Kalkınma Kooperatifimize Belediyemize ve Vakfımıza görevlerin en ağırı en acil olanı düşmektedir. Kasabamızda hayvancılık, meyve fidancılığı ve halıcılığın en kısa zamanda oluşturulması gerekiyor. Hayvancılık alanında Avşar, fidancılık alanında da Balcılar bize en yakın örneklerdir. Kuzan'ın ve Baskılı'nın sulanması projeleri yarınlara bırakılmamalıdır. Bu çalışmalarda birkaç hemşehrimizin haklı yada haksız olarak sorun çıkarıyor gibi görünmesi insanlarımızın ve kurumlarımızın azmini kırmamalıdır. Hiç kimsenin Çetmi'nin geleceğine yönelik, insanını, doğasını değiştirecek projelere engel koymaya çalışmaması gerekir. Elini vicdanına koyup, torunlarının geleceğini düşünüp, karar vermesi lazım. Maalesef Çetmi'de vurdum duymazlık, tembellik, bananecilik ve dedikodu bir salgın hastalık gibi neredeyse her evi istila etmiş. Bütün bunlardan kurtulmanın tek çaresi, kendimize

gelmemizin tek yolu; insan olarak vicdanen ve bedenlen ve ekonomik olarak özgür olmamızdır. Bunun çaresi de herkesin çalışması gayret içerisinde olmasıdır.

Değerli okurum; 24. sayımız vakıf başkanımız Sn. Abdurrahman ÖNDER ağabeyimin pek çok haberin yer aldığı giriş yazısı ve "Bizim Mehmetler" adını verdiği duygusal çalışması ile başlıyor. Hatıralarını her zaman zevkle okuyup maziyi andığımız, ders aldığımız Dr. Ali ÖZEL amcamızın bu sayımızda da enteresan bir hazırlığı var. Değerli ağabeyim Sn. Şükrü KARACA bize Çetmi ve Çetmilileri tanıtan bir yazı dizisinin ilk bölümünü, mazideki canlar sayfamıza yine bizim değerlerimizden olan birisini misafir ediyor. Sn. Hulusi BOZ ağabeyim Çetmi'nin yeniden canlanması için sağolsun şimdiden bağ dikerek örnek bir davranış yaptılar. Yazısında da bu konularla ilgili dilek ve önerilerini sunuyor.

Çetmi İlköğretim Okulumuzda öğrenciler arasında yapılan kompozisyon ve şiir yarışmalarında dereceye giren yazı ve şiirleri sayfalarımızda zevkle ve takdirle okuyabilirsiniz. Misafir kalemler sayfalarımızda kardeş dergimiz olan "ÇINAR" ın genel yayın yönetmeni Sn. Osman ARSLAN ağabeyimin herkesin birkaç kez özümseyerek okumasına tavsiye ettiğim "Faydasızdan Faydalıya Bir Yazı" adlı edebi ve ilmi çalışması yer alıyor.

Dostun dilinden ve kaleminden sayfamızda Prof. Dr. Sn. Süleyman ULUDAĞ hocanın nefis bir çalışması sizleri bekliyor. Bu yazıyı da hepberlikte, bütün aile bir arada iken okuyalım lütfen.

Efendim. Dergimizin önceki sayılarında şiirlerini zevkle okuduğumuz şair Niğmetullah UÇAR ağabeyimle şükürler olsun köprüleri kurduk. Artık hiçbir kuvvet bu bağı koparamaz. Yine duygu dolu, vefa dolu şiirleriyle beraber olacağız. Bu sayıda "Güzel" ve "Hayal Ederim" adlı iki şiiri yer alıyor.

Antalya'dan Kerim BOZDAĞ ağabeyim Filistin'le ilgili kısa ama öz bir yazı hazırlamış. Konya'dan Salih SOLMAZ kardeşim kendi mesleğiyle ilgili bizleri bilgilendiriyor ve birkaç öneri sunuyor: Çetmi Belediyemizin çalışkan memurlarından sevgili arkadaşım Niyazi ERTEK

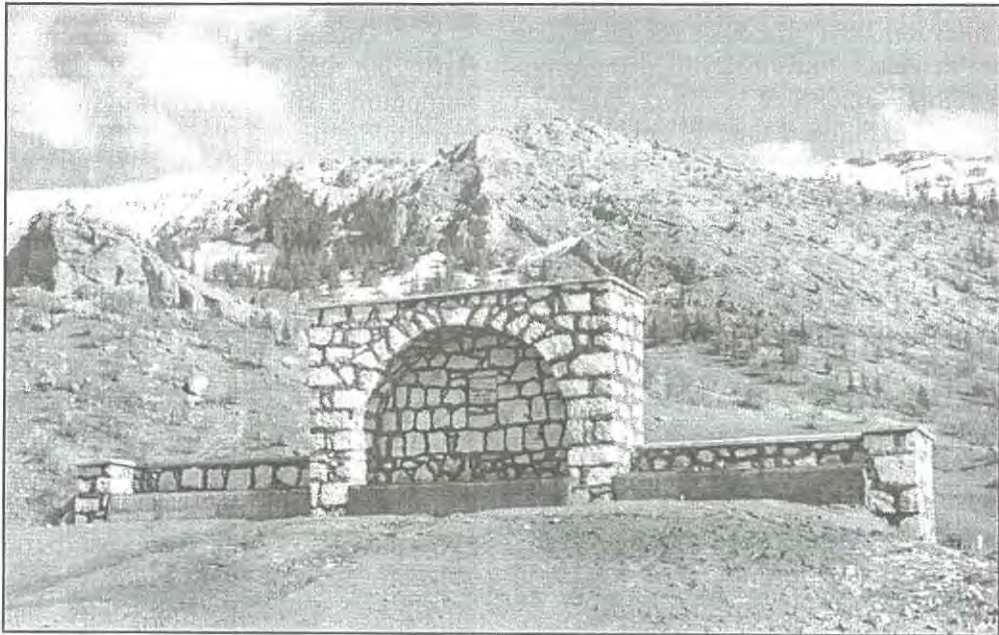
kasabamızın en önemli sorunlarından birisi olan miras ve mal bölüşümü konusunu işlemiş. Bu çağrıya duyarlı olmamız lazım. Antalya'dan Sn Hüseyin VAROL ağabeyim kasabamızın güzel simalarından birisi olan Gani Dedeyle ilgili güzel bir hatırasını, sonunda kıssadan hissesini aktarmış. "Torundan Dedeye" sayfamızda okuyabilirsiniz. Yine Antalya'dan Sn. Mehmet KARACA ağabeyim bizim de katıldığımız muhteşem bir faaliyetten bahsediyor. Mehmet ağabeye üstün başarılar diler, tebrik ederim. Çocuk sayfamızı yine bizim üniversitelilerimizden Ali Tuğrul AKKOCA kardeşimiz hazırladılar. Fıkralar, tekerlemeler, bilmeceler, fotoğraflar var. Sizlerin de katkılarınızı bekliyor. Bizim Tayfa'dan yine güzel bir çalışma var. Kasabamızdaki lakapları sizin için derledik. Ayrıca en gözde ilençlerimizi (beddualarımızı) de okuyabilirsiniz. Sakın bunları ezberleriz falan demeyin. Sadece nostalji olsun diye topladık.

Kıymetli Çetmi'nin Sesi okuru; 24. sayımızda Hayata Sayfamızda yine doğum, düğün ve ölüm haberlerimiz olacak. Ayrıca kayda değer gelişmeleri de sizlere duyuracağız. Bu sayımızda kasabamızda 50-55 yaş üstü insanların tanıyıp bildiği çok muhterem bir büyüğümüzle, benim isim babam olan rahmetli Hafız Hüseyin

ÖZEL amcamla ve ailesiyle ilgili bir çalışmam olacak. Bir nevi kendi kendimle hesaplaşmamım, yıllara yayılan bir gafletin mahcubiyetin dile getirildiği bu naçizane yazımı da sizlerin takdirlerine sunuyorum.

Ayrıca Çetminin Sesi olarak İzmir'den örnek bir davranışı sizlere haber olarak taşıdık. Sn. Mehmet EREN dostumuza başarılar diliyoruz.

Değerli okurum; her zaman olduğu gibi bu sayımızda da Çetmimizden simâlar yer alacak sizlerden her türlü fotoğraf - haber yazı ve şiirlerinizi bize ulaştırmanızı bekliyoruz. Dergimize abone olalım bu faaliyet gelecek nesillere daha da büyütülerek, daha zengin, hatta renkli olarak taşınsın. Abone olarak hem bu güzel çalışmaya ortak olmuş hem de hayır hasenat defterlerinize sevap yazdırmış olacaksınız. Haydi; hep birlikte daha nice güzel sayılarda buluşalım. Önümüzdeki sayı inşallah Ağustos 2002 de çıkacak bu sayımız aynı zamanda "ÖZEL" sayı olup fazla sayfalı, imkan olursa belki de renkli çıkarılacak. 25. sayının bir dönüm noktası kabul edilip Dergi Özel Etkinlerimiz yapılacak. Geleneksel Çetmililer Gününde ve 25. sayımızda tekrar buluşmak ümidiyle hepinize en içten saygılarımı sunar. Kerim olan Yüce Allah'a emanet ederim. Selam ve dâa ile.

Beldemizin en güzel çeşmelerinden birisi. Hacı Ahmet Amcanın ruhuna değsin.

KÖYE YADA DEĞİRMEN ÖNÜNE DOLAN

Dr. Ali ÖZEL

Sevgili Çetmili kardeşlerim ve değerli okuyucularımız. Daha öncede belirtmiştim Yazılarımızı Çetmi ve Çetmili üzerine yazmak istiyoruz. Dergimizin içi ve dışı Çetmi tütsün diyoruz. Yaşayanlarımızın kulaklarını çınlatmak, ölenlerimizi yad etmek için de mümkün olduğu kadar çokça Çetmili'den bahsedelim diyoruz. Bu dergide herbirimizin adlarının geçmesini diliyoruz, dergide abideleşsin istiyoruz. Medine döneminde, yeni müslüman olmuş, iman yüklü ve çok heyecanlı, ufak-tefek, kara-kuru ve sıskamı sıska bir arap vatandaşı peygamberimizin huzuruna çıkıp; Efendim bizler zayıf bünyeli olduğumuz için kâfirlerle yapılan savaşlara götürmüyorsunuz, zengin olmadığımız için de savaşlara maddi yardımda bulunamıyoruz ve böylece bütün sevabı zenginler ve güçlü olanlar alıp götürüyor, bizim halimiz ne olacak diye yakınıyor. Bunun üzerine sevgili peygamberimiz; Git ananı-babanı, hısım akrabalarını, dost ve ahbablarını ve bilhassa hasta olanları ziyaret et. Bu ziyaretler sana düşmanla göğüs göğüse savaşıyormuşcasına sevap kazandırır. Bu tip ziyaretlerle ilgili olarak, daha sonraki bilginlerde geniş ve değerli açıklamalarda bulunmuşlardır.

Her sene çok kısa bile olsa, köyümü ziyaret etmeye çalışıyorum. 2001 yılında da iki günlüğüne bile olsada köyümü, köylülerimi, dağımızı-tepemizi, deremizi-düzümüzü, çalımızı-çırpmızı ziyaret etme fırsatını buldum. Önceki yıllarda eylül sonları, yada ekim başları gittiğimiz halde son gidişimiz kasım ayının ortalarına doğru sarkmıştı. Bu arada köyümüzün ilk karıda yağmış ve kar yolları kapamıştı. Biz köye gidememenin sıkıntısını yaşarken, havalar birden ısınmış, köyü ve yolları kaplayan karlarda pılyı-pırtıyı toplayıp Bozdağ yönüne tüymeye başlamıştı. Bizde bu fırsattan istifade edip yola koyulmuştuk. Biz genelde Manavgat-Seydişehir-Bozkır güzergahını tercih ediyoruz. Yollar çok güzel. Sahilden Toros dağlarının doruklarına varana kadar ki manzaralar mükkemmel. Makilerle başlayıp çam, meşe, ardıç, ladin, köknar, katran gibi daha nice ağaçlarla bezenen dağların seyirine doyum olmuyordu.

Saat öğleyin bir sularında Bozkır'daydık. Her zamanki gibi cuma günleri Bozkır'ın pazarıydı

ve her geçişimde Pazar yerini şöyle bir kolaçan ederdim. Zaten kıldan yapılmış habalı, ceketli, pontilli, yelekli insanların çokluğu köyümüze yaklaştığımızın işareti gibiydi. Pazarın her yeri curbalaşmaya yüz tutmuş dimlit üzümleriyle doluydu.

Ahı gitmiş vahı kalmış bu üzüm kimseye beni al deme cesaretini gösteremiyor ve hatta gözden uzak durmaya çalışıyorlardı. Yine ortalıkta küme küme elma yığınları vardı ve etrafa park etmiş elma yüklü kamyonlara da bakılırsa elmacılığın bayağı ileri gittiği anlaşıyordu. Kaldırımlara sıralanan içleri pekmez dolu pet şişelerin yanında çökelek, deri ve tulum peyniri çeşitleri utangaç edalarla beğenilmeyi bekliyorlardı. Ayaklarından birbirlerine bağlanarak çotam ve heveng haline getirilen, köşe başlarını tutan tavuk yığınları da müşteri bekliyorlardı. pazardaki diğer ürünler pazarcılar tarafından getirilen zeytin, kap-kacak ve giyecek türü şeylerdi.

Önceki yıllarda Bozkır'dan Hadim'e Sarioğlan üzerinden gitmiştik. Bu sefer orada sorduğum kişiler Bozkır-Hadim yolunun asfalt ve güzel olduğunu söyleyince diğer yoldan 30 Km. daha kısa olan bu yoldan gitmeye karar vermiştim. Hadim-Bozkır arası 57 Km. kadardı. Pazar içinde pazar olan Bozkır'ın meşhur tahin pazarını da gezdikten sonra Hadim'e gitmek üzere bayağı dik olan virajlı yolu tırmanmaya başlamıştık. Yol kenarlarında ki kıpkırmızı çalılar dikkatimizi çekmeye başlamıştı. Merak edipte durup baktığımızda bu çalıların bizim itburnu dediğimiz kuşburnu olduğunu gördük. Etrafta pek çoktu, dağ-taş gelincik tarlası gibiydi. Bizim şehirde dirhemine avuç dolusu para verdiğimiz ve süksesinden geçilmeyen kuş burnu buralarda zelzebil bir vaziyette kadersizliğine yanıyordu. Böylesine kıymetli, hiç emek istemeyen bu mahsulün dağlarda heder olup gitmesi, yöre insanının yokluk ve sefaleti kendilerine kadermi

edindikleri düşüncesini akla getiriyordu.

Yol uzunca bir yılanın seri hareketlerini andırıyordu. Virajdan viraja direksiyon sallarken kendimizi birden Hadim de buluvermiştik. Hadim benim elli yıl önce bıraktığım Hadim'di. Hiçbir sanai kuruluşu bulunmayan, 50 yılda bir arpa boyu bile yol gidememiş, üretim diye bir şey bilmeyen Hadim kendi halinde ve derin uykusundaydı. Antalya'dan beri gönlümüzü ve kalbimizi cezbeden Hadimi Hz. lerini ziyaret etmeden geçmek imkansız olduğundan doğruca türbeye gidip ziyaretimizi yaptıktan sonra Taşkent'e doğru yola çıkmıştık. Hadim-Taşkent arası yolda güzel olunca bir solukta Taşkent'e varmıştık. Taşkent'imizin bir köy görünümünden kurtulamayıpına hep üzülüşümdür. Aynı caddesi yol, aynı dükkân ve aynı evler. Toprak ve ziraat sahası olmayınca gelişip serpilmesi de hemen hemen imkansız gibiydi. Bizim köyümüz bile köylüğü terk edip Uçurumharmana kadar uzanan parke taşı döşeli caddesi, güzel ve modern evleri, temiz ve bakımlı yolları, hele beş yıldızlı iki şahane parkı ile Taşkent'i kendisine imrendirecek güzellikteydi. Neyse, biz Taşkent'i kendi haliyle başbaşa bırakarak yola koyulduk. Amma gerek yol boyunca yağın ahmak ıslatan türü yağmurun sicime dönüşmesi, gerekse havanın bayağı soğuk olması sebebiyle önceki yıllarda olduğu gibi ağzımızı Sultançeşmesi'ne dayayıp su içmeden Kuzyaka'ya yönelmiştik.

Yolun bundan sonrası pek dayanmıyor. Kuzyaka, Ilıcapınar, Avşar, Dereler, Göcekbükü, Böcümüarı, Baskılı ve Boğaz'ın ağzını geçip köye varıverdik. Hoşbeşten sonra, her zaman yaptığım gibi mezarlık ziyaretine koştum. Mezarlıktaki ziyaretimizi burnumuzdan getiren deve dikenlerine pek rastlamamıştım. O dikenler temizlendiklerine göre, ilkbaharda daha gümrâh çıkıp milletin canına okumak üzere pusuya yatmış olmalıydılar.(sevgili kardeşim Mehmet, köyümüze çok güzel hizmetler yapıyorsun. Birde mezarlığı ağaçlandırıp gül bahçesine çeviririrsen çok ala olacak.) Fatiha okumaya başlıyorum. Ama hangisine okuyacağız, etrafımda yüzlerce tanıdık isim ve sima var. Mezarlarından doğrulmuş biraz kırılgan ve üzgünce. Nereledesiniz? der gibiydiler. Bunlardan bazıları dayı, amca, dede, teyze, hala bazıları da arkadaş, yeğen ve komşularımızdı. Hepside bizim insanımızdı. Onların cümlesi ihlas ve fatiha surelerinin asla çözölemeyen esrarından medet

bekliyorlardı.(İslam alimlerine göre fatiha gönderilen rahmetliler tıpkı sıcaktan bunalan kişiye soğuksu vermiş, soğuktan titreyen kişinin de sıcacık bir odaya alındığı zaman duyduğu ferahlık gibi huzur duyarlar ve azap halinde iseler o an için fatihanın hürmetine azaplarından muaf tutulurlarmış.) Okuyabildiğimiz kadar fatiha okuduktan sonra, sicim halinden sağnak haline dönüşen yağmura daha fazla dayanamayıp eve dönüyorum.

Akşam eve gelen ziyaretçilerle şuradan buradan konuşurken içlerinden bir tanesi; Aile boyu altı gün ekin biçtiklerini yedinci günü köye döndüklerini söyleyince benim tuhafıma gitmişti. Bana göre altı günde biçilen ekinin, bir haftada düven faslı olmalıydı. Anlattıklarına göre çok şey değişmiş, ama ekin biçmede pek değişiklik yokmuş. Ekin yine orakla biçiliyormuş. Tabi her zamanki gibi ekini iyi biçen ve biçemeyenler varmış. (benim çocukluğumda Hocanın Mustafa, Gambır Mustafa, İmam, Hafız Hüseyin amcam, Recep dayı, Yirik Hasan, Ahmet ağabeyim, Tana Halil dayım gibi birçok büyüğümüz ekin biçmede ustaydılar. Bunlar eynerci veya göçerci başı olurlardı.) Mühim olan ekinin biçilmesi ve sapın bir araya toplanmasıymış. Ondan sonrası kolaymış. Patoz denen bir alet gelirmiş. Sap yiyip, saman sıcan bu alet, üstelik ortalığı buğday çuvaları ile berekete boğarmış.

Eskiden ekin biçmek çok kolaydı. İşin zor tarafı düven sürmek ve mahsulü köye indirmektir. Biçilen ekin önce yığın yapılır sonra harmana çekilirdi. Yalnız önce harmanın toz olan bölümlerinin tepilmesi gerekirdi. (Harmanın tozan kısmı önce bol suyla ıslatılır daha sonra üzerine saman dökülerek güzelce çiğnenir. Buna harman tepmek denir.) Bilahare harmana çekilen sap yoraklanarak harmana serpilirdi. Çoğu köylerde at ve katırla sürülen düven bizlerde öküzlerle sürülürdü. Ama çoğumuzun bir çift öküzü yoktu. Zaten bir çift öküzü ve birde katırı olanlar köyün zengin sınıfına dahil olurdu. Çoğu ailenin bir öküzle bir eşiği bulunurdu. Öküzü tek olanlar ortaklık kurar, önce birisinin harmanı sürülür, sonra diğerinin işi görülürdü. Tabi ne eşiği ne öküzü olmayanlarımızda vardı. Sürüme başlamadan önce düvenin dişi dişenmiş olması lazımdı. Yoksa ikide bir yığar, insanı baştan beyinden ederdi. (En iyi düven dişeyicileri; Kadioğlu, Abdurrahmanın Hüseyin, Muhittinin Katip gibi değerli ustalardı.

Düven dişemek, düvenin altına çakılan çakmak taşlarının keskinleştirilmesi demektir.) Sabahtan akşama kadar güneşin bağında dönmek kolay olmuyordu. Hele güzlük sapları zor erirdi. Bir sepim sap bir buçuk iki günde malama (Sapın iri kum tanesi haline gelene kadar ufalanması) haline gelirdi. Malama harmanın ortasına dengeli olarak yığıldıktan sonra ikinci sepime geçilirdi. Malama çoğaldıkça keyiflenirdik ve çalışma şevkimiz artardı.

Düven işi bittikten sonra savurma faslı daha kolay olur ise de bazan poyraz esmeyiverir, günlerce rüzgar beklediğimiz olurdu. malamayı savurdukça çeç belirmeye başlardı. Çeç belirmeye başladıkça, ne kadar buğday olur tahminleri başlardı. En iyi ve kusursuz tahmini Gölükçü dayım yapardı. Zaten köyde en çok buğday kaldıranımız olduğu için tahminlerinde hiç hata yapmazdı. Doğuştan kısık olan gözünü biraz daha kısarak çeçi şöyle bir süzdükten sonra olacak olanı söyleyiverirdi. Bizim harmanımız daha ziyade Çakıllı ağırlıktı. Çakıllı'nın Kale boynunda harman kaldırmak herşeye rağmen daha güzeldi. Komşularımızla aramızda kardeşlerden bin öte yardımlaşmalar olurdu. İsabaki Ahmet (Büyük Baki'nin babası) İsabaki Ali (Küçük Baki'ninbabası.) Ayşe halamlar (Gölükçü dayımız) ve Halli dayımızla harmanlarımız yorak yorağa bitişikti. Çok yakın komşuyduk. Gölükçü zaten köyümüzün en varlıklısydı. En çok buğdayı üzümü pekmezi onlar kaldırırlardı. Kendisi ve hanımı Ayşe halam tarafından akrabaydık. İsabaki Ahmet bir Allah adamıydı. Yumuşak huylu ve sakin yaratılışıydı. (Baki Çavuş ağabeyim gibi) Hanımı tarafından akrabamızdı. İsabaki Ali iri-yarı, güçlü-kuvvetli, toprağın dilini en iyi anlayanlarımızdan birisiydi. Halli dayı (Köyümüzde ast subay olarak ordu saflarına ilk giren ve emekli olan aziz ağabeyimin kayınpederi) Halli dayı ya deliydi yada veli, aniden bağırıp çağırmaya, yada gülmeye başlardı. Sonra susar, sanki vahiy alıyormuşçasına sessizliğe bürünmüşken, küfürle dua karışımı yine bağırır çağırırdı. Halil İbrahim dayı iyi insandı ve belkide bir evliyaydı. Gölükçü Hasan'la (Rahmetle anıyoruz) Baki ağabey yağız delikanlılardı. Harar ve buğday çuvaları ile sanki topla oynar gibi oynarlardı. Sıksalar taşın suyunu çıkarırlar, sap serpmeye, sap döndürmede malama yığmada, harar basmada ve hayvan yüklemede yardımlarını esirgemezler, koşup gelirlerdi.

Samanından iyice ayrılan çeç gözerden geçirilerek buğday meydana çıkmış olurdu. Artık iş çocuklara kalmış, sıra buğday ve samanın taşınmasına gelmişti. Akşamdan buğday denklere hazırlanır, saman hararları basılırdı. Toros dağlarının doruklarında elimizle tutuverecekmişiz gibi kendimize yakın bulduğumuz milyonlarca yıldız ve sapsade gök yüzünü, gömüldüğümüz sap ve saman yığınları arasından seyrederek uykuya dalar kalırdık. Zaten diken üstünde olduğumuzdan ülker çıkar çıkmaz (Saat gecenin ikisi falan) herkez kendiliğinden ayakta olurdu. O dağ havasının iki saatlik uykusu, onca yorgunluğa rağmen yetiyordu. Ülker dört-beş yıldızın bir araya gelerek oluşturduğu bir yıldız topluluğunun adıydı ve hep aynı saatlerde aynı yerde görünürdü. Karşılıklı yardımlaşarak yüklenen hayvanlar ve çocuklar yollara koyulurlardı. Katırların boynuna küçük çanlardan dizilmiş çan kolyelerden takılırdı. Gecenin o saatinde birbirine karışan muhtelif akorttaki çan sesleri sessizliğe ayrı bir canlılık, ayrı bir hareket ve çeşni katardı. Katırı olan arkadaşlar daha şanslıydı. Onların işleri daha kolaydı. bizim Hasan (eşeyiğimizin ismi) katırlarla sidik yarıştırmadan asla vazgeçmez, onlarla diş diş cebelleşirdi. Ama ne de olsa eşekti ve bir yerde havlu atmak zorunda kalırdı. Katırlarda tüm iyi niyetlerine rağmen bir zaman sonra bizden (eşeklilerden) koparlar, arayı açtıkça açarak gözden kaybolurlardı. Katırların gözden kaybolmasıyla bizlerde eşeklerimizle başbaşa kalıp kem talihimize bugz etmeye başlardık. Ama asıl mesele Çakıllıkoyağı'nı kazasız belasız nasıl geçeceğimizdi.

Aklımda kaldığı kadarıyla Çakıllıkoyağı ıssız bir yerdı. İnsanı kesseniz kimsenin ruhunun duymayacağı bir vadiydi. O bayağı çukur olan koyakta şeytanlar düğün dernek kuralardı. Ayrıca orası şeytanların göç yolu üzeriydi. Yani Çakıllıkoyağı cini perisi eksik olmayan bir yerdı. Şayet içlerine düşülürse insanın ağzının bir yana gözünün başka yana çarpılması içten bile değildi. Bize böyle anlatılıyordu. Gecenin o saatinde koyağa geldiğimiz zaman adeta nefesimizi tutar çıt çıkarmamaya dikkat ederek, biran evvel Dikmen yakasına geçmeye çalışırdık. Önümüzdeki eşekler bile sanki bizim sıkıntımızı hissedermişcesine daha bir sessizliğe bürünürlerdi. Dikmen yakasına geçtikten sonra rahatlardık ama yinede arkamıza dönüp bakamazdık. Eşeklerimizde dahada bir

atikleşir, serbestleşir, hızla yol alırlardı. Eskiden Çakıllıdan; Çakıllıkoyağı, Dikmen, Dikmendedesi, Devetabanı, Yörükkarısı ve Kapağı güzergahını takip ederdik. Şose yoktu. Dolayısı ile Çamuryalağını dolaşmıyorduk. Çakıllıkoyağını can havliyle geçtikten sonra Dikmendedesinde derin bir nefes alır rahatlardık, Yolun bundan sonrası daha kolaydı. hep yokuş aşağı olduğu için eşekler zorlanmaz, bizde keyife gelirdik. İki yüklü eşiğin yanyana geçememesi yüzünden kendi aralarındaki yarış hep sonuçsuz kalırdı. Kapağızından itibaren diğer yaylalardan gelen samancılarla yol iyice kalabalıklaşır, Kekircekkayası'ndan sonrada yol samancılara dar gelmeye başlardı. Hayvanların ayak şakırtıları, samancıların çıkırdığı çok değişik türküler birbirine karışır, kıvrak bir şıkırtım havası ortaya çıkardı. Hem giderim hem oynarım gibi olurdu.

Bazı yorgun, yükü ağır, hilekar ve yağır (sırtı çiban) eşekler devirirlerdi. Yükler dengelensin diye denklere konan taşlar eşiğin yükünü arttırdıkça arttırırdı ama eşek yinede sırf inat olsun diye devirmeye devam ederdi. Eşek devrilmesi samancı çocuğun karşılaşacağı en büyük felaketti. Eşek bir yana, yük ve saman bir yana gitmişken çocuğun yapacağı tek şey sesini koyuverip avazının çıktığı kadar ağlamaktı. Ne kadar çok ağlarsa okadar çok yardıma koşan olacağı için ağlamanın şiddeti ve dozu önemliydi. Bu ağlamalar tez zamanda semeresini verir çocuğun eşiği tekrar yüklenirdi. Sabahın saat beşi gibi köye varıldığı zaman ortalık yenice aydınlanmaya başlardı. Nasıfların cevizinin yanı (eski değirmenin üstü) ile Ödebelen'i samancıların mihenk taşıydı. Çeşitli ağızlardan çeşitli ses ve tonlarda vadiyi doldurup, kayalarda yankılandıktan sonra sonsuzluğa uzanan ikişer kelimelik iki cümle durmadan tekrarlanırdı. Bu iki cümleden biri "KÖYE DOLAN" diğeri ise "DEĞİRMEN ÖNÜNE DOLAN" dı. Köye dolanın anlamı samancı çocuğun küçük olduğu için eşiğinin yükünü eve boşaltamayacağından annesini yardıma çağırmak demektir. Anne onu duymak zorundaydı ve duyardı da. Zaten anne çoktan kalkmış, ekmeğini yapmış (eskiden ekmekler günü birlik atılırdı) yaylaya göndereceği azığı da hazırlamış ve çocuğunun sesini bekler olurdu. Çocuğunun sesini duyan anne hazırlamış olduğu azığı kaptığı gibi en kestirme yoldan (Yokadere veya Çalıncından) köye koşardı. Annenin çocuktan

önce köye varması şarttı. Yoksa uykusuzluk ve yorgunluktan sinir küpüne dönen çocuğun hisminden kurtulamazdı.

Değirmen Önüne Dolan'ın anlamı ise; samancı çocuğun hayvanın yükünü eve boşaltacak güçte olduğunu, annesinden yaylaya gidecek olan azığı değirmen önüne getirmesini istemektir. Değirmen önü sabahın o saatinde panayır yerine dönerdi. Burası mola yeri idi. Tüm samancılar burada toplandığı için çok kalabalık ve bir sürü itiş kakış olurdu. Herkes bir telden çalardı. Bir yandan darı koçanı kemirmeye çalışan eşekler (eşeklerimiz arpayı anca rüyalarında görürlerdi.) öbür yanda ise bir şeyler atıştırmaya çalışan çocuklar olurdu. Anaları ile çene yarışına giren samancılar ortalığı velveleye verirdi. Bir köşede ağlayan, öbür yanda somurtan çocukların tümünün sinirleri yay gibi gergin olurdu ve onları yumaşatmak yine annelere düşerdi. Anneler çocukların ellerine tutuşturdukları bir ütölmüş mısır, bir salatalık, bir yağlı ekmek ve hele bir kaymak sıkması ile onları yumuşatmanın yollarını bulurlardı. Daha çok baklalı pilav, bakla kavurması, tomatalı pilav, tomata kavurması, kabak kavurması, yoğurtlu pilav, ayranlı çorba, yağlı ekmek ve gatmerden ibaret olan yayla azıkları hayvanlara yüklenip çocukların ellerine son olarak birer salkım üzüm tutuşturulduktan sonra, samancılar tekrar yayla yollarına düzülürlerdi. Bu iş harmandan kurtulana (harmanı bitirdik değil kurtulduk denirdi ve bu değişle harman işinin ne kadar zorlu bir iş olduğu kendiliğinden anlaşıldı.) kadar devam ederdi.

Bu yazının hedef aldığı yıllarda herkesin Gökseki'den İncebük'e kadar bahçesinde bir odalı evleri olurdu. Yayladan direk bahçelere inilirdi. Bahçe komşulukları ve bahçe hayatı çok güzel olurdu. Ekim ayının sonlarına kadar bahçede oturulur sonra köye göçülürdü. (Yokadere'den geçip Ekinli'ye çıkılacağı yerde, hemen sağda Safiyalar'ın evleri vardı. Rahmetli Abdullah ağabeyi hep oralarda görürdüm. Köyümüzün mert delikanlılarındandı. Bütün ailesine, kardeşleri Hüseyin ağabeye ve kardeşi Mustafaya gecikmelide olsa baş sağlığı diliyorum.

Değerli Çetmi'nin Sesi okuru ve kıymetli hemşehrilerim, bir hatıranın da sonuna geldik. Lütfen sizlerde yazın, dergimize destekte bulunun. Yeni hatıralarda ve yeni sayılarda buluşmak ümidiyle. Selam ve sevgilerimi sunar hepinizi Allah'a emanet ederim.

OĞUZ TÜRKLERİ ve ÇEPNİLER-ÇETMİ TARİHİ

Şükrü KARACA

KUR'AN-I KERİM'DE İNSANLIĞIN KAVİM KAVİM YARATILIŞI:

"Allah o Allah'dır ki, kendinden başka hiç bir ilâh yoktur! Ezeli ve ebedî hayat ile bâkîdir, zat ve kemâl sıfatları ile her şeye hâkim olup bütün varlıklar O'nunla kâimdir." (1)

"Ey insanlar! Sizi, bir erkekle bir dişiden (Âdem ile Havva'dan) yarattık. Hem de sizi soylara ve kabilelere ayırdık ki, birbirinizi tanıyasınız, (kim olduğunuz sorulunca, bağlı bulunduğunuz soy veya milletinizi adını söyleyiniz). Biliniz ki, Allah katında en iyiniz, takva sı en ziyade olanınızdır; (şeref, soy ve neseple değildir.). Şüphe yok ki, Allah Âlimdir: her şeyi bilendir, Habir'dir: her şeyden haberdar dır." (2), (h2)

"Ki O, kalem ile yazıyı öğretti." (3)

TÜRK NEDİR? TARİHİ EL YAZMASI VE SEMAVÎ KİTAPLARDA TÜRK ADININ MENŞEİ

TÜRK: Miğfer; Türelî, Türemek; Olgunluk çağı; Güçlü, kuvvetli; Terkedilmiş, gibi mânâlara geldiği ileri sürülmekte ise de, mübarek ve mukaddes milletimize en yaraşanı ve kanaatimiz, "Türelî" ve "Güçlü, kuvvetli" mânâlarıdır.

Etnoğraf ilmine göre "Beyaz" ve "BRAKİSEFAL" ırk ve kafa yapısına mensub olan milletimizin umûmî ismi "TÜRK" den bahseden en eski kaynaklarda, Türk'ü Herodot'da "Yurcae", Plinius Secundus ve Pompenius Mela'da "Turcae" olarak gösterdikleri gibi, Museviler'in "Ahd-i Atık" (Tevrat)'indeki insanlığın doğuşu (Tekvin-i Mahlûkat) bölümünde "Tugar", Nuh Peygamberin oğlu Yafes'in oğlu olarak ifade edilmektedir.

Hz. İsa (A.S.)'dan 458 sene önce yaşamış olan Musevî din ve tarihi şahsiyeti Hazkiyal, "Toroklar"ın yaşadığı bölgenin, "Orta Asya" olduğunu söylemektedir. Ünlü tarihçi Josephe Flavius'de şöyle demektedir:

"Toroklar, Dara'nın ülkesinin bitiminden

başlıyan ve sonu bilinmeyen yerlere kadar geniş sahalarda yaşayan, başlıca Dokuz kola ayrılmış büyük bir millettir. Çin kıtası da Torokların hakimiyeti altıdadır."

Ahd-i Atık'in meşhur tefsircisi Mendelssonhn, "Torok" tabirinin "TÜRK" olduğunu ifade etmektedir.

"Habibim! Bizim sana inzal ettiğimiz Kur'an kendinden evvel inzal olunanları tasdik ettiği halde ancak haklır." (4)

Büyük dil âlimimiz Kaşgarlı Mahmut'un meşhur eseri olan "DİVANÜ LÜĞAT-İT TÜRK" de şu ifâdeler yer almaktadır:

"TÜRK: Tanrı yarlıgayası Nuh'un oğlunun adıdır .Bu, Tanrı'nın, Nuh oğlu TÜRK'ün oğullarına verdiği bir addır." (5)

Ahmet Cevdet Paşa "Kıyas-ı Enbiyâ ve Tevârih-i Hulefâ" isimindeki iki ciltlik eserinin birinci cildin (S:19)de şöyle yazmaktadır:

"Arap ve Furs (İranlılar) ve Rum'un babası SÂM, ve Sudan halkının babası HÂM ve Kabâil-i Türk'ün (Türk kabileleri) babası YÂFES'tir."

İLK TÜRK VATANI

Flavius'un İbranî harflerle kaydettiği şu sözler, ibret verici olduğu kadar, zamanımızda da "Türkcü"lerin mefkûresi ve dâva felsefesidir:

"Türk Turan'dan gele Hân ola,

Tüm dünya Turan ola, Türk ola!"

Türkoloğların ittifakla kabul ve beyan ettiklerine göre, Nuh Peygamber'in 950 veya 1000 yıllık ömrünün sonlarına doğru yeryüzünü oğullarına bölüştürdüğü zaman, büyük oğlu "YAFES"e Doğu illeri ile "TÜRKİSTAN"ı verdi. Şemsüddin Keşani'ye göre, "YAFES" Türklerin ilk "BAŞBUĞU" olup "OLCAY HÂN", bir diğer rivayete göre de "İLCEY HÂN" diye lâkab alır.

Ebul-Fadıl Reşideddin, Cami-üt Tevârih'inde: "Yafes ki, Peder-i Etrâk bud (Yafes ki, Türklerin

atasıdır)" der.

Yafes, göçebe olarak yaşıyordu. "Yaylak" ve "Kışlak"ı Türkistan'da olup, yaz aylarını "İpanç" şehri yakınlarındaki "Ortak" ve "Kürtak"da; kışlarını da o bölgede bulunan Karakurum'daki "Borsuk" adlı şehirde geçiriyordu. Yukarıda da işaret edildiği gibi, en eski rivayetlere göre, birisi VI. Yüzyılda, Çinliler'e malum olan ve "Wei Sülâlesi Tarihi" ne geçen "GÖK-TÜRK, ÇİN VERSİYONU", diğeri de VIII. Yüzyılın ilk yarısında yazılan iki eserden alınarak Selçuklular namına 1126 tarihinde yazılan anonim "Mücmel ut-Tevarih va-l Kısas" isimli kitaba derc olunan "İran-Hazar Versiyonu"nda Türk'ün asıl vatanı, "ISIK-GÖL", "IZIK-ART" (Azıgart, şimdiki Işıgart) ve "ÇU" mıntıkası olarak belirtilmekte ise de, binlerce yıldır kaybolmuş bir vaziyette suların derinliklerinde duran "ev temelleri" ile "duvar kalıntıları" ve "caddeler" den anlaşıldığına göre, asıl vatanın veya en büyük şehrin "ISIK GÖL" ve civarı olduğu ortaya çıkmaktadır.

Yeri gelmişken, Kaşgarlı Mahmut'un "Divanü Lügat-it Türk" de kaydettiği, onun da Kaşgarlı Halefoğlu İmam Şeyh Hüseyin'den, onun da Eş Şeyh Ebu Bekr El Müfid-ül Cervera'nın ahırzaman üzerine yazmış olduğu kitabından aldığı bir "Hadis-i Kudsi"yi ifâde edelim:

"Yüce Tanrı (Benim bir ordum vardır, ona "TÜRK" adı verdim ,onları doğuda yerleştirdim. Bir ulusa kızsarsam Türkleri, o ulus üzerine musallat kılarım!) diyor" (6)

Ahmet Eflâkî (1305-Konya), "Menâkıbül Ârifîn"inde (C:II,S:450,451) bu Hadisi Kudsi'yi teyid eder ve pek müessir ve ibret verici şu satırları okuduk:

"Dostların ileri gelenlerinden nakledilmiştir ki: Bir gün Muine'ddîn Pervane (Tanrı Rahmet etsin), Mevlâna'dan (Tanrı onun aziz olan sırrını kutlasın): (Bizim askerimiz diye buyurduğunuz Çingiz Hân sülâlesinin devleti ne zaman sona erecek ve onların akibeti ne olacak?) diye sordu. Mevlânâ: "Mevlânâ-yı Buzurg (yani Bahâü'd-dîn Veled; Tanrı ondan razı olsun) Hârizm Şâh'ın kötülüğe yüz tutan hâl ve hareketinden,

çok incinip Belh'den çıkmağa karar verdiği vakit Tanrı'dan "Müntekim" adıyla bu şeriatla olmayan şeyleri icad eden adamdan intikam alması için dua etmişti. Çünkü (Tanrı intikâm sahibi bir azizdir) (K. III, 3; V., 96). Bunun üzerine Tanrı ucu bucağı olmayan Mogol ordusunu doğu tarafından çıkartıp getirdi. Bunlar Belh ve Horasan tahtını harabettiler. Bu hikaye uzundur" buyurdular. Ve şu Hadis-i Kudsi'yi şâhit olarak getirdiler: "Tanrı vahy yoluyla Muhammed'e: (Benim bir takım askerlerim vardır. Ben onları doğu tarafında yerleştirdim ve onlara TÜRK adını verdim. Onları hiddet ve gazap arasında yarattım. Herhangi bir kul, bir ümmet benim emrimi yapmazsa, bunları onların üzerine musallat kılarım. İlh..) diye bildirdi. O tayfanın devleti, bizim çocuklarımıza, çocuklarımızın çocuklarına, torunlarımıza kötü muâmele ettiği ve onlara karşı cefa ve eziyette bulunduğu, saygısızlık gösterdiği zorbalıklardan ve kibirlerinden ötürü bizim neslimizi lâyıkiyla ağırlamadığı zaman zevâl bulur ve Tanrı'nın gayreti mutlâka onları basiret sahiplerine ibret yapar. "Zalimlerin yardımcıları yoktur."denilmektedir."

Dipnotlar

1- Kur'an-ı Kerim, Ali İmran Süresi, Âyet: 2

2- Kur'an-ı Kerim, El-Hucurat Süresi, Âyet: 13; ve ayrıca bak. Maide Süresi: 48 ile Fatır Süresi: 28

h-2- "Ruhu'l Beyân" tefsirinin sahibi İsmâil Hakkı Efendi'nin, H.1137 yılında, "Matbaa-ı Âmiri" de basılan "HADİS-İ ERBAİN (Kırk Hadis) ŞERHİ"nin 33. sahifesinde, Allah-ü Tealâ'nın, yüce kitabı Kur'an-ı Kerim'in muhtelif Sürelerinde ismini zikrettiği ilk insan ve insanlığın ilk babası Hz. Âdem'in Türk olduğu ifade edilmektedir: "Âdem cemet'te Lisan-ı Türkî ile (HAKK) demekle kıyam edip çıkmıştır. Zira dünyada âhir tasarruf Türk'ündür." dedikten sonra, bunu iyi anla, gerçek telâkkî et mânâsına gelen "Fefhem Cidda" tenbihiyle biz Türkleri uyanıklığa davet etmiştir. Bu din bilginimiz, vermiş olduğu bu haberi, "TÜRK" olduğu tarihin şâhâdetiyle sabit olan Nuh Peygamber'in oğlu YAFES' ten rivayet edildiğini ve eski yazma kitaplarda okuduğunu yazmaktadır. Hakk kelâmının tefsirine teşebbüs eden bir âlimin yalan söyleyebileceğini düşünebilmek, elbette bizim dışımızdaki insanlara (!) mahsus bir haslettir.

3- Kur'an-ı Kerim, El-Alâk Süresi, Âyet: 4

4- Kur'an-ı Kerim, Fâtır Süresi, Âyet: 31

5- Kaşgarlı Mahmut, Divanü Lügat-it Türk, C: I, S: 350 (Besim Atalay tercümesi)

6- Kaşgarlı Mahmut, Divanü Lügat-it Türk, C: I, S: 351. Bu Hadis-i Kudsi'yi, En'am Süresi'nin 65. Âyeti Celilesi de teyid etmektedir:

"Ya Ekrem-el Enbiyâ! Sen müşriklere hitaben tehdit tarikiyle de ki: (Eğer siz imân etmezseniz Allah'ü Tealâ her cihetinizden size azab eder. Zira; Allah'ü Tealâ sizin üzerinizden şiddetli sayha ve taş yağdırmak ve tıfân gibi veyahut yağının altından zelzele ve yere batırmak suretiyle veyahut muhalif fırkaları size mülâbis ve musallat kılıp, bazınız şiddetini bazınıza tattırıp birbirinizi katil ve itlâf ettirmek suretiyle azab göndermeye kaadirdir.) Nazar et ki, onlar vahdaniyeti fehmetmeleri için biz âyetlerimizi nasıl beyan eder ve birbirini müteakib ukul-ü mütefâviteye göre nasıl getiririz ve onlara hakikati nasıl beyan ederiz." Mehmet Vehbi Efendi, Hülâsat'ül Beyan Fi Tefsirül Kur'an. Ve ayrıca "Enbiyâ Süresi'nin 44. Âyet'i ile beraber, "Ra'd Süresi'nin 40. Âyeti'nde de: "Kâfirler azabın vukuunda şekkederler de biz onların arzını etrafından noksan ederiz. Onu görmediler mi?" der ki, kâfirlere inen azabın bir misalidir. Acem. Bizans, Rus ve Frank topraklarının Türkler tarafından fethi, kâfirlere tattırılan bir azabdır.

NAMAZ

Mehmet BALCI

Müslüman olmak, bu şerefi taşımak ve kendini islama nispet etmek, ancak islama uygun amellerle mümkündür. Allah'a gönül vermiş bir mümine ilk farz kılınan eylem, kulluk vazifelerimizin muhafazası ve imanımızın sigortası namazdır. Hikmetin başı, Hadis'i Şerifin ifadesi ile Allah korkusu ise, ibadetlerin başı da namazdır. Dinde namaz, vücudda baş gibidir. Başsız vücut düşünülemez ise, namazsızda din düşünülemez. Tabiki kılacağımız namazlarda Allah'ın rızasına uygun olmalıdır. Hülasa namaz, Peygamberimiz (S.A.V.)'in ifadesiyle mümini yükselten Mirac'tır.

Allah (C.C.) Rasülü (S.A.V.) bir sözünde: "Kıyamet günü kulun ilk sorguya çekileceği amel namazdır. Şayet namazın hesabı doğru çıkarsa, diğer hesaplarını Allah tamamlayacaktır" buyurmuştur. Zaten namazı hakkıyla edâ eden Mü'min bu şuurla diğer kulluk görevlerini de tam yapacaktır. Hz. Peygamber (SAV) "Müslüman ol kurtul" çağrısından sonra öğrettiği ve uyguladığı ilk ibadet namazdır. Çünkü Allah'a tevhitte sonra namazdan daha sevimli bir ibadet yoktur. Ayeti Kerime'de Allah (CC) "İman eden kullarıma söyle, namazı gereği gibi yerine getirsinler" (İbrahim: 31.), Bir başka ayette: "Onlarki kitaba sımsıkı sarılırlar, namazı ikame ederler, elbette biz onların ecrini zayi etmeyiz" (Arap: 170) buyurmuştur.

Namazın; tevhit inancının vazgeçilmez rükunlerinden olmasının sebebi, bünyesinde bütün ibadetleri kapsaması ve devamlı bir ibadet olmasındandır. Onun için Vahiy yükünü omuzlayan peygamberlerin hayatında namazın yeri büyük olmuş ve tevhit görevini yerine getirirken karşılaştıkları güçlükleri namazla aşmışlardır. Çünkü Allah (CC)'e Ey iman edenler sabır ve namazla Allah'tan yardım isteyin, muhakkak Allah (CC) sabredenlerle beraberdir." (Bakara: 153) buyurmuştur.

Hayatımızı namaz vakitlerine göre

düzenleyebilirsek, namazın gerçek hedefine ulaşmışız demektir. Kıldığımız namaz bizi kötülüklerden alıkoyamaz ise, yaptığımız iş bir takım beden hareketlerinden öteye geçemez. Ayet'i Kerime'de Allah (C.C.)

"Sana kitaptan vahyedileni oku ve namazı dosdoğru kıl. Gerçekten namaz kötü ve iğrenç şeylerden meneder. Elbette Allah'ı anmak en büyük ibadettir. Allah (C.C.) ne yaptığınızı bilir". (Ankebut: 45) buyurmaktadır.

Gerçekten namaz kılan Mü'min kötülüklerden uzaklaşmakla kalmaz, hayatını iyilik ve hayır üzerine bina eder. Devamlı Allah (C.C.)'in huzurunda olduğunu ve her davranışının kayıtlara geçtiğini bilir ve hayatını ona göre düzenler. Düzenli olarak, vaktinde kılınan namaz kulun Rabbine beş vakit hesap vermesini ve kendini sürekli kontrol etmesini sağlar. Allah Rasülü (S.A.V.): "En hayırlı ibadet nedir diye soran sahabiye "Vaktinde kılınan namazdır" diye cevap vermiştir. Yine başka bir sözünde; Kıyamet günü (hiçbir gölgenin olmadığı günde) sancağı altına gölgelenecek 7 sınıfı sayarken; yedi sınıftan birinin de "kalbi mescitlere bağlı bulunanlardır" buyurmuştur. Başka bir sözünde, namazı, gözümün nuru diye nitelendirirken; kıyamet gününde ümmetinin abdest azalarının parlaklığıyla tanınacağını beyan etmiştir.

Allah (C.C.) Kuran'da Mü'minlerin vasıflarını anlatırken "İnanan erkekler ve inanan kadınlar birbirlerinin velisidirler. İyiliği emrederler, kötülükten menederler. Namazı kılarlar, zekatı verirler, Allah'a ve elçisine itaat

ederler, işte onlara Allah rahmet edecektir. Allah daima üstündür, hüküm ve hikmet sahibidir” (Tevbe: 71)

“Muhakkak Mü'minler kurtuldular. O mü'minler ki namazlarında tevazu ve korku sahibidirler. Boş sözden ve faydasız işlerden yüz çevirirler, zekatlarını verirler, ırzlarını korurlar. Onlar ki, emanetlerine ve verdikleri söze riayet ederler. (İşte bunlar) namazlarını gereği üzere devamlı kılanlardır. Bu vasıfları toplayanlar Firdevs cennetlerine varis olurlar ve orada ebedi kalmayı hak edenlerdir.” (Mü'minun:1-12)

“Gerçekten insan haris ve cimri yaratılmıştır. Kendilerine bir zarar dokundumu feryadı basar, ancak namaz kılanlar müstesna. Onlar ki namazlarında devamlıdır. Onlar ki şahitliklerini dürüst yaparlar ve namazlarını gözetirler. İşte bunlar cennetlerde ikram olunanlardır” (Mearic: 19-35)

“Elif Lâm Mim bu o kitaptır ki; kendisinde şüphe yoktur. Sadece sakınanlara hidayettir. Onlar gaybe inanırlar, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine rızık olarak verdiklerimizden infak ederler, işte kurtuluşa erenler bunlardır.” (Bakara: 1-5)

Yukarıda zikredilen ve zikredilemeyen pekçok Ayet Mü'minlerin vasıfları arasında namazı dosdoğru kılan olmalarını onların ayrılmaz özelliği kabul ediyor. Cennetlere ve nimetlere nail olmanın en önemli şartının da yine namazı gereği gibi ikame etmeleri isteniyor.

Yine yüce kitabımız cehenneme girenlerin namazı hakkıyla kılanlardan olmadıklarını şu ayetle açıklıyor. “Onlar (mü'minler) cennetler içinde, mücrimlerin (cehennemliklerin) durumlarını sorarlar. Sizi şu yakıcı azaba sürükleyen sebep ne? Onlar (cehennemlikler) derler ki, biz namaz kılanlardan değildik, yoksula da yedirmedik, boş şeylere dalanlarla birlikte daldık, ceza gününü de yalanlardık. İşte böyle iken ölüm bize gelip çattı” (Müddesir: 40-47)

Namaz öylesine önemli bir ibadet ki, Kur'an diliyle Lokman (a.s.) oğluna: “Ey oğlum namazı dosdoğru ikame et ve bununla beraber iyiliği emret, kötülükten alıkoy, karşına çıkan güçlülere karşı dirençli ol. Gerçekten bunlar büyük işlerdir”. (Lokman: 17) buyurmuştur.

Her hususta bize model olan peygamberimiz (s.a.v.) namaz konusunda titizlik göstermiş, ömründe bir defa ikindi namazını Hendek

Savaşında şiddetli düşman hücumundan dolayı kılamadığı için kafirlere lanet okumuştur.

İbni Ömer (r.a.)'dan rivayette: Hz. Ömer bir sabah namazını kıldırırken kendini tutamayıp öyle ağladı ki, hıçkırığı üç saf arkadan duyulmuştur. Emevi halifelerinden Ömer b. Abdilaziz, müslümanlara namaz kıldırırken şu ayetlere gelince hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başlıyor “Yüce Allah (c.c.) meleklerle emreder. Toplayın o zalimleri, onların eşlerini ve Allah'tan başka taptıklarını da. Onları Cehennemin yoluna götürün. Hayır durdurun onları, sorguya çekilecekler.” (Saffe: 22-24).

Malik b. Enes ne güzel ifade etmiş: “Bu ümmetin evveline felah ve saadet bulduysa, sonu da ancak onunla felaha ve salaha erişir.

İbni Ömer'den rivayet edilen Hadiste peygamberimizin (s.a.v.) “yanında namazı bulunmayan adamın dini de yoktur. Namaz ile din arasındaki münasebet, başın gövde ile münasebeti gibidir.” buyurmuştur.

Sahih-i Müslimede geçen bir başka Hadiste peygamberimiz (s.a.v.): “Gerçekten kişi ile şirk ve küfür arasında namazı terketmek vardır” buyurmuştur.

Namazı terketmek, müslümanın hayatında, İslamı devre dışı bırakmanın ve Allah'a isyanın başlangıcıdır. Bu durum devam ettiği müddetçe kişi hava ve hevesinin kurbanı olur. “Sonra arkalarından öyle bir nesil geldi ki, onlar namazlarını terkettiler, şehvetlerine uydular, işte onlar derin bir çukura atılacaklardır” (Meryem: 59).

Müslümanın namazı küçümsemesi ve çalışmak da ibadettir diyerek namaz kılmamaya mazaret bulması asla ondan kabul edilemez. Namazı terkedenlerin dünya ve âhirette perişan olacaklarını şu ayet açıkca beyan ediyor “kim benim zikrimden (namazımdan, Kur'anımdan) yüz çevirirse onu dünyada zor bir hayata sokarız. Kıyamet günü ise, onu kör olarak diriltiriz. Der ki; Rabbim niye beni kör olarak dirittin: ben dünyada ilan gören birisiydim” (Taha: 124-125)

Değerli okuyucu; konunun önemine binaen, birçok kere duyulmasına ve okunmasına rağmen namaz hususunda bir kısım ayetleri ve hadisleri hatırlatmaya çalıştık. Allah okuyup amel etmeyi hepimiz için mukadder kılsın. Amin.

SİZDEN GELENLER

YAŞAYAN ÇETMİ

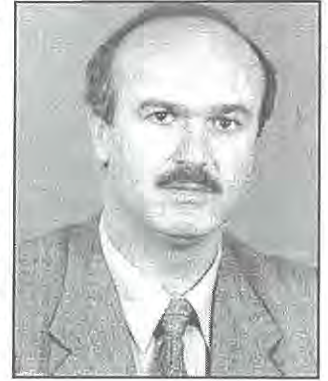
Hulusi BOZ

Yazımıza başlamadan önce vakfımızın kuruluşundan günümüze kadar emeği geçen vakıf yönetimlerine, Çetmi'nin ve Çetmi'linin sesini olabildiğince uzaklara duyurabilmek için büyük bir özveri ile çalışmış ve halen de çalışmakta olan dergi yayın kuruluna teşekkür eder çalışmalarında başarılar dilerim. Yine dergimiz aracılığı ile bu güne kadar Çetmi'ye hizmet noktasında birbirleri ile yarışmış belediye başkanlarımıza da teşekkürü bir borç olarak görüyor aramızdan ayrılan başkanlarımızı rahmetle anarken yaşayanlara da sağlıklı ömürler dilerim.

Çetmi'de doğmuş ama yaşamını idame ettirmek için Çetmi'nin dışında ekmek kavgası telaşına dalmış insanlar olarak bir araya geldiğimiz vakit kısa bir hoşbeş ve hal hatır sorduktan sonra sohbet bitinceye kadar Çetmi ve Çetmi'linin problemleri ve bunların çözümlerinin neler olabileceği konuşulur. Problemlerin bir kısmının bugüne kadar belediye başkanlığı yapmış başkanlarımız çözmüşlerdir.

Ki onlardan Allah razı olsun. Mevcut belediye başkanımız da çözmek için büyük bir gayret içinde çalışmalarını devam ettirmektedirler. Sanırım en büyük problemlerden birisi fakirliktir. Atalarımız fakirlik tembelliğin aynasıdır demişlerdir. İnsanın doğduğu yerde doyabilmesi, insanca yaşayabileceği bir hayat standardına kavuşabilmesi için Çetmi'de yaşayanlar olarak öncelikle kendimize bakıp bir muhasebe yapmak zorunda olduğumuzu hatırlamakta yarar var zannediyorum. Bu noktada bir şeyler yapmanın telaşı ve gayreti içinde olan sayın Mustafa Polat ve arkadaşlarının girişiminde Çetmi'de yaşayan bütün aileleri bünyesine dahil eden Çetmi Tarımsal Kalkınma Kooperatifi kuruldu. Zannediyorum Çetmi dışında yaşayan hemşehrilerimiz de bundan haberdar olsa gerekir. Bilineceği üzere bütün faaliyetlerin başarıya ulaşabilmesinin en önemli ve vazgeçilmez şartlarından birincisi parasal kaynaklar, ikincisi ise hedeflerin devamlı bir şekilde takipçisi olmaktır. Yine bilindiği gibi kooperatif üyeleri geçimlerini zor temin eden köylülerimizdir. Hal

böyle olunca üyeler ödeme zorluğu içinde, yöneticiler de bu zorluklardan nasiplenerek büyük sıkıntılarla karşılaşmakta, kooperatifin işlerini takip ederken yönetici arkadaşlarımızın ne denli zorlandıkları bizlerin malumudur.

Kooperatif çalışmalarında devamlılığın sağlanabilmesi ve başarıya ulaşması Belediye Başkanımızın çalışmalara daha aktif bir şekilde katılımında ve belediye imkanlarından olabildiğince faydalanılmasında geçeceği kanaatindeyim. Kapitalizmin sonuçlarının yoğun bir şekilde hissedildiği günümüzde sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın ne denli önemli olduğu daha iyi anlaşılmaktadır. Köyümüzdeki var olan bu şuuru yeniden dirilterek Belediye, Vakıf ve Kooperatif öncülüğünde tarım ve hayvancılık alanında yeniden bir kalkınma hamlesi başlatmak zorunda olduğumuzu unutmayalım.

Bu çerçevede etrafımıza örnek olabilmek amacı ile Sayın İbrahim Tırk Ağabeyimle beraber köyümüzün Kuzan Mevkiinde bulunan ata yadigarı yerlerimize bağ diktik. Bu vesile ile bağcılık konusunda da epeyce bilgi sahibi olduk. Allah mahcup etmesin. İnanıyorum ki bizlerin başlattığı bu çabalar katlanarak tüm Çetmi'yi saracaktır. Bu meyanda Sayın Belediye Başkanımızdan düşünce aşamasında olan Kuzan Mevkii sulama projesini de bir an önce hayata geçirmesini bekliyoruz.

Dergimiz aracılığı ile Çetmi dışında yaşayan ve imkanları iyi olan hemşehrilerimize bir çağrıda bulunarak onları kooperatif öncülüğünde başlatılan tarımsal kalkınmaya maddi ve manevi katkıda bulunmaya, çalışmalara omuz vermeye davet eder, hep beraber birlik içinde olma dileğiyle bütün Çetmi'lileri saygı ile selamlıyorum.

BİZİM ÇOCUKLARIMIZ

KOMPOZİSYONLAR

**ÇETMİ İLKÖĞRETİMOKULU'NUN
KÜTÜPHANELER HAFTASI
DOLAYISIYLA DÜZENLEMİŞ OLDUĞU
KOMPOZİSYON YARIŞMASINDA 1.
OLAN ÖĞRENCİMİZ VE YAZISI**

**MİLLİ SANAT ESERLERİMİZ VE
KORUNDUĞU YERLER**

Yurdumuzun kültür ve tabiat varlıklarının tanıtılması büyük önem taşır. Milli değerlerimiz olan kültür varlıklarımızın gelecek kuşaklara aktarılması için çalışmalar yapılmaktadır. Kültür eserleri, dilin belli bir yer ve anda donmuş şekilleridir. Bu bakımdan onların abidelerden farkları yoktur. Kütüphaneler dil abidelerini toplayan müzelerdir. Milli sanat eserlerimiz üzerinde titreyelim. Zira onlar bizim bu topraklarda kurduğumuz medeniyetin ebediyete kadar solmayacak çiçekleri ve bunların toplandığı yerde kütüphanelerdir. Bizim bilhassa milli eserlerimizi ve toplandığı yerlere önem vermemiz Türk milleti için bir var oluş sebebi olmalarından dolayıdır.

Bilindiği gibi bizden önce bu coğrafyada dünyanın en medeni milletleri yaşamışlardır. Bunların hayatını anlatabilmek için kitaplar, ansiklopediler yazılmış ve bunların toplandığı yerde kütüphanelerdir. Kütüphanelerimiz bunların eserleriyle doludur. Biz güzel eserler yaratmış ve bunların toplandığı kütüphaneler oluşturmuş güzelliğe aşık bir milletiz. Bu duygumuzu kaybetmeyelim. Eskiden kalma güzel eserlerimizi koruyalım ve yeni yaratılanları fark ederek değerlendirelim, bu eserleri saklamak için kütüphaneler yaptıralım. Ve millete faydası olsun. Toprağı her kazdığımız yerde eskiden kalma bir esere rastlanır. Ve bu eserleri öğrenmek için kütüphanelere ihtiyaç olur. İnsanlık tarihinin güzel bir parçası olan eserlere karşı bizim de saygı duymamız gerekir.

Örneğin, Batılılar kendi medeniyetlerinin kaynağı saydıkları eserlerine ayrı bir değer verirler. Ve bu eserlerini meydana çıkarmak için ellerinden geleni yaparlar. Bu eserleri meydana

getirmek, bir araya toplamak için kütüphaneler yaparlar. Halk arasında kütüphane gibi yararlı şeyler yapacak insanlara katkıda bulunmamız gerekir.

Sümeyra BOZDEMİR

Sınıfı: 7/A No:129

**ÇETMİ İLKÖĞRETİMOKULU'NUN
KÜTÜPHANELER HAFTASI
DOLAYISIYLA DÜZENLEMİŞ OLDUĞU
KOMPOZİSYON YARIŞMASINDA 2.
OLAN ÖĞRENCİMİZ VE YAZISI**

KÜTÜPHANE

Kütüphane, herkesin bilgi edindiği yararlandığı bilgilerine bilgi kattığı bir kurumdur.

Kütüphanede her çeşit kitaplar, ansiklopediler bulunur. Bu kitaplardan herkes eşit bir şekilde yararlanabilir. Günümüzde hemen hemen her yerde kütüphane var. Ülkemizde bulunan şahsa ait bazı kütüphaneler ilgi görmediği için satılığa çıkıyor. Ne yazık ki müşteriler Türk değil aksine yabancı. Bu durum Türkler için utanç verici bir olay. Aslında kütüphanesini satmak isteyen şahıs kütüphanesini satacağına, halkıma nasıl faydalı olurum diye düşünse daha iyi olur. Çünkü o kütüphaneden bir çok insan faydalananıyor. Düşün ki Türklere ait bir kütüphane bir yabancının eline geçse o insan neler yapar. Bunun için elimizde bulunan hazineyi iyi değerlendirelim. Kütüphanede bulunan her bir kitap belki insanın geleceğini değiştirir. Belki büyük bir insan olmasına sebep olur.

Bütün herkes şunu bilsin ki, kütüphane herkes için çok ama çok yararlı bir kurumdur. Bu hazinenin değerini bilmeliyiz ve bu hazineye lâyık olmalıyız.

Cihat IŞIK

Sınıfı: 7/A No:232

ÇETMİ İLKÖĞRETİMOKULU'NUN KÜTÜPHANELER HAFTASI DOLAYISIYLA DÜZENLEMİŞ OLDUĞU KOMPOZİSYON YARIŞMASINDA 3. OLAN ÖĞRENCİMİZ VE YAZISI

KİTAPLAR-KÜTÜPHANELER

Kitaplar toplumun soluk borularıdır. Kitaplar olmasa insanlar cahil kalır. Kitaba gereken önemi ve saygıyı göstermeyen toplumların varlıklarını uzun süre devam ettirmeleri mümkün değildir. Kitaba, deftere gerekli değeri ve önemi verelim kitaplara saygı duyalım. Bir ülkede ne kadar kitap basılıyorsa çok sesli ve görüntülü yayın yapılyorsa o ülke o kadar zengin ve gelişmiş bir ülkedir. Günümüzde toplumun gelişmişlik seviyeleri ve kültür düzeyleri tükettikleri kağıt miktarıyla ölçülmektedir. Müslümanların ilk temel kitabı Kur'an-ı Kerim'de ilk olarak oku emri vahyedilmiş öğrenmeye ve kaleme ayrı bir önem verilmiştir. Bunun için bizler de çok kitap, dergi ve gazete okuyalım ve cahil kalmayalım. Ülkemizde kitaba gerekli ilgiyi uyandırmak için kitapların doğal yuvaları olan kütüphaneleri ve okuyucu sayısını arttıralım. Kütüphanelerin yerleşim merkezlerinin gelişmesine büyük katkıda bulunduğu bilinmektedir.

Onun için her yerleşim yerinde idareciler ve halkın el ele verip her yerde bir kütüphane oluşturmaları gerekir. Bütün dinlerin bile temel öğelerinde kitap vardır. Okumayan ve eğitilmeyen insan, topluma en çok zarar veren insandır. Peygamberimiz beşikten mezara kadar ilim öğreniniz buyurmuş; okumanın, öğrenmenin önemi böyle vurgulanmıştır. Nasıl bir insanın sağlıklı yaşayabilmesi için bir takım ihtiyaçlara muhtaçsa, insanların da mutlu ve huzurlu yaşayabilmesi, kitaba ve kütüphaneye önem vermesine bağlıdır.

Madem ki kitap ve okuma bu kadar önemli ve toplumu ayakta zinde tutan temel öğelerden biri ise biz de kendimizi bu alanda seferber

etmeliyiz. Evimizde kendimize ait kitaplığımız olmalı okumalı ve okutmalıyız.

Emine GÜÇLÜ

Sınıfı: 6/A No: 149

ÇETMİ İLKÖĞRETİMOKULU'NUN KÜTÜPHANELER HAFTASI DOLAYISIYLA DÜZENLEMİŞ OLDUĞU KOMPOZİSYON YARIŞMASINDA MANSİYON ALAN ÖĞRENCİMİZ VE YAZISI

TEKNOLOJİ SİZİ ÜRKÜTMESİN

Kütüphane, içinde kitap olan yerlerdir. Kütüphaneler bizim bilgi kaynağımızdır. Kütüphanedeki kitaplar bize doğruluğu öğretir.

Kütüphaneler yok mu oluyor? Kütüphanelerin yerine bilgisayar mı geliyor? Yüz yıllardan beri kullandığımız kütüphaneler tarihe karışıyor. Kütüphaneler bize doğruyu, dürüstlüğü öğretiyor biz kıymetini bilmiyoruz. Aslında en iyi bilgiye kütüphanelerde ulaşırız.

Tarihte ilk kütüphaneyi Asurlar kurmuştur. Bize verilen bu kültür kaynaklarını ilkeli yaşatmıyor tarihe karıştırıyoruz.

Bir zamanlar bir köyde hiç kitap yokmuş. Bir tanede gezici kütüphane o köye gelmiş. Bunu gören köylüler sevinç içinde davullar, zurnalarla oynamaya başlamışlar herkese birer tane kitap vermişler. Gezici kütüphane gidince çok üzölmüşler. Gelene kadar da o kitabı okumuşlar.

Bazı yerler kitaba muhtaç biz de kütüphaneleri kapatmaya çalışıyoruz. Bizim doğruluğa ulaşmamızı sağlayan kütüphanelerdir.

“KİTAPLAR BEYNİMİZİN BESİNİDİR”

Mehmet ARI

Sınıfı: 8/A No: 80

MİSAFİR KALEMLER

FAYDASIZDAN FAYDALIYA BİR YAZI

Osman ARSLAN

Müslümanlar olarak Kur'an'dan uzaklaşmak kadar büyük bir başka yanlışımız daha vardır: Kur'an'dan yanlış yararlanmak. O'nu, her türlü teferruatın anlatıldığı bir el kitabı gibi görmek, geleceğin gizemlerinin anlatıldığı bir fal kitabı gibi kullanmak ya da bir bilim dalının kitabı gibi ele almak yanlış yararlanma yollarından bilinen bir kaçıdır. Mahum olduğu üzere, Kur'an'ın, 'vermek istediği mesaja götürecek' her şeyden gereği miktarınca bahsetmiş olması, her ayrıntıyı içerdiği anlamına gelmez. O bir ilmiyal, fen yahut tarih kitabı değil. Hele masal kitabı, hiç değil. Eğer öyle olsaydı Kur'an'da aklın işletilmesine ve çalıştırılmasına çağrı yapılması anlamsız olurdu: Okur, hazır verileni alır, aynen taklidini yapardık. Oysa, aklı biraz işletmek lazımdır; doğru anlamak ancak kulun samimi gayreti ile mümkündür.

Buraya kadar sorun yoktur. Ancak diğer yandan Dabbetül Arz, Zülkarneyn, Yecüc Mecüc... gibi gaybe dair işaretler taşıyan, müteşabih özellikler arzeden ayetler üzerinden zaman zaman muhtelif yorumlar yapan insanlara da rastlıyoruz. O derecede ki bu tür ayetleri bütün ideallerinin ve mücadelelerinin delili haline getiren topluluklar bile bulunmaktadır. Nitekim, Kur'an'ın 'net'liğe ve 'kesinliğe' kavuşturmadığı bu hususlarda açılan tartışmalarla gündemler işgal edildi, kafalar karıştırıldı. Bunlar da mı masum birer anlama çabasıdır? Bu işin bir haddi, edebi olmaz mı? Yecüc Mecüc'ün Çinliler olduğundan uzaylılar olduğuna kadar, Daabbetül Arz'ın karpuz olduğundan, Aids virüsünü yayan maymun, hatta Hawking olduğuna kadar tarih boyu ortaya atılan yüzlerce farklı yorum, yüzlerce farklı fikir...Bugüne kadar kaç İsa olduğunu iddia eden adam gelmiştir! Hangisine itibar edeceğiz? Bu konular hakkında ne yapmak lazımdır? Bu tür konular Hz. Peygamber ve sahabeler tarafından nasıl değerlendirilmiştir?

Allah'ın zatı hakkında tartışmanın Kur'an tarafından yasaklandığını biliyoruz: "İnsanlardan kimi, bilmeden, ne bir yol göstereni, ne de aydınlatıcı bir kitabı olmadan, Allah hakkında tartışır"(1). Aynı şekilde kabir hayatı, kıyamet, ahiret gibi gaybe dair verilen haberlerin de bildirilenden öte, güvenilirliği söz konusu değildir: "Gaybın anahtarları O'nun yanındadır. Onları O'ndan başkası bilmez"(2). Hz. Peygamber'in de bu konularda tartışmayı, fikir yürütmeyi kesinlikle yasakladığını hadis ve siyer

kaynaklarının tamamında görürüz. Bu disiplin Hz. Ömer devrine kadar sürer. Hz. Ömer devrinde bazı kişilerin gayb konularına, müteşabih ayetlere merak saldıklarını düşünce tarihi kitapları kaydeder.(3)

"HİÇ BİLGİNİZ OLMAYAN ŞEY HAKKINDA NİÇİN TARTIŞIYORSUNUZ?"

Zamanın sahabilerinin bu insanlara Kur'an'la cevap verdiklerini ve etkisiz hale getirdiklerini öğreniyoruz: "Haydi, (diyelim) siz biraz bilginiz olan şey hakkında tartıştınız; ama hiç bilginiz olmayan şey hakkında niçin tartışıyorsunuz! Allah bilir, siz bilmezsiniz"(4).

Kur'an'da bu tip insanların özelliği olarak çok bilmiş ve kibirli edalarına işaret edilmesi de çok ilginçtir: "Onlar ki kendilerine gelmiş bir delil olmadan Allah'ın ayetleri hakkında tartışırlar. (Bu hareketleri) gerek Allah yanında, gerek inananlar yanında (onlara karşı) ne büyük bir kırgınlık (doğurur)! İşte Allah, her kibirli zorbanın kalbini böyle mühürler"(5). "Kendilerine gelmiş bir delil olmadan Allah'ın ayetleri hakkında tartışanlar (yok mu), onların göğüslerinde (hiç bir zaman) erişemeyecekleri bir büyüklük taslamaktan başka bir şey yoktur. Sen, Allah'a sığın. Çünkü işiten, gören O'dur!"(6). Bu tür, bazı müteşabih ve gaybi ayetler üzerinde fikir yürütüp duran Sabiğ adlı bir şahsa Hz. Ömer'in muamelesi kayda değerdir: Hz. Ömer Hutbe okurken söz alıp "Savrulup kaldıranlara... bir ağırlık taşıyanlara... and olsun ki..." şeklinde devam eden ayetlerde kastedilenin ne olduğunu sorar. Hz. Ömer hemen hutbeden inip bu zata, "Eğer, (bu sözlerin üzerine) müslümanların aksine başını iyice traş etmiş olduğunu da görseydim, şu gözlerini taşıyan başını kılıçla vurdururdum!" diyerek bir fitne muamelesi yapar tarzda tavır koyar. Sabiğ'i Basra'ya sürer ve müslüman olanları O'nunla konuşmaktan men eder. Bu tecrit öyle katı uygulanmış ki Basra'da kimse onunla konuşmamış. Nihayet tevbekar olup, yemin içince Hz. Ömer görüşmeyi serbest bırakmış. Hz. Ali zamanında Harici fitnesi çıktığında bu zata "İşte tam senin zamanın, konuşsana!" diye pek çok tahrik olmasına rağmen Sabiğ, "Hayır, demiş, bana salih kulun (Ömer'in) öğüdü fayda sağladı. Artık bu gibi şeylerden uzağım!"(7).

Gerçekten bu tür tartışmaları -boş uğraşları- İslam'a taşıyanlar Hristiyanlık, Musevilik, Zerdüştilik... gibi eski dinlerindeki alışkanlıklarıyla

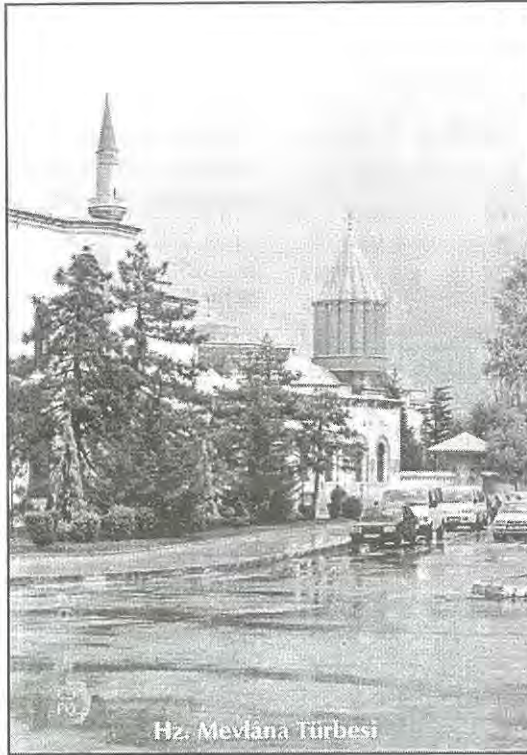
Kur'an'a yönelen bid'at ehlileriydi. Ve bu fitne (faydasız ve zararlı) fikir yürütme tarzı, ancak tabiî döneminden sonra, Haricilerin neredeyse büyük sahabi bırakmayan katliamlarından ve Emevilerin sünnet kılığı altında saltanatlarını ikame eden dogmaları üretmelerinden sonra yeşermeye uygun zemin bulabilmişlerdir. Artık Kur'an ve Sünnet ile müminler arasına gayb ilimleriyle meşgul araçlar girecektir. Müteşabih manalar taşıyan ayetler özel amaçlar için çekiştirilip din sömürsünün kolaycı ve samimiyetsiz yüzü sırtaracaktır. Tabiun döneminde Hasan Basri gibi bu gidişe direnmek için tefsir çalışması yapanların da gayretli çabası yetersiz kalır ve bu kötü alışkanlık müslümanlar arasına yerleşir.(8)

Hatta bu yersiz tartışmalar akaid kitaplarının mevzuu haline gelir. Yani, 'Kur'an'ın yasakladığı bu tür irdelemeleri yapanların şahsi fikrine' inanmayanlar 'küfre' gönderilir. Bu derecede yanlışlara düşülür. Artık "Ayetlerin müteşabihlerine de ancak sapıklar uyar!"(9) ayetinin muhatapları günümüze kadar hep var olagelecektir.

B İ R B İ R İ N İ K İ R A N L A R İ N T A R İ H İ N D E Y A Ş A M A K

Söz buraya gelmişken; ayrı bir araştırmanın konusu olsa da; itikadi görüş ayrılıklarının bir iman hassasiyetiyle ortaya çıkan araştırma gayretinin değil, çeşitli kültür iklimlerinden yeni Müslüman olanların eski kültürlerinin İslam görüntüsünde hortlaması yanında, buna da imkan hazırlayan, siyasi çekişmelerde tutulan saflardakilerin, kendi fikirlerini savunmak için Kur'an'dan deliller çıkartma çabasının ürünü olarak doğup geliştiğini ve bu nedenle de birbirlerinin varlığına tahammülsüz oldukları tespitini esfle ifade etmekle yetinelim(10). Gerçekten Havaric, Şia, Mürcie, Kaderiyye, Mutezile...v.s. hep siyasal çekişmelerin alevlendirdiği tartışmaların cephelerinde gelişmiştir.(11) Hatta bu anlayış siyaseti dokuzuncu yüzyıldan itibaren bir itikat bahsi haline getirebilmiştir. İnancın temellerini siyasete göre atınca ortaya birbirini 'katli vacip' gözüyle gören, birbirlerine ehl-i kitap kadar bile hayat hakkı

vermeyen garip anlayışların çıkması elbette normaldir. Aynı dönemde yaşamış birisi olarak, Ebu Hanife'nin ölümü pahasına dahi olsa, dini, hiç bir siyasetin aleti yapmayan müslümanca duruşunda, devrinde tek de olsa örnek mertebesinde bir mutedil çizgi bulunabilir, sanırız. Bu büyük ve acı tarih deneyiminden hareketle İslam düşüncesinde siyasetin yerinin iyi belirlenmesinin ne büyük önem ifade ettiğinin de altını çizmeliyiz. Bu soruna bulunacak çözüm, sürekli 'mazisini yeniden yaşamaya' itilen Müslümanlar için tarihin tekerrürünün önüne geçilmesini sağlayacak derecede önemlidir. Yazımızın bir amacı da işte bu soruna yönelik bir ufuk yakalamaya çalışmaktır. Üstelik İslam tarihinde

Haz. Mevlâna Türbesi

Müslümanların kurduğu devletlerin kimler tarafından yıkıldığını incelediğimizde, inanılmaz ölçüde büyük bir oranla, birkaç istisna dışında yine Müslümanların bir başka devleti tarafından, varlığına tahammül edilemeyip yıkılarak yok edildiğini görmek,(12) Yapılan cihatları, güdülen siyasetleri Kur'an'ın ruhuna göre yeniden sorgulamak gereğini ortaya koyuyor. Sanırız "Müslümanların partisi' bir tane olur" anlayışında beliren Muaviye mirası çarpık siyaset felsefesindeki hastalığı besleyen damarların kökü, 'Müslümanı kiran Müslümanlar'ın tarihinde bulunup temizlenebilir! Buna da mahkumuz; çünkü biz o tarihin içinde

yaşıyoruz.

OLMAZSA OLMAZ ŞART

Fakat bütün bu işleri başarmının bir temel şartı var. İster itikat, ister ibadet, ister sosyal faaliyet, isterse siyaset yapsın; Müslüman bir insanın kavramadan yola çıkamayacağı, olmazsa olmaz bir şart vardır: Sorumluluğunu idrak! Boş ve faydasız tartışmaların sıkletinden toplumu çıkartacak hareket noktası da işte budur.

Kur'an'da, Cenab-ı Hak kimseyi kimseye vasi tayin etmemiştir. Etrafindakilerin yaptıklarından peygamber dahi sorumlu tutulmamıştır. Hz. Peygamber'e amellerini nasıl yapacaklarını ince ayrıntılarına kadar soranlara verdiği "Bana her şeyi

ince ayrıntıları ile sorup durmayın. Ne diyorsam onu alın ve anladığınız gibi yapın" şeklindeki cevabı, etrafındakileri amellerinde bile kendi emrine sokarak onların sorumluluğunu da üstlenmekten çekinme konusundaki hassasiyetini çok güzel ortaya koyan bir örnek değil midir? Bu şahsiyetçilik anlama, yorumlama, düşünme ve uygulama sorumluluğunu birey olarak her mü'mine yüklemiştir. Bu özgürlüğü ortadan kaldıran; hakikat tekelciliği yapan anlayışlar şahısların bu sorumluluğu omuzlarında değil başkalarında zannetmelerine neden olmuştur. O nedenle kendilerine değil başkalarına güvenen, kendileri yapmayıp başkaları yapsın diye bekleyen 'havaleci anlayış' herkese yerleşmiş, bir tutum halini almıştır.

SORUMLU SENSİN!

Kurtuluş için kendi dirayetini bırakıp Nuh'un Gemisi'ni bekleyen bir müminler topluluğu asla Kur'an'da tarif edilen türden değildir. Böylece kendine güvenen insan gitmiş, korkan, ürken insan gelmiştir. Kendi ilkelerine göre hareket eden insan gitmiş, 'duruma göre' kendisine yön veren karambol kurdu bir insan tipi gelmiştir. Her kendine güvensiz insan gibi de; tabi iken köle gibi onursuz, otorite olunca neron gibi zalim olan insanlar yetişmiştir. Bu özgüven yokluğuna yol açan zaaf kendisini ticarete haramı, siyasette yalanı, memurlukta köleliği, amirlikte zalimliği, eğitimde baskıyı, ailede şiddeti mazur gösteren bir söylemi de geliştirmiştir. Baskı altında geçen yaşamından sıyrıldığı an zincirlerinden kopmuş gibi sınırları aşan, iki kişilikli insanlar haline geliveriyor. İşte yıkılması gereken din adına hüküm süren bu menhus ruh halidir. İradesi elinde, onurlu, ilkeli, kişilikli bir insana doğru inkılap yapmadıkça, 'içinde bulunduğumuz hal değişmedikçe üzerimizde olan nimetler değişecek değildir!' Hayal görmeyelim. Hepimiz tek tek mükellefiz.

MÜKELLEFİN İŞİNE?

Doğrusu din eğitimimiz içinde bize 'mükellef' (sorumlu) diye biri tanıtır. Dinen 'mükellef' denilen de zaten 'bir kişi'dir. Sorumluluğun şahsileşmesi yaptığının-yapmadığının hesabının mutlak surette kendisinden sorulacağı bilincini yerleştirmek için önemlidir. Kabahatinizi üzerine yıkabileceğiniz kimse yoktur. Bu arada, mükellefin anlamının niçin namaz, oruç, hac, zekata muhatap olmaya indirildiğini de sormalıyız! **Mükellef demek Allah'ın emirlerine muhatap olmak demekse niçin ticaret, ibadet ve siyaset sahasında da 'mükellef' olduğumuzu unuturuz?** İbadetler tamamen şahsi iken toplumsal sorumlulukları da içeren diğer emirler kul hakkını ilgilendiren sorumlulukları da yüklemesi

nedeni ile en az ibadetler kadar önemli görülmeli değil midir? Yaptığımız bir grup çalışmada, Allah'ın, alt alta yazılabilen yüzlerce emrini tespit edebildiğimize göre biz bunların hepsinden 'mükellef' (sorumlu) olduğumuzu niçin unuturuz! Din eğitiminde bu noktanın iyice vurgulanarak anlatılması gerektiği aşikardır.

Mükellefin sorumluluklarını da bu bakışla şöyle anlamak lazımdır: İki tür sorumluluk vardır; Birincisi, bireysel sorumluluk (Farz-ı Ayn) ki şahsın sadece kendisini ilgilendirir. Ama mutlaka şahsen yapması gerekmektedir. Kimse kimsenin adına yerine getiremez bu emirleri. Bireysel sorumluluklarında mükellef olmuş birisine baskı, zor, müdahale de kabul edilemez. Ancak hatırlatma, tavsiye ve teşvik söz konusudur, o kadar. Zaten bu görevlerini yapmamasının başkasına da bir zararı yoktur. Zararı kendisinedir, hesabını da kendisi verecektir. Bunlar genellikle ibadetler cümlesini kapsarlar.

ASİL SORUMLULUK!

İkincisi ise toplumsal sorumluluktur (Farz-ı Kifaye) ki genel, kamusal ihtiyaçlara yönelik görevlerdir. Örneğin bir köyde doktor olmazsa doktorsuzluktan çekilen sıkıntılardan bütün köylüler sorumludur, vebal altındadır. Ama, bir kişi uğraşır da köye doktor getirirse bu sorumluluktan herkes kurtulur. Yol yapmak, elektrik, su getirmek, kanalizasyon döşemek, okul açmak, öğretmen bulmak, istihdam alanı açmak, fakiri doyurmak, yetimi gözetmek, kütüphane açmak, cami yapmak... gibi işlerin tamamı toplumsal sorumluluktur. Bunlardan ihmal edilen herhangi birisi varsa herkes Allah'a bu tembelliğin, sorumsuzluğun hesabını verecektir. Yoksa Farz-ı Ayn zaten ferdin doğrudan Allah'a karşı şahsi sorumluluğudur; Farz-ı Kifaye de bir tek Cenaze Namazı'na tahsis edilecek olursa sade namaz kılmakla ölüme hazırlandığını sanan bir sürü insanla dolar camiler. Öyle de oluyor! Halbuki toplumsal sorumluluk (Farz-ı Kifaye) doğru anlaşıldığında, insanlar 'Allah korkusuyla' yönetime katılmak ve aksaklıkları gidermek için sivil ve siyasal hayata katılacaktır! Aşevi, cami, yurt, kütüphane, hastane, misafirhane, okul, yetiştirme yurdu, dayanışma fonu, güzelleştirme derneği.... açacağım ve bir boşluğu dolduracağım diye emekli duramayacak, yatmak yerine toplumsal kalkınma ve hizmete katılacak; halk kahvehanelerde yatmak yerine sokağının çukurlarını doldurmak için bile olsa çalışacak, örgütlenecektir. İnsanlara faydalı olmadıkları takdirde, her eksiklikten mağdur olanların vebalini toptan taşıyacaklarını düşüneceklerdir. O zaman Belediye çukurlarında arabayla boğulan insanlar, kumdan binalar yapıp

ev yerine tabut yapan müteahhitler, yanlış kan vermektan aids olan bir insan... kalmayacaktır. Çünkü böyle bir olayı duyan herkes ayağa kalkacak ve 'bu benim görevimi ihmalım, boş vermem yüzünden oldu' diye meseleye sahiplenecektir.

ÜCRET TALEP ETMEYENLER

İşte o zaman siyasetin de, üretimin de, toplumun ve eğitimin de kalitesi yükselecek, Müslümanlar, içinde bulundukları her toplumun doğal liderleri haline gelecektir. Çünkü bir ücret talep etmeyenler ücret talep edenleri bertaraf edecektir, çünkü gönüllü çalışanlar bedelli çalışanlardan çok seviyecektir. Dine ve dindara Allah'ın rızasını ve insanların itibarını temin edecek olan işte bu idraktır! Ecdadımıza, yaralı göçmen kuşların kanadını sardırarak anlayış bundan başkası değildi. Bir avuç insana üç kıta yedi denize adalet, hürriyet, imar ve zenginlik taşıyan bir medeniyeti kurdurtacak dinamizmi veren ruhu besleyen idrak bundan başkası değildi. Günümüzde kaybolan, Hılful Füdul(Erdemliler Meclisi) üyesi olan Hz. Peygamber ve toplumsal sorumluluğunu canla başla ifa eden sahabilerinden itibaren yaşatılan bu asil ve takvaya uygun kavrayışı yeniden ihya etmek şart olmuştur. Bu yüce duyguyu ve Allah emrini konformizme, kapitalizme, mistizme veya hedonizme (zavke düşkünlük) mağlup edemeyiz!

Öyleyse sormaya başlayalım; Allah'a karşı, toplumsal sorumluluklarımızın hesabını verebilecek durumda mıyız? Türkiye'de yaşayan Müslümanlar bu sorunun cevabını düşünmelidir! Sokak çocuklarının, dilencilerin, sömürülen kadınların, alinteri çalınan işçilerin, hergün yoksullaşan sabit gelirliilerin, kepenkleri inmiş esnafın, tarlası taşlaşmış, emeğinin hakkı ödenmemiş köylünün, okulsuz köylerin, yetmiş kişilik sınıfların, insan hakları ihlallerinin, banka soygunlarının, ihale vurgunlarının, rüşvetin, adam kayırmanın saltanatını her boşverişiyle yükselttiğini anladığı gün... her kişinin esirgediği terinden sorulacağını anladığı gün... kurda gitmesine göz yumduğu her koyundan -Hz. Ömer gibi- sorulacağını anladığı gün... Evinde çorbası pişmeyen her çocuktan sorulacağını anladığı gün... Cennetin ucuz, cehennemin uzak olmadığını farkedecek, ürperecektir. Bütün

bunları yapmayı Kur'an'da Allah'ın kendisine emrettiğini farketmediği gün bir uyanış, bir diriliş başlayacaktır. Çalışmak zorunda olduğunu anlayacaktır. Duramayacaktır. İki el bir baş içindir diyecektir. İşte o gün, meseleyi bu bakış açısıyla kavradığımız gün Türkiye'nin çehresinin değiştiğini ve arı gibi çalışan insanların tarihlerine layık büyüklüğü, ihtişamı hazırladığını göreceğiz.

Öyleyse davranalım. Hepimiz sorumluyuz.

KAYNAKLAR

1. Hacc, 8.
2. En'am, 59.
3. İslam'da düşünce ve Hayat, Seyyid Hüseyin Nasr, Çev. Fatih Tatlıoğlu, İnsan yy., İstanbul, 1988, s. 86-88; Tevhid Risalesi, Muhammed Abdurrahman, Çev. Doç. Sabri Hizmetli, Fecr yay. İstanbul, 1983, s. 77-82. vb.
4. Al-i İmran, 66.
5. Mü'min, 35.
6. Mü'min, 56.
7. Vahiyden Kültüre, Celalettin Vatandaş, Pınar Yay., 1991, İstanbul, s. 107. (Teymiye'den naklen)
8. Hadisçilerle Kelamcılar Arasındaki Münakaşalar, Prof. Dr. Talat Koçyiğit, DİB Yay., Ankara, 1984, s. 71-74.
9. Ali İmran, 7.
10. Fecrül İslam, Ahmet Emin, Çev. Ahmet Serdaroğlu, Kılıç Yay., İstanbul, 1984, 390 ve sonrası; İslam Toplumu, Dr. Mücteba Uğur, Çağrı Yay., 1980, İstanbul, 122-125.
11. Ahmed Emin, a.g.e. 399, ve Taftazani, Kelam İlminin Belli Başlı Meseleleri, Çev. Doç. Dr. Şerafettin Gölcük, Kayihan yay., İstanbul, s. 10.
12. Vatandaş, a.g.e. 84-88.

Haz. Hüseyin Camii

AHDE VEFA

BİZİM MEHMETLER

Abdurrahman ÖNDER

Günlerden Cuma, sabaha karşı saat 04:00. Telefonum çalıyor, sesi, sanki gecenin sessizliğinde bir acı haberin habercisi! Telefonum çok sık çalar! Yakınlarım, dostlarım, benimle görüşmek isteyenler, beni arayanlar, elbette günün her saatinde arayabilirler. Arıyorlar da zaten. Fakat bu telefon bir başka çalıyor! Hayırdır İnşallah diyorum, kendimi topluyorum ve telefonun ahizesini kaldırıyorum.

Telefonda titrek, ürkek bir ses. Belli ki bir acı haber verecek! Telefonda veya yüzyüze acı haber vermenin ne kadar zor olduğunu bilirim. Yıllar evvel bir aziz dostumu, dava arkadaşımı ailesi ve çocukları ile beraber kaybettiğimizde, böyle bir acı sesi yine duymuştum. Alo diyorum. Kimsiniz? Karşı taraftan cevap veriliyor! Ben Baki Kılıçlı, Kılıçlı Mehmet'in oğlu. Buyrun hayırdır diyorum. Baki: Ağabey Köse Mehmedi kaybettik. Onu haber verelim istedim. Başınız sağolsun. Donup kalıyorum. Hangimiz bir yakınını kaybettiği haberini alınca donup kalmaz? Arkasından telefonu Veli Ağabey'e (Önder) veriyor, onunla da konuşuyoruz, biri birimize başsağlığı diliyoruz ve telefonu kapatıyoruz.

Köse Mehmedi (Mehmet Aslan) yazarken amacım: bir yakınımın vefatını fırsat bilip ona methiyeler düzmek değil. Bugünün neslinin, bizim çocuklarımızın, mutlaka Köse Mehmedi tanınması lazım diye düşünüyorum. On da başka şeyler vardı. O akraba canlısı, Çetmi sevdalısı, herkesle barışık, yakınlarını hiçbir zaman incitmeyen örnek bir Çetmi delikanlısıydı. İnsanları birleştiren, barıştıran bir yapısı vardı. Para ile arası hiçbir zaman iyi olmamıştı. Alacaklarını hiç istemez, mümkünse herkese

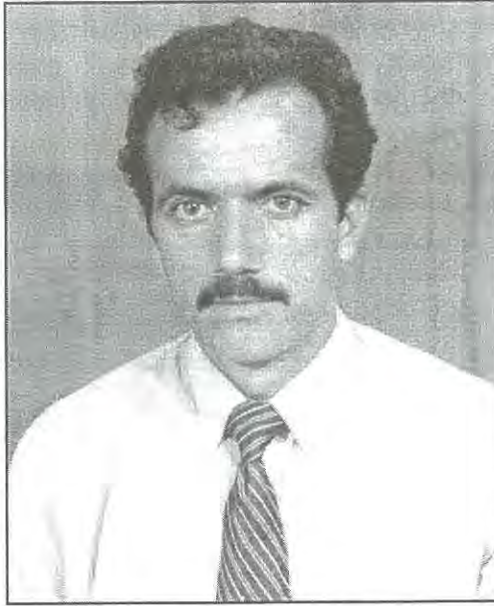
yardımcı olmaya çalışırdı. Dergimiz açısından da bir özelliği Çetmi'nin Sesi'nin ilk yazı kadrosundandı.

Acı haberi alır almaz bir taraftan Antalya'ya nasıl giderim? Sorusuna cevap ararken Mehmet'le ilgili aklıma ilk gelenler bunlardı. Acı haber tez duyulur derler ya, bu haberde Bursa'da bana böyle ulaşmıştı. Bir çok yere ulaştığı gibi, daha evvel çok değişik insanlar adına ulaşan acı haberler gibi.

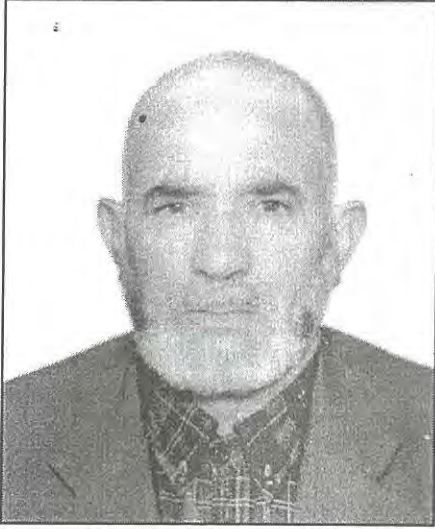
Köse Mehmet; benim kan bağı olarak dayım! Yani anacığımın en küçük kardeşi, bense yaşça daha büyük olduğum için onun ağabeyi. Çok sık görüşmüyorduk ancak bir kırgınlığımızda yoktu. Zaten olması için bir sebepte yoktu. Gerçekten içim yanıyordu! Sanki yüreğime bir ok saplanmışçasına acı duyuyordum. Bir taraftan da bir çoğumuzun yaptığı gibi hayıflanıyordum! Bu Mehmetle neden daha sık görüşmüyordum? diye. Hani hep böyle olurya.

Bu köse Mehmet; dedem Hacı Köse'nin ikinci Mehmedi. Otuzdört yaşında ilahi takdirin "Her nefis ölümü tadacak." Buyruğuna uyuyarak Rahmet-i Rahman'a kavuşan, son yolculuğunda yüzlerce hemşerisinin, seveninin buluşmasına, barışmasına, hayırlı işler yapmasına vesile olan ikinci Mehmet. Hayırlı İnsanlar ölürken bile hayır üzere ölürler, onlara vesile olurlar, Allah bilir ya bu Mehmet'te öyle birisi.

Ne zaman karşılaştık; ona hep Mehmet daha evlenmiyorsun? diye sorar, ondanda hep aynı cevapları alırdım. Yıllar evvel ağır bir ameliyat geçirmişti! Kalp kapakçıları değiştirilmişti. Sekiz-on yıl bir ömrünün olduğunu biliyordu. Onun için eğer bu soruya bir kalabalığın

Merhum Mehmet Aslan

Merhum Mehmet AKCAN

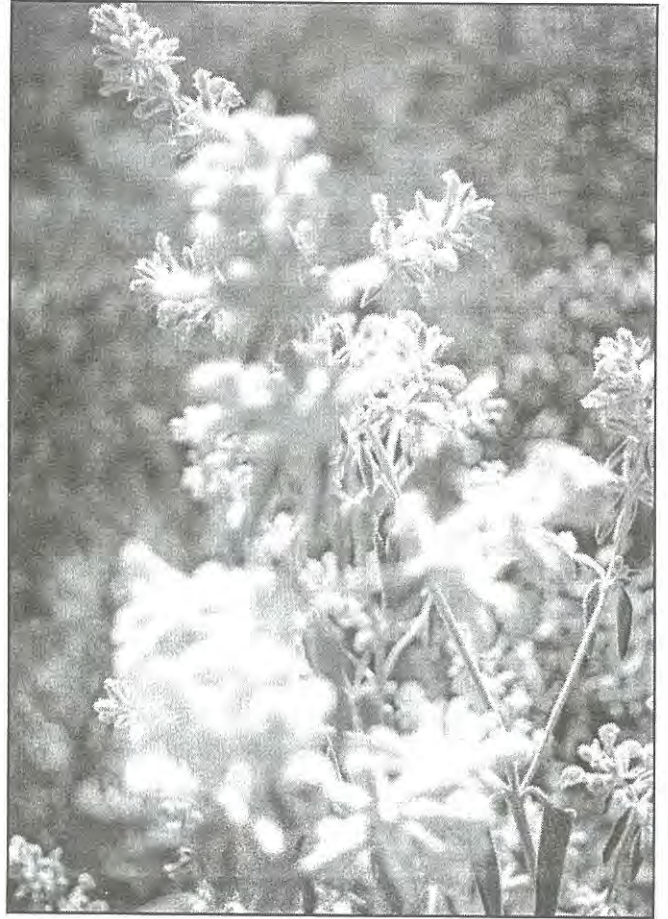
içerisinde muhatap olmuşsa “ağabey evleniriz, daha vakit-zaman var” der geçirir, eğer baş başa kaldıysak ağabey durumumu bilmiyor gibi neden soruyorsun? Arkamızda dul bir hanım, yetim çocuklar mı bırakayım? diye sorar, tabiki ona da ben cevap veremezdim. Çünkü yetimlerin halinden yine ve sadece yetimler anlıyor. İşte bizim köse Mehmet böylesine sorumlu, duyarlı, örnek bir delikanlıydı. Kendisi baba olmadığı için çocukları, hele yeğenlerini çok sever, çocuklara onun “şeker yeğeni” oda çocukların şeker dayısı. Şeker dayı bütün yeğenlerin adına Rabbimden niyaz ediyorum. Nur içinde yat. Mekanın cennet olsun.

Nur içinde yat sevgili Mehmedim; ölüm nedenin, ölüm yerin, ölüm tarihin, mezarın belli! Nur içinde yat. Keşke adaşının, ağabeyinin, birinci köse Mehmedinde bilinen bir mezarı olsaydı. Öldü mü? Kaldı mı, öldü ise nasıl öldü? Nerede öldü bilinebilseydi. Keşke ahirete intikal eden her faninin başucuna dikilen künye taşlarından onunda başucuna bir mezartaşı dikilebilseydi. Allah-u alem sanada ağabeyinde Mehmet adını veren sizin isim koyucunuz birinci Mehmedinin kaybolacağını veya kaybedileceğini mi düşünmüştü!

Senin ölümün beni bir zaman tüneline soktu ve bunları hatırlattı. Bütün bunlar telefonun ziline acı acı çalmaya başladığı sabahın 04:00'ünden ezan seslerinin “Allahuekber, Allahuekber...” diye Bursa semalarında çınlamaya başladığı 06:00'ya kadar aklından

geçenler...

Mehmetlerin acısını hissetmeye babamla başlamıştım. Onu can dostum, aziz arkadaşım, eniştem, topçu dayı takip etti. Yine onu izleyen benim için çok kıymetli iki değerli büyüğü kaybettim. Bunlar sadece benim değil Çetmi'nin ve Çetimili'nin de büyükleri. Biri gölükçü Mehmet, birisi de Hacı Osman'ın Mehmet. Büyük Mehmet dayım bunlardan sonra veya bunlarla beraber eş zamanlı. Bu Mehmetlerimi Keleş izledi. Halamın oğlu, ağabeyim, Keleş dayım. Küçük köse Mehmet en sonuncusu. Bu Mehmetlerin hepsiyle bağım var. Kimisiyle kan bağım, kimisiyle kalp bağım var. Köse Mehmet'le her ikisi de var. Yeni nesle dayım Köse Mehmedin Şahsında bu Mehmetlerimizi de, hepsi ayrı ayrı birer yazı konusu olacak bu Mehmetlerimizi de hatırlayalım istedim. Hizmet edenler, örnek insanlar unutulmamalı. Unutulmayacaklar... Hepsi nur içinde yatsınlar.

"Her Nefis Ölümü Tadacaktır"

MEMLEKET ŞİİRLERİ

Niğmetullah UÇAR

GÜZEL

İnsan hülyalara dalarak yaşar
Doğduğun yerleri görmesi güzel
Dostlarla konuşsa biraz rahatlar
Hasretin doruktan inmesi güzel.

Bir araya gelsek özlemler diner
Anılarla insan geçmişe gider
Mutlu olur kalpler kaybolur keder
Dostlar meclisine girmesi güzel.

Pelit koru olan ocak başında
Isınırdık kışın sıcaklığında
Tahranaşı kaynar büyük kazanda
Pancarı çıradan yemesi güzel.

Kışın kar içinde yuvarlanarak
Baharda yağmurda çok ıslanarak
Yazın sıcaklığında ter akıtarak
Dağlarda yürüyüp gezmesi güzel.

Yayık dağının tuluk gererek
Yoğurda su katıp bişekleyerek
Kazanın üstünde köpük yiyerek
Ayrarı yannıktan içmesi güzel.

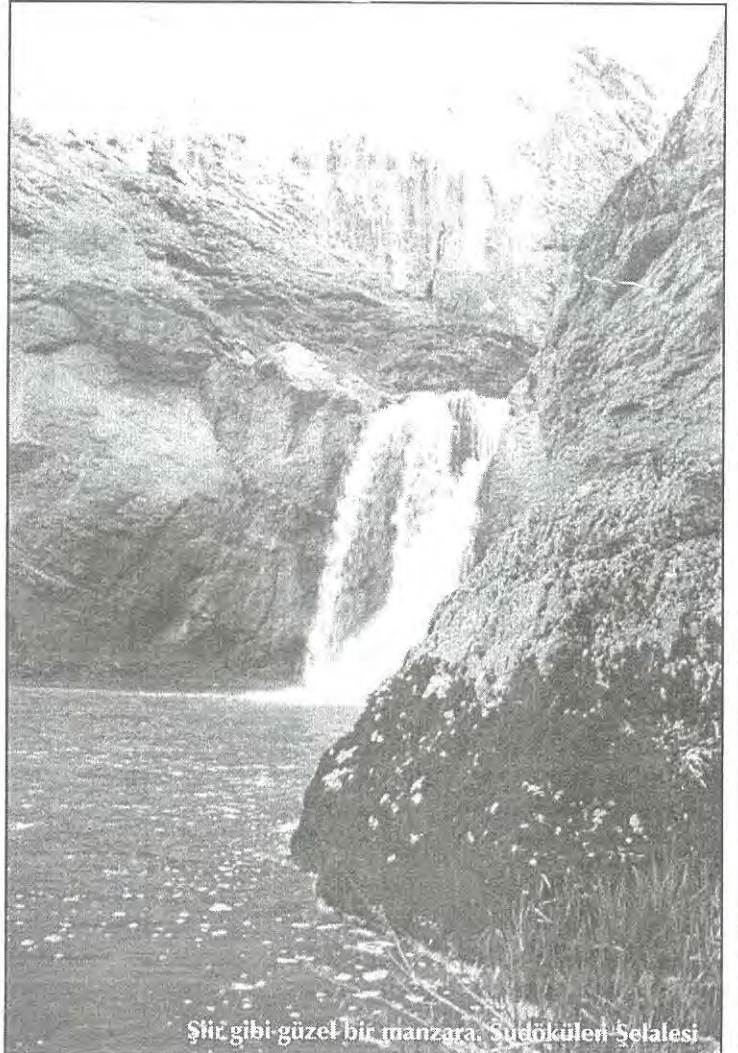
Dere boylarında darı ütmesi
Dalından koparıp bostan yemesi
Çingirden boğaza ilerlemesi
Harman bögedirde yüzmesi güzel.

Yılda bir kez bari toplanılmalı
Ruha haz verdiren dostlar bulmalı
Geçmiş yadedip mutlu olmalı
Anılarla yüzün gülmesi güzel.

Beden başka yerde gönül Çetmi'de
Bu güzel mutluluk yine mazide
Bütün güzellikler kaldı geride
İnsanın aklına gelmesi güzel.

Durmada dolaşır sağ olan beden
Çok mutlu olamaz gurbete giden
Toprağa girince çürüyecek ten
Doğduğun yerlerde ölmesi güzel.

İstanbul, Anamur, Bursa, Antalya
İzmir, Çumra, İçel, Karaman, Konya
Ankara, Fransa, Almanya dünya
Her yerde Çetmili görmesi güzel.

Şiir gibi güzel bir manzara: Sudökülen Şelalesi

HAYAL EDERİM

Bugün hüznümlendim geçmişe daldım
Eski günlerimden büyük zevk aldım
Kısa bir an için orada kaldım
Çetmi'yi dağları hayal ederim.

Bazen dostlarımız bir yemek verir
Halının üstüne sofra serilir
Aklıma köyüm ve bayramlar gelir
Damdaki çulları hayal ederim.

Bahar mevsiminde kızarır kiraz
Dutun ağaçları yüksektir biraz
Dibinden yemenin pek tadı olmaz
Yükselen dalları hayal ederim.

Fasülyeler arasında gezilir
Taze salatalık mısır yenilir
Domates damağa bir lezzet verir
Bahçeyi havarı hayal ederim.

Güzün üzüm dolu köfünler gelir
Geceevlerinde sıra beklenir
Şırahna döküp sonra çiğnenir
Yamaçta bağları hayal ederim.

Oluktan boluna sıra akmakta
Mengene curbayı iyce sıkmakta
Ocaktaki pekmez nefis kokmakta
O koyuçağları hayal ederim.

Saman ve buğdayla yaylaya gelip
Kazmayla gen kazıp evlek çevirip
Akşam boş katıra toprak yükleyip
Gidilen yolları hayal ederim.

Kışın ıssız kalır o yüce dağlar
Sessizliği bozar sesiyle pınar
Toprağı örtüyor metrelerce kar
Kaydığım sırtları hayal ederim.

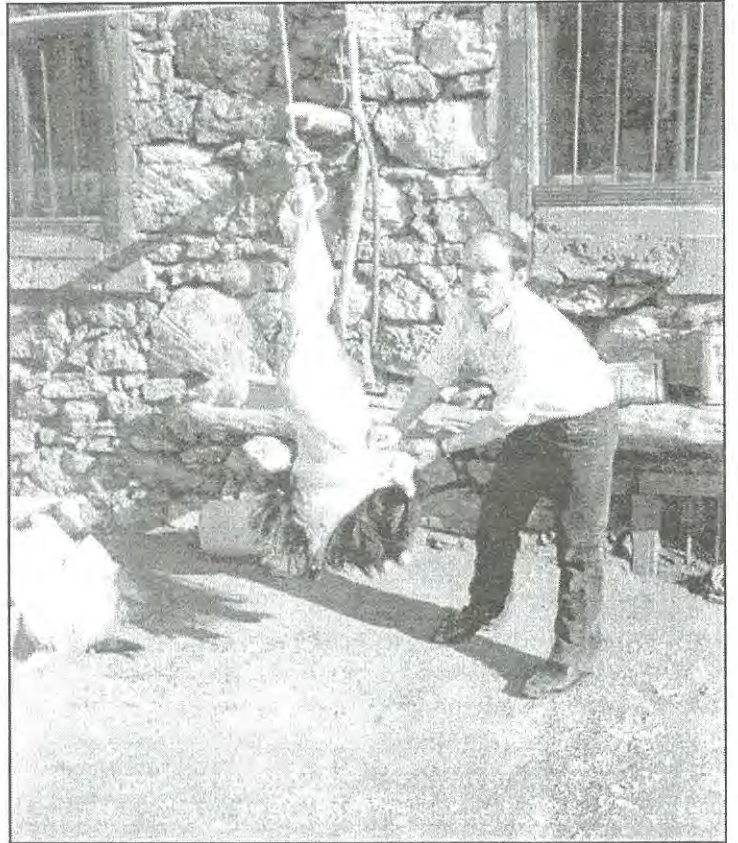
Köyde eğiçmeçle yünler eğrilir
İğ döndürmek için çarklar çevrilir
İp bükülür çuvalığa girilir
Yünleri kılları hayal ederim.

Kazanda su kaynar kuralur kapan
Şalvarlık deperken şişerdi taban
Şimdi pek kalmadı diken dokuyan
Kıl pantolonları hayal ederim.

El değirmeniyle bulgur çekerdik
Yayla göçümünde gavutiar yerdik
Yaylalarda davar sığır güderdik
Geçen o yılları hayal ederim.

Niğmetullah şimdi hayal kuruyor
Geçmiş anmakla mutlu oluyor
Kendini Çetmide gezer buluyor
Tatlı anıları hayal ederim.

Çetmi'yi sizlere yakınlaştırdım
Bugünden geçmişe pencere açtım
Geçen seneleri bir hatırlattım
Birlikte olmayı hayal ederim.

İsmail Abi "etin yağlı olsun"

YAZI-YORUM

FİLİSTİN GÜLLERİ

Kerim BOZDAĞ

Birinci Dünya Savaşı'nda Filistin cephesinde İngiliz birliklerine yenilen Osmanlı Ordusu'nun çekilmesiyle bölge İngilizlerin hakimiyetine girer. İngilizler hakim oldukları bölgelerde bulunan Yahudileri sürekli destekler ve onların silahlanmalarına, örgütlenmelerine göz yumar...

Yahudilerin kendi kendilerine yeteceğine ve Filistinlilere hakim olabileceğine kanaat getiren İngiltere oradan çekilir... İngiliz birliklerinin çekilmesi ile birlikte Yahudiler önceden oluşturdukları çeteler vasıtasıyla Filistinli avına çıkar ve katliamlara girişir... Deryasın Katliamı bu sırada gerçekleştirilir... Bir araya toplanan yüzlerce Filistinli acımasız bir şekilde katledilir... ve Filistinliler kendi yurtlarından sürülür, öz topraklarında esir edilir. Sonuçta Ortadoğu'nun çıban başı İsrail devleti ilan edilir... Tabii onu ilk tanıyan ülkelerden birisi de Türkiye'dir... O günlerden bu günlere gelinir... Ve bu süreç kesintisiz bir şekilde acımasız katliamlarla devam eder...

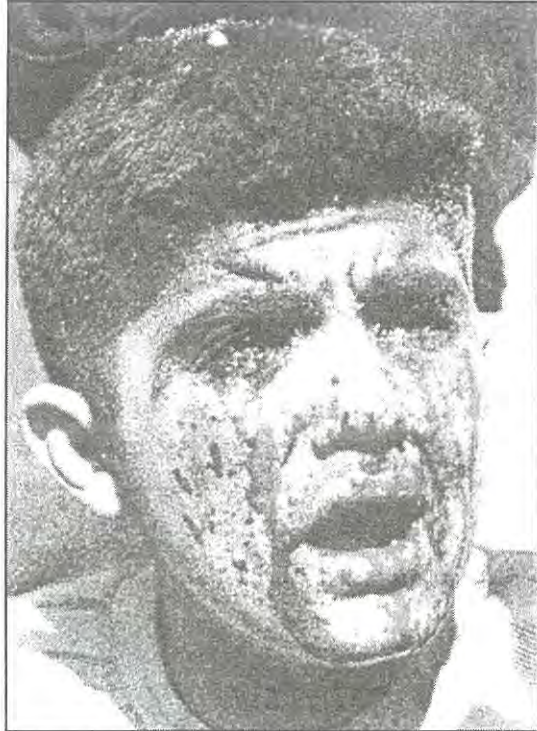
Cenin Mülteci kampında bulunan Filistinlilere gönderilen Amerikan yardımları halk tarafından kabul edilmez ve aynıyla geriye iade edilir... Çünkü onlar "temel ihtiyaçları karın tokluğu olan evcil hayvanlar değildir." Filistin halkını katleden İsrail Devletinin hamisi Amerika'dır...

Bütün dünyanın gözleri önünde işgale uğramış topraklarında esir edilmiş bir halk...

Orada-burada öldürülen yığınlarca insan... Okullar, hastaneler, işyerleri, evler, her şey yerle bir edilmiş... Sokaklarında katiller sürüsünün kol gezdiği Filistin kentlerinde bir halk feryat ediyor, anneler ağlıyor, çocukları gözlerinin önünde, kollarında şehit ediliyor...

... Ve bu katliamlara bütün insanlık seyirci... Hele hele İslâm dünyasının halî, o daha perişan ve çaresiz. Bu gün Müslümanlar, ÖZ EVLATLARI GÖZLERİNİN ÖNÜNDE

KATLEDİLEN SEYİRCİLER MEVKİİNDE...

İsrail zulmünden bir ibret levhası

Eli kanlı katiller sürüsü işlediği cinayetleri bütün dünyaya "Terörizm" kefenine sarıp öyle pazarlıyor... Kimi basın-yayın organları Yahudi maşrapasından Müslüman kanı içmekte bir beis görmüyor... Bu durum karşısında bize düşen ise, en küçük bir yardımın bile ettiği mana ve kıymet şuuruyla Filistin'e DESTEK!...

İslâm topraklarında kan zulüm ve gözyaşı... Filistin'de dehşet, vahşet, katliam... Tarih buna şahit, yaşadığımız dünya buna şahit ve fakat Filistinin gülleri akıtılan kanlarla sulanıyor, filizlenip

boy veriyor... Gözyaşlarıyla yıkanıp arındırıyor yürekleri kirden pastan... Yaşananlar bir çığlık olup küçücük bir kız çocuğunun feryatlarıyla dile geliyor: "UTANIN, UTANIN, UTANIN!..."

"Ey ezilmiş çocukluğum

Ben Filistin'in çiçeğiym

Ve babam demir parmaklıklar arkasında...

Babamı istiyorum... Babamı istiyorum...

Babamı istiyorum..."

ÇORAPÇILIK

Salih SOLMAZ

Tekstil sektörünün bir koluda çorapçılıktır. Bu kol daha önce yabancı şirketlerin elinde olan bir sektördü. Ama günümüzde bu sektör yavaş yavaş bizlerin eline geçmeye başladı. Türkiye'nin çeşitli illerinde çorap üretimi yapılmaktadır. Ama bu şirketlerin çoğu ihracat çalışmaktadır. Ülkemiz çorap üretiminde önemli bir paya sahiptir. (Dünya'da çorap üretiminde 5.dir) Ama üretimi kadar tüketimi ülkemizde yaygın değildir.

Konya'mızda çorap üretimine ilk defa son sistem bilgisayarlı makinelerle 2000 yılının Ağustos ayında hemşehrimiz Baki Solmaz Bey'in kurduğu, Solmaz Çorapları tarafından başlanmıştır. Başarılarının devamını diliyoruz.

Çorap görüldüğü kadar kolay olmayan, yapması ve yapılması oldukça karmaşık olan, zor bir iştir. Hatta bunun zorluğu halk arasında deyimleşmiş bir şekilde "Başına çorap örmek" şeklinde dile getirilmiştir. Üretimi oldukça zor olan çorabın kullanım alanı oldukça geniştir. Yani herkesin her yaşta ve her mevsimde giydiği bir giyecektir. Çorapta moda diye bir kavramda yoktur. Onun için değer yitirmeyen iyi bir yatırım aracıdır. Çorap çeşitlerine de değinecek olursak; Likralı, Penye, Yün, Havlu çorap gibi çeşitleri vardır.

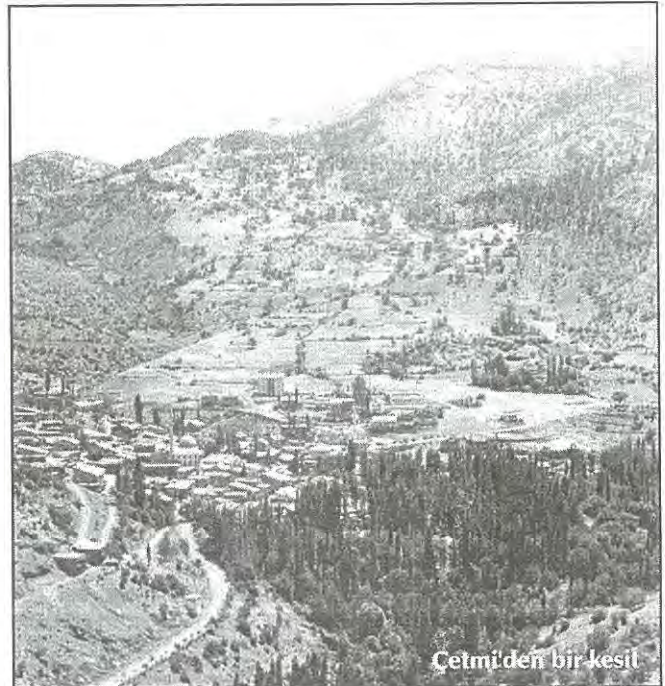
Şimdide merak edenler için çorabın nasıl üretildiğine kısaca bir göz atalım:

Önce bilgisayarda yapılacak olan çorap için bir desen çizilir. Çizilen desen zincir programıyla birleştirilerek çorap programı yapılır. Yapılan program diskete çekilir. Floppy adı verilen makinayla pamuk, yün, lastik, naylon, likra ve desen ipleri takılır. Sonra çorabın ekonomi ve çorap ölçüleri ayarlanır. Makine çalıştırılır ve üretime geçirilir. Çorap makinadan burnu açık olarak çıkar. Çıkan çoraplar ters çevrilir ve 24 adete ulaşınca bağlanır. Rasso adı verilen makinada çorapların burnu dikilir. Burnu dikilen çoraplar havalı Osman adını verdiğimiz makinada tekrar ters çevrilerek ütüye hazır hale gelir. Demirden yapılmış ayak şeklindeki sıcak

kalıplara giydirilip, çıkarılarak ütülenir. Katlamacı tarafından katlanan çoraplar, etikete hazır hale gelir. Etiketçi numarasına ve biçimine göre etiketleyip paketçiye verir. Paketçi düzineler halinde paketler ve satışa hazır hale gelir.

Başta işin zor olduğunu söylemiştik, zaten önemli olan zoru başarmak değil mi? İşte bu yönden amcam Baki Solmaz Bey'i tebrik ediyorum. Başarılarının devamını diliyorum, hayırlı kazançlar getirmesini Cenab-ı mevladan niyaz ediyorum. Bu davranışının bütün maddi imkanları müsait olan Çetmi'li müşterilerimize de örnek olmasını temenni ediyorum. Eğer böyle olursa Çetmi'de işsiz genç kalmayacağına inanıyorum. Çetmi'de olmasa bile Konya'da bu tür faaliyetlerin yapılmasını istiyorum. Bu sayede kasabamızda işsiz gezen, en verimli çağlarında boş gezen genç kardeşlerimize iş imkanı sağlanmasını temenni ediyorum. Çetmi'li bir genç olarak böyle bir faaliyet göstermek isteyen kardeşlerimize maddi ve manevi destek vererek, üzerime düşen görevleri yapacağıma söz veriyorum.

Hata ve noksanlarımdan dolayı affınıza sığınıyor sevgi, selam ve hürmetlerimi sunuyorum.

Çetmi'den bir kesit

TORUNDAN-DEDEYE

HACET KAPISI

Hüseyin VAROL

Hep dedemden anlatırım. Sen ne muhteşem insanmışsın da kıymetini bilememişiz. Ruhun şad olsun, cennet mekanın olsun dedem.

Oğlum dedi ananızın babanızın intizarını almayın onların duaları kabul olur intizarı da hacet kapısının bir açık olduğu zaman olurki o zaman ne denilirse kabul olur. "Bir gün Antalya'ya çalışmaya gidecektik bir kafilе hazırlandık o zamanlar on beş kişi bir kafilе oluşturur bir kişiyi çavuş seçerler onun nezaretinde gider ve aynı kafilе dağılmadan geriye dönerdik. Akşamdan hazırlandık gece yola çıkacaktık. Akşam anamla ufak bir tartışma yaptık anamı çok kızdırmış canını sıkmış üzmüşüm ki oğlum dedi Yerimi boş bulursun inşallah Allah senin bir kürek toprağını bana nasip etmesin dedi ve yola çıktık üç dört günlük zorlu bir yolculuktan sonra Antalya'ya vardık işimiz pek uygun gitmemişti hep birlikte köye dönelim dedik Alanya'ya varıp yolları sorduğumuzda bir adam yavrum dağlarda kalırsınız havalar çok bozuk birkaç gün kalın dedi iki üç gün iş aradık bulamadık ekmeğimizde tükendi aç-açık kalmıştık. Bir ağanın işi olduğunu duyduk koşup yanına vardık ağa şöyle bir baktı dedi ki iş çok ama para yok boğaz tokluğuna çalışırsanız gelin çalışın dedi çaresiz kabul ettik Ağa dedik; biz iki gündür açız bizim karnımızı doyur, yarın işe başlayalım dedik, peki dedi. Hanımına seslendi "ekmek yap adamları doyur". Kadın bir tekne hamur yoğurdu biz etrafını çevirdik. Yere düşen ekmeği yedik tekne de hamur bitti biz hala doymadık buna da şükür dedik hiç olmazsa karnımız biraz doydu kalacak yerimizde var. Mesele yoktu işe başladık öğlen eve yemeğe geldik ağa seslendi "hanım barın önüne bir çalı koy" ne demek istemişti acaba hanımı kardeşler yemek hazırlana kadar şundan evtikleye koyun dedi ve bir çuval buynuz döktü ondan biraz yedik ve yemeğimiz geldi, tekrar işe. Bu hergün böyle devam etti. Meğer barın önüne çalı koyma hikayesi buymuş yemeği az yesinler diye bizi buynuzla doyurmuş.

On gün kadar çalıştık bir gün adam dedi ki

arkadaşlar kendinize bir iş bulun ben size bakamayacağım. Hepimiz bir hoş olmuştuk karın tokluğuna bile iş yoktu. Çavuş; Arkadaşlar yarın yola çıkıyoruz, yağar eser yolcu günü dedi. Ne kadar yattık bilmiyorum arkadaşlar haydin dediler gecenin bir yarısıydı çantasını sırtlayan yola koyuldu.

Köylerden ekmek isteyerek akşamın önüne belin bu yüzüne varmıştık orada bir çoban ağılı bulup kendimizi attık. Ağılın üstünün karını kürüyüp yuvduk içine ateş yakıp orada sabahladık sabahın karanlığında yola çıktık. Uşaklar dedi arkadaşın biri; Şu beleni aşarsak korkmayın ondan ötesi eyidir. Hava yağmıyordu ama kar çoktu önden direyetli arkadaşlar çığır açıyor arkadan birisi kalan olmasın diye adeta itekleyerek gidiyorduk. Yatsı ezanı sıraları bolayın bürelice yaylasına vardık bir dam bulup içine doluştuk. Biraz soluklandıktan sonra bir kısmı burada yatıp sabah gidelim dedi bir kısmı hayır durmayalım gidelim dediler. Neyse bir kısmı yola çıktı bende orada kalanlarla kaldım. Sabah erkenden yola çıktık akşama köye varmıştık bizden önce gelenler kuşluk vakti köye gelmişler.

Eve geldiğimde bazı garipliklerin olduğunu fark ettim. Evin önünde ıslaklıklar vardı hanıma bu nedir burada bir şeyler olmuş dedim hanım hüsemeler salvar deptiler de onun ıslaklığı dedi. Ya anam nerede? Komşulara gitmiştir şimdi gelir dedi. Oturduk ama içimde bazı garip duygular vardı. Bazı hoş geldine gelenler oldu. İçlerinden birisi; Ganioglu başın sağ olsun emir Allah'ın emridir deyiverdi. Neye uğradığımı şaşırıyordum. Gelenlerden biri; Ulan canın mı çıktı adama bir şeyler yedirip ondan sonra desek olmaz mıydı deyince. Adam; Ne bileyim boşta bulundum diye söyledi.

"Bolayın Yaylasında yatmasaydık cenazeye yetişecektik. Bizden önce gelenler cenazeye yetişmişler. Biz yetişemedik ve anama bir kürek toprağım nasip olmadı. Anamın intizarı geçti. Ananızı babanızı incitmeyin" nasihatim olsun.

MAZİDEKİ CANLAR

MÜDERRİS OSMAN ZEKİ EFENDİ
(D.: 1307 Ö.: 1336)

Şükrü KARACA

Yakın tarihimizde, yâni Cumhuriyetimizin kurulacağı günlerde; Tarihte, "KONYA AYAKLANMASI" (2 Ekim-22 Kasım 1920) adıyla geçen, Kuvvay-ı Millîyecilere karşı başlatılan bir menfî hareket vardır.

Övgünün az olduğu dahî insan Atatürk'ün haricinde hemen hemen herkesin "Mandacı"lığı benimseyip kabûl ettiği zamanda, millî uyanış ve öze dönüş hareketini "Macerâ" olarak değerlendirenlerin bile bu "İSTİKLÂL HAREKETİ" ni kabûl etmek zorunda kaldıkları günlerde, İngilizler'le olan işbirliği isbatlanan Bozkır'lı Zeynelâbidîn'in teşviki, maddî ve manevî desteğini sağlayan "gafil ve hayin hemşehri"si "Delibaş Mehmet", Çumra'nın Alibeyhüyüğü Köyünde topladığı 500 kadar asî grubuyla, Çumra ilçesini basmıştı. Asker kaçaklarının ve haydut ruhlu insanların da dâhil olmasıyla iyice büyüyen asî kuvvetlerin psikolojik etkisi ve Sadriâzâm Dâmât Ferit Paşa'nın himâye ettiği padişah yanlısı "Konya Valisi Cemal Paşa, İngiliz Muhipler Cem'iyeti üyelerinden idi. (Selahattin TANSEL, Mondros'tan Mudanya'ya Kadar C: II, S: 123)". Türk vatanının parçalanıp yıkılabilmesi için kurdurulan "İngiliz Muhipler Cem'iyeti", Şûra'yı Devlet Üyeliği ve Adliye Nezareti Müsteşarlığı yapmış olan Sait Molla tarafından kurulmuştur. Sait Molla'nın İngiliz Büyükelçiliği'nden ayda 300 Lira maaş alan bir İngiliz ajanı olduğu resmî kayıtlarda mevcuttur (Bak. Dr. Cengiz DÖNMEZ, Millî Mücadeleye Karşı Bir Cem'iyet: İngiliz Muhipler Cem'iyeti, S: 63, h: 234). Kuvvay-ı Millîyecilere karşı menfî tutum ve tazyiki, dolayısıyla de asîleri teşviki neticesinde isyan alevi Isparta'ya kadar uzayıp, Konya'nın hemen hemen bütün ilçelerini sarmıştı.

Delibaş Mehmet'in hûsûmet ve kinini üzerine çeken Konya Müderrislerinden Ali Kemâlî Efendi, bu meşhur âsinin hışmına ve

gâzâbına uğrayıp: "Millîcilere asker toplarsın ha?.. Nutuk verirsın ha?.. Hâlife'ye karşı gelirsın ha?.." diyerek dipçikletip, 4 Ekim 1920 günü şehid etmişti.

Konya'da "Üçler Mezarlığı"ndaki ebedî istirahatgâhında uyuyan bu din bilginimiz, Konya'ya gelen "İstanbul hey'eti" ne:

"-Konya halkı ruhunda vatanperverlik, kafasında haysiyet, kanında Türklük olan, her nâmuslu ve fâziletli memleket çocuğunun yapacağı aynı şeyi yapacaktır. Vatanını müdefâ edecektir." demiştir.

Bu büyük din bilginimizin şehâdeti üzerine, Konya'lı halk şairi Abdî:

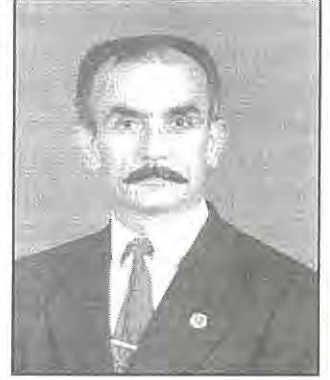
"Üç Ekim sabahı bir ateş düştü
Neye uğradığın bilmez âhâlî
Ol günde şehâdet şerbetin içdi
Müderris Sivaslı Âlî Kemâlî"
ağtını yazmıştır.

Daha önce "Kavgalı Mustafa" nâmıyla mâruf Mustafa GÜÇLÜ'nün hayat ve hatıralarını yazarkende temas ettiğimiz gibi, bu isyan hareketine gafletinin sonucu olarak kısa bir süre iştirak eden Mustafa Güçlü, Ermenek yaylalarında karşılarna çıkan Kuvvay-ı Millîyeciler tarafından atılan kurşun ile bacağından vurulunca, köye dönmüş, ömrünün sonuna kadar da bu gafletinin acısını, yüreğinin tâ derinliklerinden çekip durduğuna şahid olmuşumdur. Kendisi şuurlu ve imânlı bir Türk milliyetçisi idi; buna Tanrı'nın huzurunda şehâdet ederim!..

Ermenek üzerine yürüyenlerden Bozkır'lı "Goç Dâvûd" nâmındaki bir bahadır için:

"Ermenegın daşları, zanğırdar ağaçları,
Goç Dâvûd'u vurmuşlar, Ermenegın açları!"
diye, ağtı söylenmiştir.

Bu Konya Ayaklanması'na şu anda suçlu olup olmadığını bilmediğim, lâkin 24 Teşrin-i sâni 1336

günü Ilgın'da idam edilmiş olan bir Çetmili daha iştirak etmiş veya ettirilmiştir. Bu zât "Topal Dede" nâmıyla mâruf şahsın kardeşi, müderris Osman Zeki'dir.

Osman Zeki Efendi, Konya'nın Ilgın İlçesi'ne müderris olarak tâyin edildikten sonra, oradaki tedrisatı esnasında, "Kuvvay-ı Millîyecilere karşı isyancıları teşvik edip, asîlerle beraber oluyor" diye şikâyet edilmiştir. Mahkeme zabıtlarına henüz ulaşamadığımız için, kendi ifâdeleriyle, müdâhillerin sözlerini okumadığımdan suçu üzerinde bir beyanda bulunamıyoruz. İleride, elimize geçince, bunları da yayınlamaya gayret edeceğiz.

Özellikle Albay Refet (sonradan Tümgeneral olan BELE)'in gayretleriyle bastırılıp söndürülen Konya Ayaklanması, elli gün sürmüş, neticede de 250 kişi, husûsî olarak kurulan "İstiklâl Mahkemeleri"nde idâm edilerek, isyanlarının bedelini canlarıyla ödemişlerdir.

Topal Dede, müderris olan kardeşi idâm edilince şu aşağıdaki mısraları söylemiştir. Topal

Dede'nin bu üçüncü mısrası eksik şiirini ve "Goç Davûd" ile alâkalı mısraları babasından veya annesinden dinleyip de bana, 16 Aralık 2001'de, Bayram günü nakleden, İzmir Menemen'de ikamet eden Abdullah Karaduman'dır:

"İstanbul'da yedi sene okudu,
O'nun sözü her yerlerde hâkidi.

.....
Hiç aman vermedi Ilgın elleri."

Bu sülâledeki hanımlardan "Müzeyyen" ismi, Osman Zeki'nin hanımı olan

(Mehmet Güven ve Meryem'den doğma) Müzeyyen'den (D: 1314-Ö: ?) hatıra olarak gelmektedir.

Merhum "Dede Mehmet" Bozdemir'in (D:1324-Ö:12-5-2001), "Dede Hüseyin" in (D:1337-Ö:7-6-1985) ve "Dede Osman" (D:1926-Ö:13-9-1979) nâmındaki zâtların amcaları olan Müderris Osman Zeki'nin taksiratını, af ve mağfireti bol olan yüce Allah'a (C.C.) havâle ediyoruz.

İzmir'deki hemşehrilerimiz her daim yanyana can canalar

HAYATA

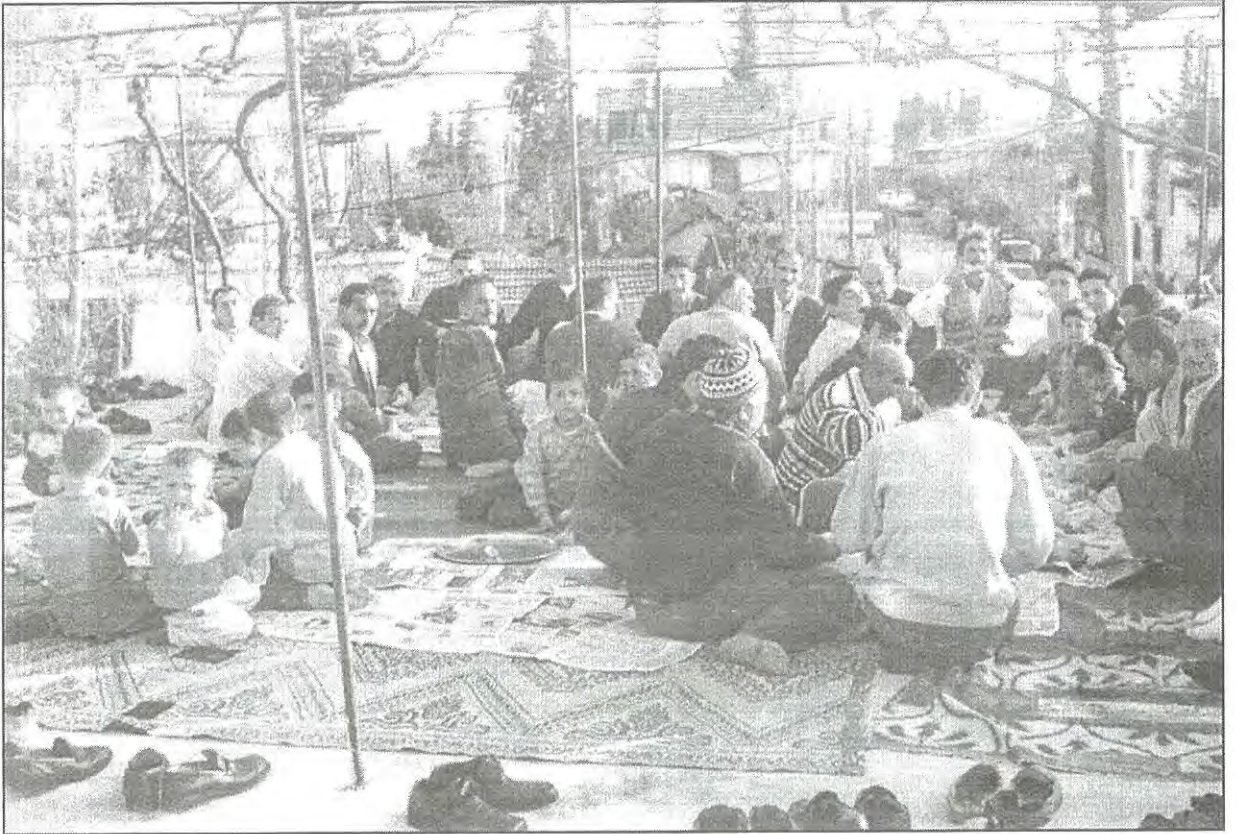
Evlenenler.

- 1- Hasan BALCI (Ahmet BALCI)
Fatimana KILIÇARSLAN (Hasan
KILIÇASLAN
2 - Bekir BALCI (Ahmet BALCI)
Rabia KOÇ (Ahmet KOÇ)

3 - Mehmet BAYRAM (Ali BAYRAM)

Şerife BALCI (Ahmet BALCI)

Çetmililer Vakfı ve Çetmi'nin Sesi Dergisi
olarak; Genç çiftleri tebrik eder ömür boyu
mutluluklar dileriz.

Antalya'daki hemşehrilerimiz topluca Seyret Yemeğindeler. Afiyet olsun.

Vefat Edenler.

- 1 - Hacı Ayşe ÖĞÜT (Hasan ÖĞÜT'ün eşi)
(Çetmi)
2 - Mehmet ASLAN (Köse Mehmet)
(Antalya)
3 - Emine BOZ (Kembil Emine) (Antalya)
4 - Alime BALCI (Ahmet Balcı Eşi) (Çetmi)
5 - Emine BİRCAN (Abdullah BİRCAN eşi)
(Çetmi)

6 - Mehmet TEKELİOĞLU (Kadir
Mehmet) (Konya)

7 Raziye ÖZEL. (Hafız Hüseyin Özel'in
eşi.) (Karaman)

Çetmililer Vakfı ve Çetmi'nin Sesi Dergisi
olarak; Bütün hemşehrilerimize cenabı Allah'tan
rahmet,, ailesi ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

Abdurrahman ÖNDER

Rahatsız Olanlar

- 1 Mehmet KAHVECİ (Maraşlı)
  - 2 Hüseyin BOZDOĞAN (Demirci Hüseyin)
  - 3 Hasan ASLAN (Bekmez Hasan)
  - 4 Baba BİRCAN (Baba Efendi)
  - 5 Mustafa ÖZEL (Hacı Mustafa)
- (Acil şifalar dileriz)

Haber

* Taşkent ve Kasabaları ilköğretimokulları arasında yapılan bilgi yarışmasında Çetmi İlköğretimokulu Öğrencilerimiz 3. olmuşlardır. Öğretmenlerimizi ve öğrenci kardeşlerimizi tebrik eder başarılarının devamını dileriz.

GURBETTİKİ ÇETMİ'LİDEN HABERLER

İzmir'de yaşayan ÇETMİLİ hemşehrilerimiz, her seferinde bir başka köylümüzün evinde olmak üzere, aylık "İÇTİMAÎ TOPLANTI"larına devam ediyorlar. Şubat toplantısı Ahmet GÜÇLÜ Bey'in

evinde, Mart toplantısını da "SEHRET YEMEĞİ" ile birleştirilerek "Hüsem Mehmet" nâmıyla maruf Mehmet ASLAN büyüğümüzün evinde yapılmıştır. Hemşerilerimizi seve seve kabul ederek, Türk misafirperverliğinin inceliklerini gösteren her iki aile de, bu toplantılarda kendilerine düşen vazifeleri fazlasıyla yerine getirmiş olmaktan gayet memnun olmuşlardır.

Bu toplantılarda köylülerimiz bir taraftan hasret giderirken, diğer taraftan da Çetmi içindeki veya dışındaki yakınlarının mes'eleleriyle de ilgilenerek, dertlerine çare aramaktadırlar. Bu faaliyetler içerisinde en güzel olanlarından bir tanesi, kendi aralarında kurmuş oldukları "YARDIMLAŞMA SANDIĞI"dır. İleride çok daha güzel gelişmelere imza atacaklarına inanıyoruz.

Vatanımızın her tarafına yayılmış olan ÇETMİ'LİLERE İZMİR'DEN SELAM VE SEVGİLER SUNAR, SAĞLIK VE HUZUR DOLU GÜNLER DİLERİZ.

İzmir'deki Çetmi'liler her bayram Seyret Yemeği gelenegini yerine getiriyorlar

OKUYALIM ÖĞRENELİM

AİLE TERBİYESİ

Süleyman ULUDAĞ*

Aile terbiyesi dediğimiz zaman bir ailede yetişen çocukların o aile içinde aldıkları terbiye ve öğrendikleri edeb/âdab akla gelir. Aile terbiyesi din eğitimini, ahlak, görgü ve nezaket kurallarını kapsar. Buna göre iyi bir müslüman ailede yetişen çocuklar basitçe de olsa önce iman esasları hakkında genel bir bilgi sahibi olurlar. Onlara sevgi ve saygı temeline dayanan Allah, Peygamber ve Kur'an hakkında anlayabilecekleri kadar bilgi verilir ve bu bilgiler çeşitli vesilelerle uygun bir biçimde çocukları bıktırmadan ve usandırmadan tekrar tekrar verilir. Böylece imanın temeli olan konularda Çocuklar bir fikir sahibi olurlar.

İman konulan esas alınarak İbadet konularında da çocuklara idrak düzeyleriyle orantılı olarak basit ve sade ama doğru fikirler verilir. Namaz kılmanın, oruç tutmanın, kurban kesmenin; önemli işlere Allah'ın adıyla başlamanın, yemekten sonra O'na şükretmenin; O'nun Resulünün ve Kur'an'ın adını sevgi ve saygıyla anmanın bir görev olduğu anlatılır. Bunun için her şeyi; bu arada bizi yüce Allah'ın yarattığı, sahip olduğumuz her nimeti O'nun verdiği; bize akıl, idrak, sağlık, anne-baba, hısımkakraba, komşu, eş-dost lütfettiği öğretilir. Verdiği nimetleri dile getirmek ve şükür borcumuzu ödemek için ona ibadet ve kulluk etmemiz gerektiği ve bunun için ibadet yapmakta olduğumuzu çocuklara telkin ederiz. Böylece onlardaki sorumluluk duygusunu geliştirir; sorumsuz olmadıklarını ve başıboş salıverilmediklerini hatırlatırız. Dini yükümlülük ve görev anlayışını bu temel üzerine bina ederiz.

Aile içinde namaz kılındığını ve diğer ibadetlerin yerine getirildiğini gören, merak eden ve bununla ilgili sorular soran yavrulara anlayabilecekleri bir dille bu tür davranışların anlamları ve amaçları anlatılır. Bu konularda büyükleri örnek almaları ve onları taklit etmeleri söylenir. Başta anne-baba olmak üzere ailedeki bütün büyükleri örnek almaya ve onları taklit etmeye doğuştan gelen bir duygu ile eğilimli ve yetenekli olan çocukların bu eğilimleri ve yetenekleri güçlendirilir, geliştirilir, bilinçli ve

düzenli hale getirilir.

Çocuklara abdest alma, namaz kılma ve oruç tutma taklitleri yaptırmak, büyüklerin ibadetlerini örnek almaları için teşvik etmek, cemaatle kılınan namazlara katılmalarını sağlamak, onları camiye ve topluca ibadet edilen yerlere götürerek birlikte ibadet etme havasını teneffüs etmelerini temin etmek böylece onların cemaata katılmalarını, cemaatle bütünleşmelerini ve kaynaşmalarını sağlamak, bütün bunlar yapılırken hata ve kusurlarını hoşgörülle karşılamak, gürültülerine, patırtılarına ve yaramazlıklarına katlanmak dîni ve İslâmî terbiyenin edinilmesi ve kazanılması bakımından son derece önemlidir.

Çocukların yaşları ilerledikçe bir yandan yukarıdaki hususlar tekrarlanırken diğer yandan onlara yeni şeyler öğretilir. Okuma yazmayı Öğrendiklerinde öğretici ve eğitici nitelikteki basit hikaye, kıssa ve masal kitapları alınır. Bu nitelikteki filimler ve TV programları izletilir. Dini sohbetlerin yapıldığı toplantılara götürülür, vaaz ve hutbe dinlemeleri temin edilir, bunun Önemi anlatılır. Kısa dualar öğretilir, bunları okumaya teşvik edilir. Özellikle başarılı olmaları, sorunlarını çözmelerini, karşılaştıkları güçlükleri yenmeleri, zorlukların üstesinden gelmeleri, afet ve felaketlerden korunmaları için Allah Teâlâ'ya dua etmeleri, O'nun yardımını istemeleri, darda kaldıklarında ve sıkıştıkları zaman O'na sığınmaları telkin edilir. Bu arada kısa namaz sureleri dua mahiyetindeki kısa ayetler Özellikle de Fatiha, İhlas sureleri, Âyetel-kürsî öğretilerek ve ezberletilerek bunlarla namaz kılma alıştırmaları yapmaya teşvik edilirler.

Daha ileri yaşlarda Kur'an'ı okumaları, temel dîni bilgiler veren ilmihal kitaplarını okumaları tavsiye edilerek bilgileri geliştirilir. Emin ellerden, güvenilir öğretmenlerden ve saygın hocalardan din bilgisi almaları ve bir dünya görüşü edinmeleri yönünde çaba gösterilir.

Bir yandan İtikad-iman-inanç diğer yandan itaat-amel-ibadet konuları bahis edilen tarzda, yavaş yavaş, aşama aşama, ama sevgiye ve iknaya dayalı olarak çocuklara verilirken diğer

yandan ahlak kuralları; nezaket, edeb ve görgü kaideleri hakkında çocuklara bilgi verilir, iman ve ibadet konularıyla ahlak ve nezaket kuralları aynı zamanda, yani eş zamanlı olarak ama aynı yol ve yöntemlerle öğretilir. Böylece ahlak ve edeb kurallarının islâm inanç temellerinde oluşması ve yapılanması sağlanır. Ahlak ve nezaket kuralları Yüce Allah'ın ve Hz. Peygamber'in birer emirleri olarak; yapılmaması gereken kötü hususlar ve davranışlar da dîni yasaklar olarak belletilir.

Bu noktada sevap-günah, helal-haram inancı ve fikri önemlidir. Allah'ın emrettiği, yapılmasını istediği; Allah Rasûlü'nün tavsiye ettiği her şeyin iyi, güzel, doğru kısaca sevap olduğu; Allah'ın yasakladığı, yapılmamasını istediği. Allah'ın Rasûlü'nün sakındırdığı şeyleri yapmanın ise kötü, çirkin, yanlış; sonuç itibarıyla günah olduğu çocuklara aşılanır.

Allahü Teâlâ'nın dünyayı ve içindeki her şeyi insanların yararlanması için yarattığı, yararlı olan her şeyin bir nimet olduğu, ancak az sayıda bazı şeylerin de zararlı ve sakıncalı oldukları için yasaklandığı, yasaklanan bu hususların haram, günah; bunun dışında kalan her şeyin ise mubah ve helal olduğu yetişme çağındaki küçüklere telkin edilir. Özellikle insanları üzmenin ve incitmenin başkalarına ait şeyleri onların izni ve rızası olmadan almanın ve kullanmanın dîni açıdan günah, ahlakî açıdan vebal, hukukî açıdan suç olduğu söylenerek yeni nesillerin hak ve hukuk anlayışına saygılı ve sorumluluk duygusuna sahip olarak yetişmeleri için çalışır.

Yeni nesillere aile içinde, toplumda-mahallede, okulda, camide edeb Öğretilir, buralarda terbiye edilirler. Biz" bunların da önemini dikkate alarak, özellikle aile terbiyesi üzerinde duruyoruz. Ailenin geniş aile, dar aile-çekirdek aile gibi bir çok çeşitleri vardır. Biz burada eşlerden ve çocuklarından oluşan çekirdek aileyi ele alıyoruz. An çok büyük anne ve büyük babalarla onların çocuklarını ve torunlarını çekirdek ailenin yakın çevresi olarak kabul ediyor, bunlara yakın akraba ve hısımlar diyoruz. Çekirdek aile içinde verilen terbiyenin, Öğretilen edeb ve erkânın, hısımlar ve akrabalarla sıkı bir ilişkisi mevcuttur, diyoruz.

Kur'an'da ve sünnette aile hayatı ve eğitimi ile ilgili hükümler ve bilgiler değişik vesilelerle değişik yerlerde verilir. Rasûlüllah'ın

yaşadığı aile hayatı, aile reisliği ve hamiliği İslâmî ailenin temel niteliğini ve özelliklerini tespit bakımından ayrı bir Önem taşır.

Toplum hayatının temel taşı olan aile evlilik bağı/akit/nikah ile bir araya gelen eşler, karı-koca tarafından kurulur. Bunlardan doğan çocuklar da bu ailenin bireyleri ve üyeleridir. Şu halde bir ailede karı-koca ve çocukları bulunur. Ancak aileyi kuran eşlerin anne ve babaları ve bunların çocukları da bu aileye sağlam bağlarla bağlıdırlar, onlarla sıkı ve sürekli bir ilişki içindedirler. Buna göre aileyi oluşturan unsurlar şöyle sıralanır: Eşler/karı-koca, çocuklar, eşlerin anne ve babaları, çocukların çocukları, torunları. Burada ahlak, edeb ve terbiye bakımından;

a) Eşlerin birbirine karşı hakları ve sorumlulukları,

b) Anne-babanın çocuklarına karşı görevleri ve onlar üzerindeki hakları,

c) Çocukların anne ve babalarına karşı ödevleri ve onlar üzerindeki hakları konularında duruyoruz. Büyük anne ve büyük baba olmaları sıfatıyla nineler ve dedeler ile ikinci torunlar ise üçüncü gruba dahildirler. Mesela anne hakkı sorumluluğu nine hakkını ve sorumluluğunu, baba hakkı ve sorumluluğu dede hakkını ve sorumluluğunu da içerir. Bu bakımdan büyük anne ve babaya nispetle torunlar da evlat hükmündedirler. Aileyi oluşturan ve onu ören ve çevreleyen unsurlar bunlardır. Tabiidir ki bunun dışındaki ikinci dereceden kısımlar ve akrabalar, hatta komşular, dostlar ve arkadaşlar da aile terbiyesi bakımından son derece önemlidir.

Kur'an-ı Kerim ve hadîs-i şeriflerde evlilik nikah ve aile kurmak tavsiye ve teşvik edilmiştir. İslâm'da evlilik sünnettir.

Evlenmemek ve bekar yaşamak namus ve iffet dairesinde kalmak şartıyla günah değildir. Fakat genellikle namuslu ve iffetli bir şekilde yaşamamanın yolu evlenmektir. Akit-nikah eşleri fuhuştan ve iffetsizlikten koruyan bir zırhtır. Bundan dolayı islâm evlilik akdini tavsiye ve teşvik eder. Evlenmemeleri halinde İffet ve namuslarını koruyamamaktan korkanların da harama düşmekten kaygılananların da evlenmeleri farzdır diyen alimlerin sayısı çoktur.

BİZDEN SÖYLEMESİ

Niyazi ERTEK

Bir Çetmili olarak Güzel Çetmimiz, Değerli Halkımız için bazı konuları kendimce değerlendirip bazı hatalardan dönmemiz gerektiğine inanıyorum. Zarardan (hatadan) ne zaman dönsek kârdır deyimini uygulama zamanının geldiğine hatta geçtiğine inanmaktayım. Bazı konularda yapılması gerekenleri dergimiz vasıtasıyla sizlere arz etmeye çalışacağım.

1) - Yayla Göçümü: Bildiğiniz gibi köyümüzün geniş bir arazisi olmamakla beraber yaylacılık 3 Salı olarak yapılmaktadır. A. Oba sahsı (nadasa bırakılır) B. Güzlük sahsı C. Yazlık sahsı olarak, dedelerimiz tarafından ayrılmıştır. Günümüzde bence bu bir yanlışır. Toplu olarak bir yere göçebilme imkanlarını aramamız lazım. Bu imkanı bulamaz isek de herkes istediği yere göçebilir dememiz gerekir. Biz yaylaya Mayıs sonlarında göçer Temmuzda ise ineriz. Herkes istediği yere göçerse Nisan-Mayısta göçer kasım ayında da iner. Neden diyeceksiniz. Yüksek ağaçlardan dolayı bahçelerden hiç bir verim alamamaktayız. Şuna inanıyorum ki Çetmi'de her sülalenin su bulunan bir yaylası vardır. Her yıl bir yere göçen kendine göre bir düzen kurar. Buralara imkanları dahilinde evin yapar rahat eder. Bizim yaylalarımızda çok suyumuz var. Her çeşmenin önüne küçük havuzlar yapıp müsait yerlere kuyular kazarsak bu sorunu çözeceğimize inanıyorum. Ne güzel olur değil mi kıraçlar-yaylalar yeşil olsa biz bunları yaparsak ki elektrik almamızda kolay olur. Hayvancılık yapanlar ise hayvancılığı bırakmayacaklar tarlalarının ortalarına değil de kenarlarına yerleşeceklerdir. Dolayısı ile yaylaya göçenler evlerinin önünde küçük bahçeler oluşturacak daha iyi bir düzen kuracaklardır. Yaylada su başında otururken susuz arazilere de yine buğday vs ekilebilecek her hane oturduğu yaylanın (mıntıkanın) sorumlusu koruması olacaktır. Komşumuz Balcılar'da bu düzen mevcuttur. Uzakta örnek aramamıza gerek yoktur. Bu köy-bu halk-bu sorun Çetmili olara hepimizin sorunudur.

2) (Tarla bölüşme-vereset intikali) Çetmimizin arazileri sınırlıdır. Taşlar ve kayalıklarla kapalıdır. Buralardaki babamızdan-annemizden kalan arazileri de gelin parça parça ederek yani her yerden az da olsa hakkımızı alarak değil de toplu olarak araziye parçalamadan işimize yarar vaziyette bölüşelim. Örnek vererek konuyu anlatacak olursak bir babanın 4 evladı var sayalım. Akapınar Yaylasında 3 dönüm Ahmadıl Yaylasında 2 dönüm Kösürelilik Yaylasında

6 dönüm Güneypınarda ise 1 dönüm yeri varsa her yeri 4 eşit parçaya bölerek değil de Akpınarı 3 dönümü 1 kişi Güneypınar ve Ahmadıl'ı 1 kişi 3 dönüm Kösrelik Yaylasında 2 kişi 3 er dönüm olarak alırsa daha yararlı olur kanısındayım. (1 dönüm 1000m²)

ikinci bir sorun ise bölüşme zamanımızın yanlışlığıdır. Bütün Çetmililere soruyorum 40 yaşından küçük kimin arazisi var çok çok nadirdir. Atasözü vardır 40'ından sonra saz çalmasın öğrenen, akordunu öbür dünyada yapar diye. 40 yaşından sonra ben araziye ne yapayım. Babam rahmetli olup ben bölüşünceye kadar 50-60 yaşına varırım zaten araziye ihtiyacım olmaz. Çetmililer aslında evlenen evladımıza oğlan-ve kız evlendiği zaman her imkanları düşünüp haklarına düşecek araziye verir isek genç yaşta yer sahibi olurlar. Kendi malı gibi sahip çıkar ve bu yeri değerlendirirler. Tabi ki başka yerden de hak alamazlar. Kendilerine göre bu araziye değerlendirirler. Şu andaki düzenden daha iyi olacağına inanıyorum.

3- FİDANCILIK: Değerli Çetmililer Çetmimizin arazileri komple boştur.

Gevenni-Akkaya-Darözü-Baskılı vb. yerler. Gelin hep beraber olalım. Buraların toprak analizlerini yaptırıp buralara fidanlar dikip meyveler yetiştirelim. Meşe olur da kestane olmaz mı çıtlık olurda A. Fıstığı olamaz mı badem olamaz mı. Elma armut kiraz olmaz mı. Gelin Çetmililer bu işe olur diyelim. Bu arazileri fidanlarla dolduralım. Yeşersin, dağlar bize biz dağlara gülelim. Yayla taraflarına kiraz dikelim bakın bu yıl Hadim ve köylerinde kirazdan 15-20 milyar alan aileler var. Biz niye bu ailelerden olmayalım. Bizler çok mu zenginiz? Soruyorum. Etrafımıza bakacak olursak Balcılar dağları hep kiraz fidanı- Başköy dağları (Dibekli kayası) hep kiraz fidanı Anamurdan yaylaya çıkan aşiretler ise Gömüldürüme 40-50 bin civarında kiraz fidanı dikti biz hala etrafımıza bile bakamamaktayız. Gelin yaylalarımıza fidan dikelim. 5-6 sene sonra bu diyarların ağası biz olalım. Sürekli fakir kalmayalım, kendi ve ülke ekonomimize katkı sağlayalım. Burada Çetmili iş adamlarına, zenginlere de iş düşer. Belki bu halk dikmek ister ama fidan alacak parası yoktur. Çetmili zenginler 15-20 bin fidan alıp Çetmililer Vakfı veya S.S. Çetmi Kalkınma Koop. vasıtasıyla ile halka dağıtım yapabilirler. Bu konuya eğilelim. Her yerde Çetmi'yi konuşalım. Kimsenin geçmediği ıssız bir yolda bile yürürken Çetmiyi hatırlayın.

ÇOCUKCA

Ali Tuğrul AKKOCA

FIKRALAR

MEKTUP

Timarhanedeki delilerden biri elindeki kağıda bir şeyler karalıyordu. Bunu gören doktor: "Ne yazıyorsun?" deyince Adam: "Mektup yazıyorum" dedi. Doktorla deli arasındaki konuşma şöyle devam etti:

- "Kime göndereceksin?"
- "Kendime"
- "Peki oku bakalım yazdıklarını"
- "Daha almadım ki"

UÇAK KAZASI VE YÜZLERCE

ÖLÜ

Üç kişilik bir uçak seyir halindeyken arızalanıp bir mezarlığa düşer. Temel Reis'in başkanlığında oluşturulan bir kurtarma ekibi kaza mahalline gönderilir. İlk günün sonunda kendisine uzatılan mikrofona Temel Reis: "Valla" der "şimdilik yirmibeş ölü çıkarttık böyle giderse ölü sayısı yüzlerce olacak gibi geliyor bana".

KUSURA BAKMA HEMŞEHRİM

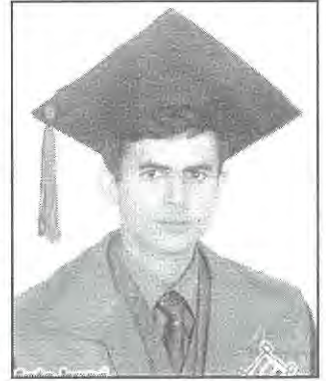
Köylünün biri şehirde gezerken bir evin penceresinde yeşil bir papağan görmüş. Hayran hayran bakarak "Allah'ım şu kuşun güzelliğine bak" diye söylenmiş. Tam o sırada papağan "Ne bakıyorsun?" diye bağırılmış. Köylü hemen toparlanarak "Kusura bakma hemşerim" demiş "Ben seni kuş sandım da".

Postacımız İsmail Bey'in biricik kızı

ŞEKER

Öğretmen "Çocuklar içinde şeker geçen bir cümle söyleyin bana" dedi. Hemen parmak kaldıran Ali "Bu sabah bir bardak çay içtim" cümlesini söylemiş "Şeker bunun neresinde?" diye soran öğretmene Ali şöyle cevap vermiş: "Şeker çayın içinde öğretmenim".

KENDİ ÜSTÜNE DÜŞECEKMİŞ

Adam yataktan düşmüş ve tekrar kalkıp yatmış. Az sonra bir daha düşünce "İyi ki biraz önce kalkmışım" demiş "Yoksa kendi üstüme düşecektim"

ÖDEVİMİ YAPMAMIŞTIM DA...

Ayşegül: Öğretmenim bir şey sorabilir miyim?

Öğretmen: Sor bakalım!

Ayşegül: İnsanları yapmadıkları bir şey için cezalandırmak doğru mu olur?

Öğretmen: Tabi doğru değildir.

Ayşegül: Şey! Ödevimi yapmamıştım da.

ALİ CAMI KIRDI

İlkokulu dışardan bitirme sınavlarına giren Mehmet Amca'ya öğretmen "Mehmet Amca Ali camı kırdı cümlesinin öğelerini bulabilir misin?" diye sordu. Mehmet Amca: "Hocam" dedi. "O Ali'nin Allah cezasını versin. Ben onu şimdi bulamam ama diplomamı verirseniz eğer Ali'nin kırdığı camı taktırım"

BOSTANCI

Adamın yolu bostana uğramış. Bostanda bir kuyu, kuyunun üzerinde bir dolap, dolabı çevirerek suyu kuyudan çıkaran bir eşek varmış.

Buraya kadar normal de adam eşiğin boynundaki çingırağın ne işe yaradığını anlayamamış. Bostancıya bu çingırağın ne işe yaradığını sormuş. Bostancı "Eşek yürürken devamlı çingırağın sesini duyarım. Ses kesilince hemen gider yine yürütürüm" demiş.

Adam: Peki ama eşek olurda başını iki yana sallarsa ne olacak?

"Merak buyurmayın efendi" demiş. Bostancı "Eşek sizin kadar akıllı değildir."

İŞ İÇİN GELMEDİM

Gazetedeki ilanı okuyan adam soluğu verilen adreste aldı. Onu sorumlu müdürün yanına çıkardılar.

Müdürle arasında şöyle bir konuşma geçti:

- Biliyorsunuz verdiğiniz ilanda yaş sınıırını 35 olarak göstermiştik.

- Biliyorum zaten bende 40 yaşıdayım.

- Ayrıca biz iki yabancı dil bilen birisin arıyoruz.

- Ben hiç yabancı dil bilmem.

- Allah bilir iktisat mezunu da

değilsinizdir.

- Ben ilkokuldan sonra okumadım ki.

- Öyle karşıma niye geldin be adam.

- Bu işe talip olmadığımı söylemeye geldim. Benden ümidinizi kesin.

KARNE

Hasan okulun son haftası kendisine izin vererek memleketine gitmeye karar vermiş. Giderken de arkadaşı Recep'e "Benim karnemi de al" demiş. Neticeyi telefonla bildirirsin. Ancak babam biraz sinirlidir. Telefona o çıkarsa ve bir zayıfım varsa Ahmet'in, iki zayıfım varsa Mehmet'in, üç zayıfım varsa Muhammed'in selamı var dersin, ben anlarım" Hasan'ın karnesini de alan Recep, onu bilgilendirmek için telefon açmış. Telefona çıkan Hasan'ın babasına "Amca" demiş "Hasan'a söyleyin bütün ümmet-i Muhammed'in selamı var.

HALA YERE İNMEMİŞİM

Yediği katır tekmesiyle havaya fırlayan adam yere baygın bir şekilde düştü. Sedye ile götürülürken uyandı ve ellerinin boşlukta sallandığını gördü. Kendi kendine "Vay canına hala yere inmemişim" dedi.

BİLMECELER

Bilmece bildirmece resim yapar gündüz gece? (Ayna)

Haşarı haşarı başı damdan dışarı? (Baca)

Gökte gördüm bir köprü rengi var yedi türlü? (Gökkuşağı)

Altında dört teker, üstünde yük çeker? (Araba)

Tarlada biter, makine diker, her saban ellerimizi öper? (Havlu)

Bir ağacı oymuşlar içine dünyayı koymuşlar? (Televizyon)

Ak tavuğum, ak tavuğum yumurtası çok tavuğum? (Sarımsak)

Dört köşedir beş değil, başı sudan boş değil? (Sabun)

Suda yayılır, karada bayılır? (Balık)

Şekere benzer tadı yok, gökte uçar kanadı yok? (Kar)

En çok mendil kullanan hayvan

hangisidir? (Sümüklü böcek)

En duygusal köfte hangisidir? (İçli köfte)

Zenci kutba gitmiş ne olmuş? (Çikolatalı dondurma)

Kutudaki meyve suyuna tam 3 saat bakan bunu niye yapmış? (Üzerinde konsantre yazdığı için)

Karanlıkta neyimizi göremeyiz? (Gölgemizi)

Kekelemeler ne zaman kekelemez? (Konuşmadıkları zaman)

Tüfek makineli tüfeğe ne demiş? (Amma gevezesin)

Hangi kazanın kaymakamı yoktur? (Trafik kazasının)

Tütün ilk olarak nereye ekildi? (Toprağa)

Bir arı ile eşek arasındaki fark nedir? (Arının eşiği vardır, ama eşiğin arısı yoktur.)

Elektrik ile şimşek arasındaki fark nedir? (Elektrik paralıdır)

Japonlar pamuğu nereden alır? (Eczaneden)

Çayla kahve arasındaki fark nedir? (Çayda yüzülür, kahvede yüzülmez)

180 km hızla giden bir araba duvara çarparsa ne olur? (Durur)

Safinaz düğün gecesi ayaklarını neden suya sokmuş? (Başındaki çiçekler solmasın diye)

Fil neden gözlük takar? (Tanınmamak için)

Kirpi neden siyah bot giyer? (Kahverengiler tamirde olduğu için)

Tamir edilmesi gereken ilimiz hangisidir? (Kırıkkale)

Çocukların en çok korktuğu ilimiz hangisidir? (Tokat)

En çok aspirin kullanan ilimiz hangisidir? (Ağrı)

En sakar ilimiz hangisidir? (Sakarya)

En efendi şehrimiz? (Beyşehir)

Pazardan aldım kapkara

Eve geldim maskara

Kızardıkça kızardı

Yemeğimizi taşırdı.

(Kömür)

Efil efil efildik

Başı bağlı tutulduk

Kıran geldi kırıldı

Bir araya derildik.

(Ekin)

OYUN TEKERLEMESİ

Ay aya vay vaya

Kedi çıktı ayvaya

Ayva düştü dalından

Yenilmiyor balından

Ayvayı aldım aşırdım

Birden yolu şaşırdım

Yolda gördüm bir deve

Getirdim bizim eve

Deve bize gelince

Düştük büyük sevince

Deveyi gördü kediler

“Oyundan çık” dediler

Nergis bebeğe uzun ve hayırlı bir ömür dileriz.

ÇETMİ'YE HAS LÂKAPLAR ve ÇOCUK OYUNLARI

BİZİM TAYFA

Her yörenin kendine has oyunları vardır. Çetmi'lilerin de tesbit edebildiğimiz kadarıyla zaman zaman oynadıkları oyunlar vardır. Büyük çoğunluğunu çocuklar oynamaktadır.

Bu oyunların geniş izahatlarını dergimizin

ileriki sayılarında çocuk sahifesinde yayınlamayı düşünüyoruz.

Bu hususlarda hemşehrilerimizin katkılarını bekliyoruz.

OYUNLAR

Beş daş	Dokuz ocak	Kör ebe	Topaç
Bolay gatrı	Dukguk	Kütük düğünü	Topak daş
Büllü	Fırak	Pancar arabası	Uzun eşşekmendil
Ceyran	Gatrı	Sağlama	Yakan top
Çatal comballak	Hakibaba	Saklambaç	Yatma sıçrama
Dekecik	Hırı	Teker	Yıkma gale
	Kızak	Tipi	

LÂKAPLAR

Acıbiber	Efeoğlu	Guru	Onbaşı
Altıparmak	Ekiz	Güçük	Safiya
Amerikan	Emirgızı	Hafız	Sarigelin
Amıca	Estağfirullah	Hökümet	Sarioğlan
Beğlik	Falcı	İki kemik	Sırım
Bekmez	Fanti	Jilet	Softa
Boyaynası	Fürü	Kadioğlu	Şeytan hocası
Bozhasan	Gabalak	Kahveci	Tabbıdık
Bozoğlan	Gadı	Katip	Takavit
Cerit	Galaycı	Kaymakam	Talaş efe
Civelek	Gambır	Keko	Taslak
Çakıcı	Garaçöl	Keleş	Tıkış
Çamırcı	Garagülle	Kembil	Tımbıllı
Çandır	Garağilik	Kireçli	Tomana
Çandır	Gasım	Konyalı	Tomsur
Çavuş	Gavgalı	Koreli	Topcu
Çöpefe	Gebeş	Kürd	Turist
Dalveli	German	Maraşlı	Tütü
Değirmenci	Giritli	Mecek	Ufaklık
Derviş	Gizir	Mini	Uykuya
Dibek	Gorucu	Molla	Ütük
Dikenguşu	Göbüt	Motor	Vıtdırı
Döşü	Göküş	Mühtü	Yağır
Dulup	Gölükçü	Nadir	Yirik
	Gumpanya	Nasıf	Yörük
	Gumru	Nögmen	Zeybek

TEŞEKKÜR

ÇETMİ'NİN SESİ

Zaman gazetesinin 25 Mart 2002 tarihli sayısında okuduğumuz bir haber Çetmililer olarak bizleri hem duygulandırdı, hem gururlandırdı. Zira haberde İzmir'de ikamet eden Eren Pasthanesi sahibi kıymetli hemşehrimiz Sayın Mehmet Eren'in Çanakkale'yi geçilmez yapan ecdadımıza ithafen gerçekleştirdiği ve gelenekselleştirdiği "Lokma Dökme" Merasiminden bahsediliyordu.

Biz de Çetmi'nin Sesi olarak hemşehrimizi tebrik etmek ve bu anlamlı davranışın diğer Çetmililer'e örnek oluşturmalarını sağlamak amacıyla kendisiyle küçük bir söyleşi yaptık. Mehmet Bey bu güzel olayı arkadaşlarıyla gittiği Çanakkale gezisinden sonra düşünüp geliştirdiğini anlattı.

Çanakkale'ye giderken sonucun bu kadar etkileyici olabileceğini düşünmediğini; Rehberin anlattıklarına gördüklerini de ekleyince günlerdir kurtulamadığı bir duygu atmosferinde kaldığını anlattı. Hele mezar taşlarında Çetmili Dedelerinin ismini de okuyunca heyecanına heyecan, çöküşüne çöküş katıldığını ve ecdadı için yapılacak hayır duanın yeterli olmayacağını düşündüğünü söyledi. Bu heyecan kasırgasının daha çok insanı kuşatması gerektiğini hissederek kolları sıvadığını ve bu kadirşinaslık timsali olaya girdiğini belirtti.

Zamanla halk tarafından da benimsenip geleneksel hale gelen bu anlamı büyük olayın bu yıl dördüncüsünü gerçekleştirdiğini, ömrü ve imkanı oldukça bu işi devam ettireceğini söyledi.

Söyleyişimizin sonunda bu anlamlı olayda kendisini yalnız bırakmayan hemşehrilerimiz Mahmut AKDENİZ, Adem AKDENİZ, Ali ASLAN, Fatih ASLAN, Abdullah

DAL, Muharrem KORKMAZ, Memiş KORKMAZ ve Samsunlu kardeşimiz Şeref KORKMAZ'a teşekkürü bir borç bildiğini, yoğun temposuna rağmen hazırladığı Vatan Bayrak ve Şehitlik hakkındaki yazısıyla günün ve bu güzel olayın anlamına anlam katan hemşehrimiz "Şükrü KARACA"ya da saygı ve sevgiler sunduğunu kendisine Cenab-ı Allah'tan sağlıklı uzun ömürler temenni ettiğini özellikle vurguladı.

Ayrıca sayfaları aracılığıyla bizleri Çetmili hemşehrilerimizle buluşturan Çetmi'nin Sesi dergisine ve çalışanlarına şükranlarını sunarken bu vesile ile tüm hemşehrilerimize selam ve saygılarını iletti.

Bizde Çetmi'nin Sesi olarak bu örnek davranışından dolayı hemşehrimizi kutlar, bu hayırlı hizmetin nesilden nesile taşınarak sürdürülmesini temenni ederiz.

**"Öğün; Ey Çanakkale dünya durdukça öğün
Ömründe göstermedin bin düşmana bir düğün
Sen bir milletin savaşa girdiği gün
Başına yüz milletin üşüştüğü yersin "**

GELECEĞİN ŞAİRLERİNDEN

ÖĞRENCİLERİMİZDEN

Çetmi İlköğretimokulu'nun Kütüphaneler
Haftası dolayısıyla düzenlemiş olduğu
şiir yarışmasında birinci olan şiirimiz

Bilgi Saçan Kitabım

Muhtacım sana
Açıp okumaya
Çocuklar sever seni
O güzel masalınla.

Kütüphaneye giderim
En güzel kitabı seçerim
Okur bitiririm
Bilgilenir öğrenirim.

İşte yolun burada
Ayrılma ömrün boyunca
Hele bir okusan
Tadına varırsın sonra.

Var bir umut ışığın
Söyleyeyim istersen
En değerli varlığın
Sevgili kitabın.

Heyecanla dinlersin
Dinledikçe seversin
Kitabım diye översin
Okuyup bitirdikten
sonra.

Bir umut ışığı
Parlarsın gece gündüz
Bilgi saçar etrafına
Doyum olmaz okumaya.

Hayatın yolunda
Durmadan ilerle
Ama olsun yanında
Bilgi veren kitabın.

Bir öğretmen bir kitap
İkisi de değerli
Bilgili insan olmak
Elimizde değil mi?

Unutmayın.....
Kitap hem kendini sevdirebilir
Hem yol gösterir
Hem de bilgi verir.
Kitabım.....
Özlem Cengiz 8/A

Çetmi İlköğretimokulu'nun Kütüphaneler
Haftası dolayısıyla düzenlemiş olduğu şiir
yarışmasında ikinci olan şiirimiz

KİTAP

Kitabı okuyalım
Bilgi sahibi olalım
Cahillikten kurtulalım
İyi insan olalım.

Bizler kitabı okuyalım
Doktor, öğretmen olalım
Doğrulukta birinci
Örnek insan olalım.

Kitap okuyan insanlar,
Meslek sahibi olurlar
Vatanına, milletine,
Faydalı evlat olurlar.

Okuyalım, öğrenelim
Okudukça övünelim
Okumanın kıymetini
Okudukça bilelim.

Ayşe Binnaz Yerlikaya 6/A

Çetmi İlköğretimokulu'nun Kütüphaneler Haftası dolayısıyla düzenlemiş olduğu şiir yarışmasında üçüncü olan şiirimiz

KİTAP SEVGİSİ

Çocukların kaynağı
Annelerin ayağı
Düzgün okuyun çocuklar
Yemeyin dayağı.

Ey kitaplar...
En yakın dostlar
Sizler olmazsanız
Bu hayat neye yarar

En yakın dostum
Üzerimdeki postum
Al senin olsun
Güler yüzlü dostum

İçindeki kelimeler
Dışındaki resimler
Çocukları sevindirir
Güzel hikayeler.

Kitapları çok severim
Her yerde överim
Herkese tavsiye ederim
Okumayı çok isterim.

Bak ne güzel bir kitap
İçi bilgiyle dolu
Okumak anlamaktır
Adam olmanın yolu.
Hülya Söğüt 8/A

Torosların tepesinden şahane bir manzara. Yağran Gölü.

BAĞIŞLA

Hüseyin Alp ÖZEL

Adlarını almışım; hüznüm, gururum, sermayem olmuşlar...
 Kerbelâ'da, güneşin ilk ve son kez şahit olduğu en büyük vahşet de katledilen...
 Ol Enbiyalar Serverinin Biricik Torunu, Allah'ın Arslanı, Ali'nin gözbebeği İmam Hüseyin.
 Bağdat'da darağacına çekilen, lâkin kimsenin özünü anlamadığı...
 Önce taşlanan sonra yakılıp külleri Dicle'ye dökülen Hallaç Hüseyin.
 Medrese-i Yusufiyelerden birinde...
 Vatan, Millet ve Bayrak mücahidimiz Can Hüseyin.
 Ve benim canım, kanın ve ruhumla bende olduğum...
 İsim Babam, Can Amcam, Güzel İnsan Hafız Hüseyin...
 Sende kendimi anlatmaktayım... BAĞIŞLA.

Öyle bir Ananın çocuklarıymışsınız ki;
 Cenab-ı Mevlâ Ahireti yaşatmış, burada göstermiş ona Sırat'ı
 Sabrın, hamdın, çilenin ve isyanın kollarında gezdirmiş O'nu
 Oğulları hem genç, hem baba, hem de direk iken...
 Yıkılmış onları felek birer birer, devirmiş can evlerini.
 Hani Yunus demiş ya, "Gök ekini biçmiş gibi"... İşte öyle...
 Sallamış kılıncını felek. Pervasız ve amansızca.
 Yıkılan hem can hemde gönül evlerinin enkazı altında kalmış...
 Gelinler, oğlanlar, kızlar bütün yetimcikler
 Ve almış bütün acılarını sinesine O dağ gibi Ana.
 Dûası arşa çıkmış yankısı arza inmiş.
 Duyduklarımı söylüyorum, şimdi Ondan da bir eser yok gibi.
 Aramamış, sormamış, yorulmamışsınız...
 Her gelen günü yarınlar taşımışsınız gamsız ve aşksız.... BAĞIŞLA.

Ne yüzünü görmek, ne sesini duymak, ne de sohbetini tatmak nasip olmadı bana
 Göçüp gitmişsin bu fani alemde, ardına bakmadan, yollara düşen yiğitler gibi
 Bırakmışsın ardında genç bir eşle, üç yetim kız...
 Kavuşmak öbür tarafa demişsin, kalmışlar, yanmışlar, yaşamışlar...
 İşitmiş bu çağırımı bilenler... Görenler demiyorum. Anlayan, kavrayanlar.
 Ben çok geç anladım, hem de çok geç... BAĞIŞLA.

Sürüklemiş kader seni; Issız dağlardan inen garip ırmaklar misali...
 Gittiğin her yerde oturmuşsun tahtlarına, bütün gönüllerin.
 Yaşamışsın Yusufca, yad etmiş her dil seni hayırla ve hasretle...
 Taşkent'te okunan Cuma selâsı dondurmuş zaten buz gibi akan Sultanın Suyunu.
 Aziziye'de sabah ezanı başladı mı, şafak çekermiş kızıl başını göğsüne.
 Arz ve sema bayram edermiş, kumrular, bülbüller, serçeler sükut eder,
 Baykuşlar utanırmış hayat yaşadığına.
 Kırk adım ileride Hz. Pir'in ruhu serinler...
 Horasan Erenleri "Hu" çeker, neyzenler boyun bükermiş
 Selimiye sessizce beklemiş ve kahredermiş sensizliğine.
 Sonra... Külâhçılar'dan yayılan sedaların aydınlatmış Mehmed Bey'in Karaman'ını

Baki kalan bu kubbede hoş bir sada imiş...
Bırakmışsın sadanı, amma duymamışız, bilememişiz kıymetini, kutsi emanetinin
Suçluyuz, mahçubuz, Hafızım... BAĞIŞLA.

Günler su gibi akmış, aylar yıllara karışmış da;
Onlarca sene bir soluk alıp verircesine gelip geçmiş meğerse.
Dağılmışız hepimiz, kendi derdimize düşmüşüz... Hem de ne dert...
Dünya meşgalesine garkolmuşuz, ayrı dil ayrı gönül
Ve ayrı renklerde sonbahar yaprakları gibi savrulmuşuz dört bir tarafa
Çok az şey kalan... Hafızamda çocukluğumdan
Belki bayram, belki düğün duymuşuz bir havadis bir başka ağızdan
Ve demişiz ki yeter bu kadar vefasızlık. And içmişiz vefalı olmaya
Hep kalmış aynı yerde kurulan güzel hayallerimiz
Gafletteymişiz, uyandırmamış, bizi ne bir ses ne bir nefes
Kalmışız, kapkara uykuların dibi görünmez rüyalarında... BAĞIŞLA.

Şahit olmuşuz onlarca senenin, zincir misali çağ oluşuna.
Olmuşuz da diyememişiz kendimize büyüdüğümüzü...
Yetimlerin evlenip anne olmuşlar, karışmışlar çoluk çocuğa.
Hiç olamamışız en mutlu günlerinde, yanlarında Onların
Yıkılmışlar aramızdaki köprüleri birileri, ne varabilmiş nede görebilmişiz
Koparmış bağları kendimizden saydıklarımız, kalmamış temasımız...
Onlar vefasız, onlar gibi olmuşuz! Yenilmişiz zamana.
Her adım çağrıldığında aklıma gelmişsin;
İnan olsun ki, senin yazmışım yıllarca gönül defterine
Hiç bilememişiz, yazmak yaşamaktan bambaşka birşeymiş... BAĞIŞLA.

Kutsi emanetin; Emin, mağrur ve sakın yaşamış çile büküp dert örmüş gönül tığlarıyla.
Akıtmış gözlerinin bütün nurunu imbik imbik hatıralara.
Yaşamamış, yanmış aslında alev alev yıllarca...
Görememişiz hiç birimiz O ateşin ne rengini nede kendini
Beklemişiz, hep bir başkamızdan bir şey söylemesini o ana kadar...
Yunus'ca yaşamın Yunus'ca ölümü olurmuş, Yunus diyarı Karaman'da
Hani demiş ya bizim Yunus; "Bir garib öldü diyeler, Üç günden sonra duyalar, Soğuk su ile yuyalar,
Şöyle garib bencileyin
Duyamamışız, bu fani alemden sessizce göçüp gittiğini.
Birisi, dil olup söyleyememiş kulaklarımıza bu hazin haberi...
Yanılmışlar oysa "acı haber tez duyulur" diyenler.
İki adım ilerideyiz. Bağırırsan duyulur derler ya hani. Yalanmış.
Heyhat; duyardık varırdık görürdük elbet.
Belki, bir avuç toprağımız bile nasip olurdu. Olamadı.
Farkında olsaydık yaşadığının, bilebilseydik kıymetini sağlığının...
Dil olurdu her nesne, taş bile seslenirdi kulaklarımıza, varırdık huzuruna. Varamadık... BAĞIŞLA.

Ne bir gün ne birkaç gün. Günler sonra varabildik...
Yıllarca görmediğimiz öz kardeşlerimizin yanına.
Kılavuz oldu bizden birisi, götürdü kendimizi, kendi evimize...
Vardık, giremedik utancımızdan evvela.

Sonra göründü birer birer ta çocukluk günlerimden beri hayalimde sakladığım canlar. Bakamadım. El gibi, yaban gibi olduğumuzu gördüm, donakaldım, acıdım insanlığımıza. Dilimin söylediğine şaşırdı kulaklarım “Başınız sağ olsun” diyorum kendi başıma. Ağladım Sakladım gözyaşlarımı, içime aktılar dakikalarca ve hissettim bir mum gibi eridiğimi Yılların hesabını verdim vicdanıma. Duymadı. Anlatamadım çok ağırmiş meğerse... Hafızım... BAĞIŞLA.

Merhum Hafız Hüseyin Özel ve Hacı Osman Özel'in kabirleri

Ablalarımı tanıdım, öğrendim adlarını birer birer...
Yüzleri sanki hergün gördüğüm yüzlerdi.
Candan insanlara veda etmek zordur derler... Amma;
Yolcu yolunda gerekti, helaleşip, ayrıldık onlardan
Sonra; niyetlendik ebedi istirahatgahlarına uğramaya sevdiklerimizin.
Mezarlığa girince ruhumdaki karabasan bırakıverdi kendisini Taçkapı önünde.
Sel olup aktık, yanlarına cennet kuşlarının...
İlk önde isim Babam, Hafız Amcam, sonra bir başka amca Hacı Osman Amcam.
Bembeyaz mermer künyeleriyle çektiler kendilerine hepimizi.
Giderdim, asırlara bedel hasretliğimi, rehber olunca Fatiha.
Gösterdiler kendilerini, konuştuk ruhlarımızla...
Dokundum mezar taşlarına, sanki ellerini tutuyormuşum gibi.
Ve hemen yanlarında gördüm, taptaze toprağıyla kabrini Raziye Yengemin
Selam verdim, okudum Ona da bildiklerimi sessizce.
Duydum selamımı aldığını şahittir melekler.
Ehli ahiret yurdunun en tepe noktasında, selvilerin hemen altında;
Uzanmış yatıyorlar, üç güzel ve Özel insan. Uçmak için bekliyorlar Cennet-i Alâya
Hazreti İsrail'in Sûr'u Ney'inden bir sada istiyorlar
Çünkü bekliyor Ravza'nın başında Muhammed Mustafa (s.a.v.)...
Hafızım-İsim Babam, Can Amcam, Güzel Yengem...
Ruhlarınız şad, mekânlarınız cennet olsun.
Artık uyandım gaflet uykusundan...
Zordur bundan sonra teslim olmam zamana, masivaya
Düşmem artık, feleğin karanlık tuzağına inşaallah
Ey Allahım; sevgili Peygamberimizin yüzü suyu hürmetine...
O güzel insanların varsa eğer günahı, yalvarırım... BAĞIŞLA.

ANLAMLI KUTLAMA

Mehmet KARACA

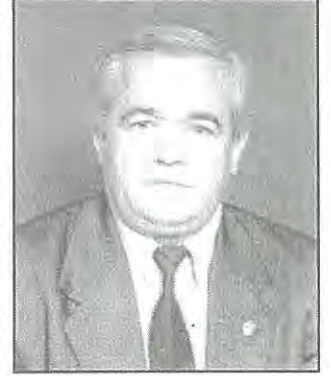
Antalya Konya Yöresi Kültür Araştırma Ve Yardımlaşma Derneği her hemşehrisinin başarı, beraberlik ve dostluğu için çaba harcayan bir derneğimize. Sosyal ve sanatsal faaliyetlerin takip edildiği, siyasal, ekonomik ve bürokratik bağların canlı tuttuğu, sıra dışı aktif bir kurum.

Göreve geldiğimiz zaman süresi içerisinde her zaman hemşehrilerimizin emrinde olduk. Kiminin sağlık sorunları kiminin bürokratik problemlerini en kısa ve adil bir şekilde çözmeye çalıştık. Antalya; Konyalıların ve Çetmililerin yoğun yaşadığı bir kent. Hemşehrilerimizin pek çoğu da burada söz sahibi insanlar. Örneğin; inşaat, turizm, otelcilik, sağlık, gıda, lokanta, ulaştırma ve daha pek çok alanda iyi yerdeler.

4 Nisan 2002'de Antalya'nın en gözde mekanlarından birisi olan Cam Piramitte, Antalya Valiliği İl Kültür Müdürlüğü ve Altın Portakal Film Festivali Komitesinin de destekleriyle muhteşem bir gece düzenledik. Konya'mızın manevi dinamiklerinden birisi olan Hz. Mevlana'nın kültürünü temsil eden. Şef Ahmet YILMAZ yönetiminde Kültür Bakanlığı Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu iki bölümden oluşan bir program icraa ettiler. Programın 1. bölümünde Türk Tasavvuf Müziği, ikinci bölümünde Ayini şerif eşliğinde Sema Töreni yapıldı. Yaklaşık 2500-3000 davetlinin büyük bir coşkuyla izlediği Konser ve Sema gösterisi herkesi büyüledi. İzleyicilerin hem gözlerine, hem kulaklarına hem de gönüllerine hitap edildi.

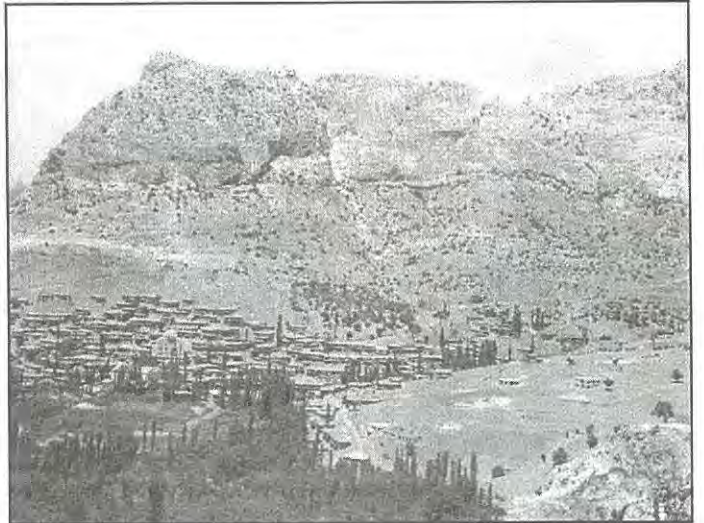
Kültür Bakanlığı, Güzel Sanatlar eski Genel Müdürü Sn. Mehmet ÖZEL büyüğümüzün destek ve tecrübeleriyle ilhamlandığı bizler, böylesi büyük ve kutlu bir faaliyeti yapmaktan gurur duyuyoruz. Gecemizde bizleri yalnız bırakmayan Antalya Valisi adına Vali Yardımcısı Sn. Alev AKÇURA, Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Bekir KUMBUL, İl Kültür Müdürü Sn. Osman SİVİLOĞLU'na ve askeri mülki her davetliye yöresel ve ulusal basın yayın organlarının temsilcilerine, Çetmi'den kalkıp gelen Belediye Başkanımız Sn. Mehmet BALCI ve personelden Sn. Veli ÇAMURCU ve Niyazi ERTEK arkadaşlarımıza şükranlarımızı arz ederim.

Bu arada gecemize katılamayıp telgraf, fax ve telefonla bizleri onurlandıran başta TBMM Başkanımız Sn. Ö m e r İ Z G İ , Başbakanımız Sn. Bülent ECEVİT, Kültür Bakanı Sn. İstemihan T A L A Y , Devlet Bakanları Sn. Faruk BAL ve Sn. Mehmet

KEÇECİLER olmak üzere değişik partilerden 48 milletvekilimize, sivil toplum örgütü yetkililerine, işadamlarımıza, turizmcilerimize, kardeş kuruluşlara ve Çetmililer Vakfı Başkanı Sn. Abdurrahman ÖNDER beyefendiye yönetim kurulumuz adına teşekkürlerimi sunarım.

Dünyadaki ve bizim bulunduğumuz coğrafyadaki bütün gayri insani hareketlere Mevlana'nın gözüyle bakıp savaşa değil barışa çağrı yaptığımız, sevgi ve hoşgörüyü davet ettiğimiz bu gecede, başta Hz. Mevlana olmak üzere bütün büyüklerimizi rahmetle ve minnetle anarım. Ayrıca bu mutlu günümüzü bizimle paylaşan tüm dost ve hemşehrilerimize, yerli ve yabancı konuklarımıza, sonsuz selam ve saygılarımı sunar, sağlık ve esenlikler dilerim.

20 Yıl önce Çetmi

ÇETMİ'DEN PORTRERLER

TEŞEKKÜR

Çetmililer Vakfı - Çetmi'nin Sesi Dergisi işbirliği ile başlatılan ve yürütülen Çetmi İlköğretimokulumuza kütüphane kazandırma amaçlı "BİR KİTAP BİN UMUT" kampanyamız semeresini verdi. Kampanya sonucunda hepsi de seçme olan; Ansiklopedi, Roman, Anı, Hikaye, Şiir, Tarih, Araştırma, Sanat, Edebiyat ve Biyografi'lerden oluşan 60'dan fazla yazara ait 450 kitap Çetmi İlköğretimokulumuza armağan edildi. Kampanyamıza katkıda bulunan hemşehrilerimize ve dostlarımıza öğrenci kardeşlerimiz ve bütün Çetmilerleler adına teşekkürlerimizi arz ederiz.

Saygılarımızla

Katkıda Bulunanlar:

Abdülkadir DİKİCİ
Ahmet Sami KÜÇÜK
Mehmet ÖZTORUN
Ahmet YILMAZ
Osman ACAR
İsa KOÇ
İbrahim AKKOCA
Baki USLAN

Mustafa ÖĞÜT
Mehmet BALCI
Baki SOLMAZ
M. Emin BAKDEMİR
Mehmet EREN
Şeref AYVAT
Halis UÇAR
İbrahim TIKIR

Hüseyin TIKIR
Hüseyin Alp ÖZEL
Enver ÖZEL
Ahmet ÖZEL
Ramazan YERLİKAYA
Hulusi BOZ ve
İlköğretimokulu
Öğretmenlerimiz

Not: Kitap bağışında bulunmak isteyen hemşehrilerimiz, okurlarımız ve dostlarımız Vakfımız ve Dergimizin İl Temsilcilerine müracaat edebilirler.

İLAHAAN

Emmiler haaa duyduk duymadık demeyin. Duyanlar duymayanlara deyiversin. Bu ilan çok mühüm. Ağalar haaa Gasabamızın biricik Vakfının ve de Belediyemizin birlikte tertip edeceği Çetmi'de Hasbihal Şölenine hepiceğeziniz davetlisiniz. Yayla göçümünde bulunmak göç kömbesi, göç gavıdı, selemlı gatmer ve guzoğlak yemek isteyen herkes haydin Çetmi'ye.

Dışardaki içerdeki bütün Çetmililer el-ele omuz omuza güzel Çetmimiz ve güzel insanlarımız için neler yapabiliriz bunları konuşalım tartışalım dertleşelim.

Vakfımızın gurucular gurulunu Çetmi'de toplayıp, Vakıf Yönetimine yeni üyeler alıp gurucular gurulumuzu arttıracacağız. Haydin hayırda yarışmaya. Emmiler haaa...

Eşimizi dostumuzu ve bütün ölmüşlerimizi ziyaret edip hasret giderelim. Sılayı rahim eyleyelim.

Böyük-gücük gadın-gız, genç-ehtiyar hepiceğeziniz 25-26 Mayıs 2002'de Gözel Çetmimizde buluşalım.

Emmiler haaa duyduk duymadık demeyin, gulaklarınızı eyi açın duymayanlara duyuruverin.

Gözel IRabbım hepinizi gollasın, gözetsin hepiceğeziniz Allah'a emanet olun.

Çetmililer Vakfı Yönetim Kurulu

Çetmililer Vakfı ve Tema Vakfının birlikte organize ettikleri
24.03.2002 pazar günü gerçekleştirilen ağaç dikme faaliyetine katılan Çetmililer biraradalar.
"ÇETMİLİLER HATIRA ORMANI" çalışmasına katılan tüm hemşehrilerimize teşekkürlerimizi sunarız.

Çetmi İlköğretimokulumuzun 6-7 ve 8. sınıflarındaki başarılı öğrencilerimizden seçilen ve okul öğretmenlerimiz tarafından sistemli bir şekilde geleceğe hazırlanan öğrenci kardeşlerimiz ve değerli öğretmen arkadaşlarımız toplu halde. Öğrenci kardeşlerimize üstün başarılar diler, öğretmen arkadaşlarımıza ÇETMİ adına şükranlarımızı sunarız.